ЕВРЕЙСКАЯ

סאַפפאָ

אַ דראַמאַ אין 4 אַקטען.

פון

יעקב גאָרדאָן.

ЭТА ПЬЕСА
изъ библiотеки
Э. Вайсгофа.

ЕВРЕЙСКАЯ
ОПЕРЕТОЧНАЯ ТРУППА
М. Йосковича
— и —
Г. Зоржевского

ווארשא, תרס"ח

דרוק י. עדעלשטיין, נאַלעווקי 38.

САФФО

Драма въ 4-хъ актахъ

Я. Гордона.

Тип. I. Эдельштейна, Варшава, Налевки 33.

HARVARD
UNIVERSITY
LIBRARY

485

פערזאָנען:

מאַטיאַס פינגערהוט.

טשערנע, זיין פרוי.

כאַפּיע, זייער עלטערע טאָכטער.

ליזע, זייער צווייטע טאָכטער.

באָרים סטאַווראָפּאָלסקי, אַ פאָטאָגראַפיסט.

מלך שטעמפּעל, אַ רייכער פישהענדלער, טשערנע'ס אַ ברודער.

פראדי, זיין ווייב.

מאַניטשקע, זייער כוזינקעלע.

אַפּאָללאָן זאָננענשיין, פיאַניסט.

סאַביעל ציינער.

זשעניטשקע, אַ מיידעל פון אַ יאָהר 7.

געסט, שכנים, יונגע לייט.

אָרט דער האַנדלונג: אָדעס.

צייט: די אַכציגער יאָהרען.

...ЕСА
изъ библіотеки
І. Майсгефа.

ЭТА ПЬЕСА
изъ библіотеки
І. Вайсгсфа.

ערשטער אַקט.

ניט קיין רייכעס, אָבער זעהר ריינעס צימער ביי פינגערהוט'ן אין הויז. אויף די פענסטער בלומען אין טעפ. אויף די טישען ברענען לאָמפען. אויף איין טיש אַ גראַפין מיט וואַסער און אַ גלאָז. ליזע זיצט אויף איין סאָפע און ברענגט אין אָרדנונג אַ נייעס קלייד. טשערנע זוכט עטוואָס אין אַלע ווינקעלעך און שפייט ביין: „טפו זאָל עס ווערען."
מאַטיוס האַלט איין פוס אויף אַ בענקעל, שפייט אויף אַ בערשטיל און פוצט זיך אַ שטיוועל, דאַן נעהמט ער איין אַנדער בערשטיל און פוצט זיך זיין ראָק. נאַכהער נעהמט ער פון בוזעם-קעשענע אַ גרויס קעמעל, און קעמט זיינע באַקענבערט. נאַכהער שפייעט ער אויף זיין האַנד און גלעט זיין פליעך לאַנגזאַם).

טשערנע. איך האָב מיר דעם קאָפּ גאָר אין גאַנצען פערדרעהט. האַט אימיצער געזעהן די שליסלען פון קאַמאָד? טפו זאָל עס ווערען. (זוכט.

פינגערהוט. מאַדאַם פינגערהוט, אַז מען האָט אַ קורצען זכרון מאַכט מען זיך אַ לאַנגען קניפּעל. עי, נעהם צו די בערשטלעך פון דאַנען! (גלעט מיט'ן אַרבעל זיין צילינדער און מעסט איהם אָן געגען שפיגעל).

טשערנע. נאָך יעדען דאַרף איך נאָכגעהן. נאָך יעדען דאַרף איך אויפּרוימען — אַ קניפּעל! וואָס וועט מיר העלפען אַ קניפּעל, אַז איך וועל ניט געדענקען אויף וואָס צו דערמאָנען זיך? עס וועלען קומען מענשען, איך האָב געוואָלט צוגרייטען — פּראַנט מיינער! וואָס האָסטו געזאָגט זאָל איך צונעהמען? אָה, די בערשטלעך? (טהוט עס) זענען די שליסלען ניט אין קיך? נאַ, אַ קאָפּ! טפוי זאָל ער ווערען! (אב).

פינגערהוט. (מאַיעסטעטיש). פריילין ליזא, האָסטו פיליכט עטוואָס קליין געלד? ניט פיעל זאָ... איין 30, 40 קאָפּעקען. מאַטיוס פינגערהוט איז דאָך היינט אַ מחותן.

ליזע. (גראָב) ניין. ערשטענס, האָב איך ניט. און צווייטענס, איך זאָל אפילו האָבען, וואָלט איך דיר ניט געגעבען — אַ נויטהיגע זאַך! (מאַטיוס פערדרייט דערוויל אַ פּאַפּיראָס פון זיין לאַנגען פּאַפּיראָסניק.

פינגערהוט. מאַמזעל ליזע, דו רעדסט אַזוי חאַמסקי-גראָב. וויל

סאָפּיע. (לאַכט): פון ראָמאַנען. איצט וועלען מיר זעהן. העררינגערהוט, קעהרט זיך אויס מיט'ן רוקען צום פובליקום! (לויפט צו צו איהם ון קעהרט איהם אום צום גאַנד מיט'ן בענקעל). געמאָסטען זאָל ווערען. וואַרפט אַראָב פון זיך אַ קאַפּאָטעל און טהוט אָן דאָס קלייד).

טשערנע. (שעלפט איהר). סאָפיע... דער שניידער – אוי, די ייַנטיגע מיידלעך. טפוי זאָלען זיי ווערען!

סאָפּיע. אַנ'אייגענער מאַן, אַ דאָקטאָר און אַ זשענסקער שניידער ואַרפען ניט גערעכענט ווערען פאַר מאַנזבילען. ניט אַזוי, העררשניידער?

פּינגערהוט. וואָס פרעגסטו דעם שניידער? דו פרעג די שנדרייערקע.

סאָפּיע. (געגען שפּיגעל) איך האָב ליעב אַ קלייד, וואָס זאָל זייןענעהט מיט געשמאַק, מיט אַ שעהנעם גוסט, – עס זאָל ניט שרייען,ס זאָל אָבער רעדען צום אויג. אַלעמען זיין געפעהלען איז זעהר אַנ-ענעהם, און אַ שעהן קלייד איז אַ מעכטיגעס מיטעל צו געפעלען. דיפרוי וואָס בענוצט זיך ניט מיט דעם מיטעל איז געגליכען צו אַ יענערואָס געהט אין וואַלד שיסען ווילדע חיות און לאָזט זיין ביקס אין דערהיים. חע, חע, חע! יאָ, אַ פרוי איז שטענדיג אין וואַלד צווישען ווילדעזיות און זי דאַרף שטענדיג האָבען די ביקס מיט זיך. ביקס אויף, נאַבריצעל! (מאַכט ווי זי וויל שיסען) פוי! פיף! פאַף! (ווענדט זיך צוםהגענאָטעך) פיף, פאַף! (צום שניידער) יאָ, דאָס קלייד איז יעצט בעסער.(טהוט זיך אויס).

ליזע. דאַנקען גאָט, ענדליך צוגעטראָפען. נאָר 15 מאָל געמאָסטען.(זעצט זיך צו איהר אַרבייט).

סאָפּיע. ביזט אַ נאַר. אַ חופה קלייד דאַרף מען פאַר דער חופּהגוט צומעסטען און צופאַסען. נאָכהער איז צו שפּעט. (טהוט זיך איבער).

פּינגערהוט. פריילין סאָפּיע, איך וועל מיך שוין גיך מעגעןאומקעהרען מיט'ן פנים צום פובליקום? איך דאַרף מיט דיר רעדען פוןגעשעפט, פערשטעהסטו מיך, איך...

טשערנע. האָסט דאָך איהם ערשט אַ פּאָר טעג צוריק געגעבעןקעשענע-געלד... אַ פּאָר טעג צוריק... ווען איז דאָס געווען? זונטאָג צומאָנטאָג? פערגעסען! אַ קאָפּ! טפּוי זאָל ער ווערען.

פּינגערהוט. אַז איך זאָג, איך האָב ניט גענומען, מעגסטו זייןזיכער, עס איז הייליג. סאָפּיע, איך דאַרף מיך אַ ביסעל אָבראַזירען.אַ מחותן דאַרף האָבען אַ גלאַטע מאָרדע. איך דאַרף אַ פּעקעל טאַבאַק.אין היינט וועל איך מיר ערלויבען צו טרינקען טהעע אין דער דוואָ-ריאַנסקע פון טראַקטיר „פּאַריז“. זאָלען זיי וויסען, ווער מאַטיוס פינגערהוטאיז. אַ רוח'ן אין זייער טאַטענס ערד אַריין.

סאָפיע. (נעהמט פון איבר טאַשע אַ בעריע). דאָס קומט איי
(ניט ביים שניידער). דאָס קומט איַך ניט. (גיט איהם נאָך, דער שנייד
דאַנקט) און דיר, פאַפאַ, האָב איך שוין היינטיגע וואָך געגעבען צו
צוואַנציגער.

פיגערהוט. יאָ, געגעבען זאָגסטו? הם, ווי קומט עס, וואָס א
געדענק ניט?

סאָפיע. אדרבא, זאָג דו, ווי קומט עס? חא, חאַ, חאַ! נאָ
גאָר ניט. ביזט דאָך אַ מחותן, נאַ! אָבער בלייב ניט לאַנג אין טראַקטיר
אַ מחותן דאַרף זיצען אין דער היים, ניט אין פאַריז.

פינגערהוט. (טהוט אָן זיין צילינדער). פריילין סאָפיע, מערס
מוסיו שניידער, מיר ווילען מאַכען די רייזע צוזאַמען. ליזע, פערבינ
מיר דעם באַנד אַ לאַ גאַריבאַלדי דע פאָמפאַדור...

ליזע. (גראָב) מען וועט דיך אַזוי אויך דערקענען.

סאָפיע. קום אַהער, איך וועל דיר מאַכען אַ באַנד, ווי אַ
זאָגסטו? אַלאַ גאַריבאַלדי דע פאָמפאַדור. חאַ, חאַ, חאַ, ער איז געוועס
זאָלאַנג אַ מענש לעבט, דאַרף ער זיך האַלטען ווי אַ מאָלאָדיעץ. (בינדעט
מאַמע, ער האָט אַ פנים אַ מאָל געדאַרפט זיין איין שרעקליכער העז
צענפרעסער.

טשערנע. קיין אַנדערע אַרבייט האָט ער אין זיין לעבען ני
געטהון. ווי אַזוי האָט מען גערופען די מעשטשאַנקע פון דער מאָלדע
וואַנקע? ע, פערגעסען...

פינגערהוט. עס האָט נאָך אַ מכה ווער אַזוי געשפּיעלט א
בילאַירד אַזוי ווי איך אַ מאָל. שאַראָם אָט באָרטאַ, זשאָלטעי או
סערעדינו! אויפ׳ס וויעדערשפעניגען. (פערניינט זיך מאַיעסטעטיש מיט
צילינדער אין האַנד און געהט אָב מיט׳ן שניידער).

סאָפיע. (געהט צו די בלומען). אוי וועה, מען האָט היינט ד
בלומען ניט בעגאָסען. (נעהמט וואַסער פון גראַפין). איך זאָל זיין רייך
וואָלט איך די גאַנצע שטוב אָנגעפילט מיט בלומען. די טהייערסט
מעבעל מאַכען אַ צימער ניט אַזוי שעהן ווי בלומען. (בעגיסט, זינג
„מאַטושקאַ האַלובושקאַ”). אַנדערע כלות ווייַנען, ווען זיי געהן חתונה
האָבען, און איך זינג. הם! זיי ווילען דאָך חתונה האָבען, היינט וואָ
וויינען זיי? איך זינג און... מאַמע, איך וואָלט איצט אָבגעגעבען 5 יאָהר
פון מיין לעבען, איך זאָל ניט דאַרפען חתונה האָבען.

טשערנע. וואָס איז עפעס, נאַר?

סאָפיע. (זיפצט). אַזוי — איך ווייס ניט... אָבער איצט איז שוי
צו שפעט. פערפאַלען! ע, (זינגט „מאַטושקאַ). דו ווייסט, מאַמאַ, דאָ

ליעד זינגט אַ רוסישע כּלה. (טהוט אָן איהר הוט נעבען שפּיגעל און
בּעט): „מאַטושקאַ האַלובושקאַ, מוטער טײַערע, מײַן ליבּטיגע זון, האָב
רחמנות. אויף מיר, אויף דײַן אָרעמעם קינד. ווי אַ בּײַזע שלאַנג זויגט
מיר מײַן האַרץ אַ בּיטערע שמערץ און גאַנצע נעכט פערברענג איך אָהן
שלאָף און אָהן רוהע"... איך געה קויפען פאַר מיר און ליזען ווײַסע
האַנדשוה. חע! חע! ווי זאָגט דער פאַפּאַ, עס וועט באַלד בּײַ אונז זײַן
אַ באַל אַלאַ גאַריבּאַלדי דע פּאַמפּאַדור. (אָב, באַלד צוריק). מחותנת'טע
לעבען, אפשר וועט דאָ קומען אונזער הויכוויַרדיגער הערר חתן, זאָל
ער זײַן אַזוי גרויסאַרטיג און וואַרטען. איך קום שוין צוריק... דאַרפסט
אפשר קליין געלד? דאָ ווידזעניע פּאַנאַ קאָכאַנע מאָיע. (אָב).

טשערנע. און אָט העגגען די שליסלען! אַליין אויפגעהאַנגען,
אַ קאָפּ, טפו זאָלסטו ווערען! וואָס האָב איך דיך געוואָלט פרעגען, ליזע?
פון זינען אַרויס. יאָ, ווי מיינסטו, דער פעטער מלך וועט שענקען אַ
שעהנעם דרשה-געשאַנק? ער איז אַ לײַבּליכער ברודער מײַנער און רײַך
איז ער ווי קרח, אָבער ער איז אַ צו אַ גרויסער חזיר. יאָ, אַ פּנים מען
קען ניט ווערען רײַך, מען זאָל קיין חזיר ניט זײַן. (אָב). שאַ, ווער
איז דאָרט? (באָריס עפענט די טהיר). אַ, אונזער חתן! מזל-טוב אײַך,
באָריס. סאָפיע איז ערשט אַרויס. ווי קומט עס וואָס איהר האָט זי ניט
בּעגעגענט?

באָריס. (שעהנער מאַן, טראָגט אַ בּולאַנזשערקע, אַ שוואַרצען
ראָק, אין איין האַנד אַ בוקעט, אין דער אַנדערער אַ גיטאַרע אין אַ פוטליאַר).
ווי איז ערשט אַרויסגאַנגען? איך האָב זי ניט געזעהן.

ליזע. אוי, וואָס האָט איהר געבראַכט, באָריס?

באָריס. דאָס איז אַ בּוקעט פאַר סאָפיען. דיר איך צוויי רויזען.
(גיבּט איהר). און דאָס איז מײַן גיטאַרע. אויב סאָפיע וועט זײַן אויפגעלעגט
צום זינגען, וועל איך איהר אַקאָמפּאַנירען. אוי, וויפיעל מיר האָבען
דאָס איבערגעזונגען און איבערגעשפּיעלט זינד מיר זענען בעקאַנט.
מחותנת'טע, פון דעם אַקאָמפּאַנירען האָט זיך אונזער גאַנצער ראָמאַן אָנ-
געפאַנגען. (שטעלט די גיטאַרע אין אַ ווינקעל).

טשערנע. אוי, מיר דאַכט זיך, איך האָב אַרײַנגעוואָרפען קוילען
און שטשעפּקעס אין סאַמאָוואַר און קיין וואַסער ניט אָנגעגאָסען. אַ קאָפּ!
טפו זאָל עס ווערען. (לויפט אָב).

באָריס. (זעצט זיך). פוי, איך בין מיעד ווי אַ פּושע ישראל.
אָבער אַ באַל וועט בּײַ אונז זײַן! (נעהמט זי אויף די קניע). ליזע, קום
אַהער צו מיר. זעץ זיך דאָ. גיב מיר אַ קוש, גיכער. (נעשעבעט). נאָך
אַמאָל! אַ יאָ, עס איז אַ פערגניגען צו האָבען אַזאַ שוואָגער? (סאָפיע

עפענט די טהיר שטיל און וויל זיי איבערשרעקען, בלייבט שטעהן). איך האב געזעהן, ווי סאפיע איז פערביינגעגאנגען און האב מיך אומיסטען ניט געמאכט זעהענדיג. איך האב געוואוסט, איך וועל קענען אריינכאפען מיט דיר דערוויילע א שטיף. קיצקע, איך האב דיך ליעב. גיעב אהער די לאפקעס. אט אזוי. (אומארמען זיך).

ליזע. איהר האט אזוי שטארק ליעב סאפיען, ווי אזוי קענט איהר מיך אויך ליעב האבען?

באריס. סאפיען! איך האב זי אמאל זעהר שטארק ליעב געהאט, און איצט... איצט איז שוין א צוגעוואוינטע זאך. זי מוז איך איצט ליעב האבען, און דו ביזט אבער א פרישע פאמפושקעלע. נארעלע, ווען איך זאל ניט מוזען חתונה האבען מיט איהר, וואלט איך דיך גענומען אט אזוי... און ... און... איך וואלט דיך, דאך זיך, אויפגעגעסען. (דריקט זי צו זיך). ליזע, איך בין פערליעבט אין דיר ווי א משוגענער. (סאפיע מאכט שטיל צו די טהיר).

ליזע. (גלעט איהם דעם קאפ). איהר זייט אזא שעהנער מאן, אז מען קען פין אייך שטארבען.

באריס. טאקי? (סאפיע זינגט הינטער דער טהיר „מאטושקא גאלובושקא“). שש! זי געהט. (סאפיע אריין).

סאפיע. אה, האבע די עהרע! א בוקעט פאר מיר? זעהר שעהן! דיין גיטארע אויך געבראכט? גרויסארטיג. וואס זעהסטו עפעס אויס, ווי איין אבגעבריטער? (טאפט זיין קאפ). האסט היץ? (זינגט): פאזשאלוי ראדימאיא בוטיאטקא סאגוגע.

באריס: ניין. קיין היץ האב איך ניט, אבער דער קאפף טהוט מיר ווירקליך וועה.

סאפיע. דער קאפ? ווירקליך? אז מען געהט חתונה האבען, מוז מען האבען קאפשמערצען. (זינגט, אהן ווערטער, לעגט איהם אריין א קאנפעקט אין מויל און זינגט). גוטער ראחאטליקום, עס וועט דיך מאכען זיסער. ליזע, פערביים מיט ראחאט לוקום. (גיט איהר איינס) און דאס וועלען מיר בעהאלטען אויף שפעטער. (בעהאלט אין קאמאד די שאכטעל מיט קאנפעקטען). אוי, עס איז א גרויס נארישקייט, אז מען וויל מיט אמאל אין גאנצען אויסנאשען און מען לאזט ניט אויף שפעטער, מען דארף שטענדיג דענקען וואס שפעטער וועט זיין. (געראויש). אהא, מען געהט, מען קומט, מען איז דא. (פינגערהוט, פריידע, מלך, מאניטשקע קומען, פיהרענדיג א פרעהליכען געשפרעך).

פינגערהוט. איך פיהר אייך געסט. דער יחוס פון אונזער משפחה. מוסיו מלך שטעמפעל, האכגעעהרטער העהר סטאוראפאלסקי,

האבּע די עהרע, מאדאם פּראדי, פּלאצען זיי! (אַלע גריסען זיך, פּרוּיען קושען זיך).

שטעמפּעל. נו, ווי געהט עס, מאַטיע? ווילסט דאָך מסתמא אַ פּאַפּיראָס, די רויכערסט נאָך אַלץ פון „באַקומס” פּאַבריקע? (רויכען).

טשערנע. אוי, ליזע, איך האָב דיר עטליכע מאָל געוואָלט זאָגען און האָב פּערגעסען... ביי אונז איז אויסגעגאַנגען צוקער. לויף אַריבּער... אַ קאָפּ, טפוי זאָל ער ווערען!

ליזע. שוין. (ווינקט צו באָריסען). געהאַקטען צוקער? (אָב).

(פרויען בעוואונדערען סאָפּיע'ס קלייד, רעדען שטיל).

באָריס. מען דאַרף קויפען צו טהעע ביסקוויטען און פּיראָזשנע. איין מינוט. (אָב, ~~סאָפּיע זאָל ניט בעמערקען~~).

שטעמפּעל. מאַטיע, ביזט נאָך אַזאַ געזונטער לאַפּאַק, פאַר וואָס טהוסטו גאָר ניט? אַדעס, ברודער, איז אַ גרויסע טייך, מען קען זיך אויספּישען עפּעס אַ קאָמערציע, אַז מען וויל.

פּינגערהוט. וואָס הייסט, איך טהו גאָר ניט? עס מאַכט זיך אַמאָל איניצען געפינען אַ דירה אָדער אַנ'אַנדערע קאָמיסיאָן. איך לעב פון קאָמיסיאָן...

שטעמפּעל. ע, וואָס פאַר אַ קאָמיסיע קען מען האָבען פון פּוסטעפּאַסעווען? יעדער מענש, יעדער חיה אפילו דאַרף האָבען אַ געשעפט, עפּעס אַ ריבאָלאָווסטווע. פּרימערנאָ, אין וואַסער לעבט אַ פיש, אַ העכט, אַ שלייען, אַ קאַרפּ, אַ קאָמבאַלע, אַ סודאַק, אַנ'אָקען, אַ סקומבריא, ווייס איך, אפילו אַ ביטשאָק, אפילו אַ קליין פיצעלע טולקע האָט וואָס צו טהון — דו ביזט ערגער ווי אַ טולקע.

פּינגערהוט. דערפאַר ביזטו אַ גוטער ביטשאָק. אָבער וואָס דאַרפסטו ברעכען דיין קאָפּ פאַר מיר? דאַנקען גאָט, סאָפיען מאַך איך שוין התונה, און ליזע וועט זיך אויך געפינען אַ באַשערטען, אָדער בעגאָלטען, נו, בלייבען מיך „דיר דא באַבאַ”.

שטעמפּעל. ניט דו, ברודער, מאַכסט חתונה, חוואַסטע ניט... סאָפּיע האָט זיך אַליין חתונה געמאַכט.

סאָפּיע. יאַ, אָנקעל, דאָס איז וואַהר. איך האָב מיך אַליין חתונה געמאַכט. (זיפצט).

שטעמפּעל. אָט דאַרף איך פּרימערנאַ חתונה מאַכען מיין מוזינקע, קאָסט עס מיך אַ קאַפּיטאַל. דו ווייסט וואָס מיך קאָסט זיין קאָנערמאַ-טאָריע? ער עסט דאָך מיר אויף די גאַנצע פיש!

מאַניטשקע. קאָנסערוואַטאָריע, פּאַפּאַ...

שטעמפּעל. יאָ, קאָנסערמאַטאָריע.

פּראַדי. מיר שיקען מאַניטשקעס חתן שוין צוויי יאָהר אַלע חודש צו 25 רובעל, און ער דאַרף נאָך צוויי יאָהר שטודירען... יאָ, זאָגט בעסער, איהר האָט געהערט? בערזשאַנקעס פּלימעניצע – זי האָט... (דער= צעהלט מיט התלהבות די ווײַבער).

מאַניטשקע. ווייסט סאָפּיע? מײַן חתן אַפּאָלאָן זאָנענשײַן וועט טאַקע זײַן אַזאַ פּיאַניסט, וואָס וועט שפּילען קאָנצערט.

סאָפּיע. שפּילען קאָנצערט? זעהר שעהן. אָנקעל, ווי איז דאָס אײַך אײַנגעפאַלען צו נעהמען אַנ'אײַדעם מיט אַ מוזיקע? אַפּאָלאָן, העלבט, זאָנענשײַן, שלײַען, פּיאַנאַ, סקומבריא, קאָנצערט, ~~באַליק, סיאָמגע, אַ גוטער ווינעגרעט~~. מאַניטשקע, דו האָסט זעהר ליעב מוזיק?

מאַניטשקע. יאָ, אָבער איך האָב בעסער ליעב אַ סאָלדאַטסקע אָרקעסטער מיט טרובעס. פאָרטאָפּיאַנאַ פערשטעה איך ניט זעהר גוט, עס קלאַפּט צו שטאַרק אין קאָפּ.

פּראַדי. אַז ער קומט אַ מאָל אויף „די קאַמיקולעס” און הויבט אָן באַרבאַנען, בײַסט מיר נאַכהער צוויי טעג אין די אויערען. אַך, יאָ, איהר ווייסט? וואַרשאַווסקעס טאָכטער לערנט פּיאַנאָ. יאָ, הערט זשע, קומט אַ מאָל די מוטער אַרײַן אין זאַל, זעהט זי בײַ דער פּיאַנאָ... דער לעהרער און די טאָכטער... שוועסטערליך מײַנע... (דערצעהלט ~~אין דער שטיל~~).

פינגערהוט. מוסיע מלך שטעמפּעל, ערלויבט מיר איהנען צו פרעגען: וואָס איז בעסער פיש מיט חריין, אָדער אַנ'אײַדעם מיט מוזיק? חאַ! חאַ! (~~גלעט דעם פליגעך~~).

שטעמפּעל. אוי! וואָס פאַר אַ חכמה איהנען האָבען געזאָגט! יאָ, מעגסט לאַכען, אָבער מיך, ברודער, קאָסט עס געלט און איך ווייס, אַז איך האָב אין זאַפּאַס אַ פערטיגען חתן פאַר מײַן מוזינקע. עס איז אַקוראַט ווי מען מאַרינירט אײַן פיש אויף שפּעטער. ער איז מײַן ווײַב'ס אַ ווײַט-פרײַנדעל, און אָהן מיר וואָלט ער געמעגט אײַנזאַלצען זײַן גאַנצע מוזיקע. עס איז אַנ'אמת, איך אַלײַן בין ניט קיין גרויסער זינגער און שפּילער, נו, איז וואָס? אַ פיש אין וואַסער, פרימערנאַ, זינגט ניט, פון דעסטוועגען לעבט ער, און עסט, און פישעלט זיך. און וואָס טהוסטו, מאַטיע? דו גלעטסט דעם פליגעך און זאָגסט מבינות אויף ניסן'ס און פיצי'ס חזנות?

פינגערהוט. ביזט אַ מחותן, ווײַל איך דיר ניט זאָגען, אַז עס איז בעסער צו גלעטען דעם פליגעך, ווי צו זײַן אַלײַן אַ פליעך... וואָס איז דער בזיון? עס איז מיר געקומען פון צופיעל דענקען. איך זאָג טאַקי מבינות אויף אונזערע חזנים, וואָרום איך רעד דײַטש און בין אַ געביל=

דעטער מענש... מאַטיוס פֿינגערהוטען קען מען אין בײדע גרויסע שוה־
לען. דער גאָטזעליגער פּרעדיגער, דאָקטאָר שוואַבאַכער, פֿלעגט מיך
שטענדיג פֿרעגען: ווי געהט עס, הערר פֿינגערהוט? און דו ביזט אַ
רײַכער דבר אחר, ווער קען דיך? דער פּאָמאָטשניק פּריסטאַוו פּאָסלאַווסקי
זאָגט מיר שטענדיג: זדראַסטוווי מאָטקע. בײַ דזשערעמע אין טראַקטיר
נעהמט יעדער פּאָלאָוואָי אַראָב דאָס היטעל ווען איך קום. איך געה
אויפ׳ן פּערעסיפּ אָדער אויף דער מאָלדאַוואַנקע אין סלאָבאָדקע ראָמאַ־
נאָווקע אויף דער בוהאַיעווקע, זאָגט מען: דאָס געהט מאַטיוס פֿינגערהוט
שטעמפּעל. יאָ, יאָ, מען קען דיך, שלײַעסט דיך אום, האָסטו
אָלעמען אָנגעריבען מאַזאָליעס אויף די אויגען, אָבער וויפֿיעל פֿערדינסטו
דערפֿון?

פֿיננערהוט. אַ גרויסע זאַך! פֿערדינען געלד קען יעדער בעל־
מלאכה, יעדער בינדיוזשיק, יעדער פּראָסטער מענש. ניט פֿערדינען
פֿערשטעהט נאָר אַנ׳עדעלמאַן. ע! גענוג פֿילאָזאָפֿיע, לאָמער בעסער
שפּיעלען אַ 66. (נעהמט פֿון דער טאַש קאָרטען). צעהן קאָפּיקעס אַ
שפּיעל. געהט עס?

שטעמפּעל. אויב דו ווערסט ניט מאַכען קײַן מאַשענסטוואָ, דען
איך ווײס, דו ביזט אַ בקי אויף די זאַכען — ביזט אַנ׳עדעלמאַן, האָסט
שטודירט אין אַלע טראַקטירען. (זײַ שפּיעלען).

סאָפֿיע. (האָט אײניגע מאָל געקוקט אויף דער טהיר מיט אונגע־
דולד). מאַניטשקע, ווילסט זעהן מײַן צימער, קום.

טשערנע. מעגסט געהן זעהן, מאַניטשקע, ווי זי האָט עס אויס־
געפּוצט און אויסגעציערט איהר אַלקער׳ל, עס לעבט, עס פֿינקעלט, עס
זינגט יעדער ווינקעלע. עס איז גאָר ניט קײַן ספּאַלניע, עס איז אַ קוי־
קאָלקע. ווײַסע, ווײַסע פֿאָרהענגלעך, בלומען, ע, די זאַכען. ווי אַזוי
רופֿט מען דאָס? איך האָב פֿערגעסען, אַ קאָפּ!

סאָפֿיע. יאָ, איך בין געווען גענוג נאַריש צו פֿערשווענדען
דאַרויף אַזוי פֿיעל צײַט. (זיפֿצט).

טשערנע. אַ גאַנצען טאָג ווערען זײַ זײַן אין דער פֿאָטאָגראַפֿיע,
זײַ ווערען נאָר קומען אַהער שלאָפֿען. מעגסט זעהן, מאַניטשקע!

מאַניטשקע. אָה, זײַ ווערען דאָרט שלאָפֿען בײדע? איך שעהם
מיך צו געהן אַהין. (פֿערשעהמט זיך).

פֿראַדי. זי איז דאָך בײַ אונז אַ שעמעדיגע, זי ווײסט פֿון קײַן
זאַך ניט, אַזוי ווי אַ קינד. אָט, בײַ אונזער שכן, איהר קענט שמעריל
ליאַמפּיך? זײַן מײדעל נאָך גאָר אַ שנעק, יאָ, הערט זשע, אוי, (דער־
צעהלט שטיל. בײדע מענער שפּיעלען. אין פֿאָרדער־צימער אַ גערויש.

ליזע גיט אַ קוויטש, און לויפט אַריין מיט צוקער, דאַן באָריס מיט פּאַקעטען).

טשערנע. זעה נאָר וויזוי האָט זיך צופּלאַמט, די טרפה׳נע הויט ברענט אויף איהר.

מאַניטשקע. אָה, איך וויים, פאַר וואָס ליזע האָט געקוויטשעט... דאָס האָט זי געווים העדר סטאַוראָפּאָלסקי געשציפּעט אין הויז, דאָרט אין דער פינסטער. (שעהמט זיך).

ליזע. סאָפיע, אַלע דיינע געסט געהן אַהער.

באָריס. יאָ, סאָפּיטשקע, עס געהט אַ גאַנצער עסקאַדראָן געסט. מיין ערב שוויגער, דאָ האָט איהר פּעטשעניע צום טהעע. מיין ערב שוועך, אייך אַ גוטען פּאַפּיראָס. (גיעבט זיי ביידע). מאַניטשקע, אייך מאַרמעלאַד (גיט איהר אַ קאָנפעקט פון שאַכטעל) דו ווילסט, סאָפיע?

סאָפיע. (מיט אַ שמייכעל) ניין, דאַנקע, איך שעהם מיך. (ער עסט אַליין).

טשערנע. אָט אַזוי, וועלען מיר געהן און מאַכען טהעע. (קוקט זיך אום) דאַכט זיך, גאָר ניט פערגעסען? איך געדענק ניט. אַ קאָפּ. טפּוי זאָל עס ווערען. (אָב).

באָריס. סאָפּעלע, וואָס ביזטו עפּעס היינט אַזאַ שטילינקע?

סאָפיע. איך בין היינט אַ שטילע, ווייל איך האָב פריהער צופיעל געשטיפּט. (געראויש). געה, באָריס, זעה, ווער איז דאָרט? (באָריס עפּענט די טיהר. פיעל יונגע לייט און מעדכען, אַלע גריסען זיך. סאָפיע ווערט מונטער). אָה, זדראַוויע זשעלאַיעם, וואָס מאַכסטו נאַדיע? דיך, סאָניע, האָב איך שוין נישט געזעהן אַ וועלט מיט יאָהרען פון אייער נעכטען אָן. (אַלע לאַכען) ליאָלע, דו בליהסט ווי אַיין אַקאַציע, קינדער, זיצט, נאַט אייך אַלע צו כלומען. (צעררייסט איהר בוקעט).

באָריס. (טרויעריג) אָ, מיין אָרעמער בוקעט.

סאָפיע. העדר „פּאַרמקלאַפ״, נעהמט פּלאַץ, מוסיו שטיוועלבלאַט, וואָס שטעהט איהר? זאַחריאַפּקין, איהר זענט געוואָרען געזונד, ווי אַ סאָלדאַט. ליזע, ברענג נאָך שטולען. (ליזע ברענגט שטולען, אַלע זעצען זיך). באָריס, דו פערנעהם די מענליכע געסט און איך וועל מיך בע־שעפטיגען מיט די ווייבליכע. חאַ, חאַ, חאַ, איך וויים, דו וואָלסט בעסער געוואָלט פערקעהרט, אָבער דאָ איז צופיעל ליכט, און מאַניטשקע זאָגט, אַז קנייפּען איז נאָר גוט אין דער פינסטער. (אַלע לאַכען, סאָפיע זעצט זיך).

מאַניטשקע. (פערשעהמט). וואָס האָסטו אויף מיר אויסגעטראַכט, סאָפיע? איך האָב ניט געזאָגט, אַז עס איז גוט – פון וואַנען וויים איך?

איך האָב נאָר געזאָגט, אַז אי״ך אימיצער קוויטשעט אין דער פּינסטער, מסתּמא שטשיפּעט מען איהם. (אלע לאַכען).

פּראַדי. הלואי וואָלטען שוין אַלע אָדעסער מאַמזעלען געוואוסט אַזוי פון די דאָזיגע זאַכען, ווי זי ווייסט. סאָניע, קום נאָר אַהער. (אַ מיידעל געהט צו). זאָג מיר נאָר, עס איז אמת? איך האָב געהערט, אַז דיין פריינדעל דאַבע לעמפּערט... (זאָגט איהר אין אויער). שוועסטער־לעך, 5 חדשים נאָך דער חתונה און שוין...

סאָפיע. האָספּאַדאַ, טרינקט טהעע ווי אין דער היים, און בלאָזט, איהר זאָלט זיך ניט אָנבריהען. בלאָזען שפּעטער, ווען מען בריהט זיך שוין אָב, איז זעהר ניט פּראַקטיש.

באָרים. זיי זאָלען טרינקען טהעע ווי אין דער היים? וואָס מיינסטו, סאָפיע, זיי זאָלען טרינקען אָהן פּיראָזשנע און מיט וועניג צוקער? (אַלע לאַכען און טרינקען).

שטעמפּעל. ע, ע, ע, ע, ברודער מאַטיע, וואָס האָסטו דיך שוין אָבגעדרעקט 6 אויגען, דו האָסט דאָך נאָר פּיער. (שלעפּט צוריק די קאָרט). צוויי אויגען זענען ביי דיר איבריג, זיי מעגען דיר אַרויסקריכען צוריק. (שלעפּט די קאָרט, פינגערהוט לאָזט ניט).

פינגערהוט. וואָס הייסט איבריג? ברודער, ווילסט מיר צימבלען? איך האָב געשפּיעלט אין קאָרטען נאָך דאַן, ווען אויף דער וועלט איז נאָך קיין פּיש ניט בעשאַפען געוואָרען. חניאָק דו, איך האָב דאָך ערשט געהאַט די 66.

שטעמפּעל. נו, האָסטו געדאַרפט אָבדעקען נאָר איינע, און דו האָסט אָבגעדעקט דריי מיט אַמאָל. נאָר איין אויג האָט אַ קאַמבאָלע, ניט דריי. (שלעפּט די קאָרט). דו קאָמיסיאָנער מיט׳ן פליעך...

פינגערהוט. נאָר איינע זאָגסטו? ווי קומט עס? זאָל זיין איך האָב אַ טעות געהאַט. זעהסט? איך גיעב דיר נאָך, איך פּערדעק צוריק צוויי. (ציטערט). קאָזיר! (אַ פּאַטש מיט דער קאָרט איבער׳ן טיש). זרים מיט קאָזיר! האָסט קאָזיר?

שטעמפּעל. וואָס איז דאָס פאַר אַ שוואַרץ יאָהר? געהסט וויעדער מיט׳ן וואַלעט? דו האָסט דאָך ערשט גענומען אַ וויזיאַטקע מיט׳ן וואַלעט? דו שלעפּסט גאָר די קאָזירען צוריק? מאַראַוויכער דו! פּושער!

פינגערהוט. ווער שלעפּט די קאָזירען צוריק? איך? ווער בין איך ביי דיר? אַ שולער? אַמאָליגע צייטען וואָלט איך דיר צופלאָכטען די פּאָלקע פאַר אַזעלכע זאַכען! פע, מען דאַרף שפּיעלען אַ פּאַרטיע נאָר מיט אַנ׳אַנשטענדיגען פּאַרטנער. איך שפּיעל ניט מעהר מיט דיר! (דרעהט זיך אום מיט׳ן רוקען, שרייט ביין). ע, טשערניע, דערלאַנג מיר אַ גלאָז טהעע!

שטעמפעל. ניט מיר, ברודער, קען מען מאראוויכלען! איך בין מלך שטעמפעל!

טשערנע. (דערלאַננט זיי טהעע). שאַ, שאַ, משוגעים! כדאי צו רייסען זיך איבער אַ שפּיעל. ווי אַזוי רופט איהר דאָס? איך האָב פאַרגעסען.

באָריס. האָספאָדאַ, איך מאַך אַ פאָרשלאַג, אַז מיר זאָלען עטוואָס בעסער זינגען חאָראָם. וואו איז מיין גיטאַרע?

סאָפּיע. יאָ, יאָ, זינגען, וועט מען ניט הערען ווי די העהנער קרעהען.

ליזע. אוי, די גיטאַרע! (זי גיעבט איהם די גיטאַרע, ער קוועטשט זי די פינגער, סאָפּיע בעמערקט עס).

באָריס. (טאָנט אָן די גיטאַרע). אַ נו, חברה, דרוזשנאָ. (זינגט) ווניז פאַ מאַטושקע פאַ וואָלגע. (מאַניטשקע חאַפּט אונטער פאַלש). גוואַלד, גוואַלד, מאַניטשקע! (אַלע לאַכען). ווניז פאַ מאַטושקע. (אַלע זינגען, מלך און מאַטיוס טרינקען ביידע טהעע אָנגעבלאָזען. סאָפּיע זינגט אויך מיט).

אַלע. בראַוואָ, בראַוואָ!

טשערנע. (זינגט). פּאַשיראָקאָמו ראַזדאָליו... הע, ע, איך האָב אויך אַמאָל געזונגען. פערגעסען, טפוי זאָל עס ווערען!

באָריס. סאָפּיע זאָל איצט וועלען זיין אַ גוטע, וואָלט זי אונז געזונגען איינעם פון איהרע ראָמאַנסען און איך וואָלט אַקאָמפּאַנירט.

סאָפּיע. פּאָזשאַלאיסטע, מאַמאָטשקא. (אַלע בעטען).

סאָפּיע. אַ כלה, דאַכט זיך מיר, פּאַסט ניט צו זינגען און דערפאַר ווייל עס פּאַסט ניט, וועל איך טאַקע דוקא זינגען. עס איז אַ ראָמאַנס אויף די ווערטער פון אונזער רוסישען דיכטער, עס רופט זיך „די פערוועלקטע בלום“. מיר געפעלען זעהר די ווערטער. (דעקלאַמירט).

אין דעם שאָטען פון אַ הויכען בוים אַנ׳אַלטען,
האָט געבליהט אַ בלום אַ שעהנע און אַ צאַרטע.
פּלוצלונג האָט אַ בליץ דעם שטאַרקען בוים צושפּאָלטען.
געענייגט דאָס קעפּעל שטעהט די בלום, אַ טריקענע, פערדאַרטע.
די זון געהט אויף ווי פריהער שעהן אין דעם פריהמאָרגען,
די פייגעל זינגען לוסטיג, דאָס לעבען קלינגט און שאַלט,
דאָס בלימעל שוויינט און וועלקט, צו דריקט פון איהרע זאָרגען.
זי ווייַנט פון טוי מיט טרערען... איהר איז אונמוטהיג און קאַלט...

אַלע. בראַוואָ, בראַוואָסימאָ! (אַפּלאָדירען).

באָריס. יעצט נעהמט אייך צונויף מיט אַלע קרעפטען, איך וועל אייך געבען אַ קאָנצערט... אויפמערקזאַם! ע! זשני, זשני! גאַוואַרי,

גאַוואַרי! (פערוואַרפט די האָר פון קאָפּ קאָקעטיש און שפּילט. ליזע הערט אויפמערקזאַם, זי צווויינט זיך פלעצליך און לויפט ראַש אַב. באַרים שטעלט אַוועק די גיטאַר און לויפט נאָך).

באַרים. ליזע, ליזע! וואָס איז מיט דיר, נאַר! (אָב. אַלע ווענען ערשטױנט. דאַן הערט מען זײַן שטימע, דאַן א שטאַרקען קוש. ער פיהרט זי אַריין בײַ דער האַנד). עס איז גאָר ניט. די נערוועןן אַ ביסעל, מײַן מוזיק אַ ביסעל... (שטיל צו ליזע). קיצקע, זײַ אַ קלוגעטשקע. (זעצט זיך).

טשערנע. מויד, וואָס האָסטו זיך עפּעס צוכליפּעט אין מיטען דרינען? טפּוי זאָלסטו ווערען!

פראַדי. נישקשה, ווערסט איך חתונה האָבען. פאַר יודישע מײַדלעך איז ניטאָ קײַן מאַנאַסטיר. ווי זאָגט דער גוי: אַבי קאַריטאַ, סױוניי בודוט. (ליזע ווײַנט העפטיגער).

טשערנע. וואָס ווייַנסטו, פרעג איך דיך? מויד מײַנע, האָסט געזעהן אַ ביסעל! (ליזע פערדעקט דען קאָפּ, ווײַנט לויט. פּויזע).

סאָפּיע. (פערוויכערט אַ פּאַפּיראָס. גאַנץ רוהיג). אַ יאָ איהר ווייסט ניט, וואָס זי ווײַנט? איך ווייס. ליזע ווײַנט, ווײַל זי ווייס, אַז מאָרגען וועט בײַ מיר קײַן חתונה ניט זײַן. אויף מײַן חתונה וועט זי ניט טאַנצען. (אײַניגע לאַכען). עס איז ניט קײַן שפּאַס. איך וועל מיט באָרים'ן ניט חתונה האָבען. איך האָב חרטה הײַנט, מאָרגען, ווייס איך, וועט שוין זײַן שפּעט חרטה צו האָבען. (אַלע ערשטױנט).

טשערנע. וואָס איז הײַנט מיט אײַך? טפּוי זאָלט איהר ווערען! וואָס הייסט חרטה??

פינגערהוט. וואָס איז דאָס פאַר אַ שפּיעל חרטה? בײַ אַזא שפּיעל רעמיזעט מען זיך.

סאָפּיע. עס איז אַ ביטערער שפּיעל, איך זאָג אָבער ווי דו זאָגסט, שפּיעלען א פּאַרטיע דאַרף מען נאָר מיט אַנ'אַנשטענדיגען פּאַרטנער.

שטעמפּעל. אויב דו מײַנסט עס מיך, האָב איך דיך דאָרטען, וואו איך האָב דעם טאַטען דײַנעם!

פינגערהוט. אױ שאַ, חאַם! סאָפּיע, וואָס איז דאָס פאַר אַ פּלאַן? אַזאַ שידוך? מאָטיע פינגערהוט'ס טאָכטער. גאַנץ אָדעס ווייס, איך מאַך חתונה...

סאָפּיע. דײַן פּלאַן בלײַבט פּלאַן, דײַן טאָכטער האָט חתונה, אָט די טאָכטער מײַן איך, דער אײדעם בלײַבט, די פּאָטאָגאַפּיע בלײַבט, און איך בלײַב פרײַ, און וועל קענען אַרבײַטען און געבען געלד. דו,

מענשען שעה־טען זיך מיט מיר, עס וואלט מיר אבער געווען פיע ביטערער צו פיהלען, דאס איך דארף מיך שעהמען מיט מיר אליין (לאכט און וויינט). מוסיא פינגערהוט, עס איז א ביסעל אלא גאריבאלד דע פאמפאדור, האַ? עס מאכט ניט אויס. און דאס וואס זיי, ו אונשולדיגע, אנטלויפען, שרעקט מיך אויך ניט. מיר איז נאר שווער צ פיהלען, אז אלע מיינע האפנונגען, אלע מיינע ערווארטונגען, אלע מיינ זיסע טרוימע... אוי, אוי! (פאלט צום טיש מיט'ן קאפ און וויינט ביטער)

פארהאנג.

ЭТА ПЬЕСА
изъ библіотеки
І. Вайсгефа.

צווייטער אַקט.

(אַ זאַל בײַ שטעמפּעל אין הויז. רײַכע מעבעל אָהן געשמאַק, אַ פּיאַנאָ, מאַניטשקע, שעהן אויסגעפּוצט, שטעהט בײַ איינער פון די אינגערסטע טהירען און קוקט אַרײַן בגנבה. פראַדי קומט אַרײַן, מאַניטשקע דער־שרעקט זיך און שפּרינגט אָב פון דער טהיר).

פראַדי. וואָס האָסטו געטהון, דו גנב? האָסט אַרײַנגעקוקט צו איהם, האַ?

מאַניטשקע. (פערשעהמט). איך האָב געוואָלט וויסען, וואָס ער טהוט. פריהער, באַלד נאָכמיטאָג, האָט ער... אוי, איך שעהם מיך צו זאָגען.

פראַדי. מיר מעגסטו זאָגען, נאַרר, אַ מאַמע ווייס אַלעס.

מאַניטשקע. ער האָט אויסגעטהון דעם ראָק און האָט זיך גע־לייגט אויף דער קושעטקע.

פראַדי. דאָס איז בײַ דיר אַ חידוש? ער איז מיעד פון וועג. אַ קלייניגקײַט, דרײַ טעג העצקען זיך אויף די אײַזענבאַהנען.

מאַניטשקע. און ווען ער איז אויפגעשטאַנען האָט ער זיך אָב־געוואַשען. פריסקע האָט איהם דערלאַנגט וואַסער. אַליין איז ער אַ שווואַר־צער, און זײַן לײַב איז ווײַס ווי זילבער, אוי, איך מיין די הענד... אָט דאָ... ביז דאַנען... ~~(שעהמט זיך)~~ און איצטער האָט ער זיך אַרויסגערוקט דורכ׳ן פענסטער און קוקט אויף דער גאַס.

פראַדי. אַ חידוש נו, ער האָט אַזאַ צײַט ניט געזעהן אָרעם — די גאַנצע שטאָדט ווייס דאָך שוין אַז ער איז דאָ, מען שלאָגט אָב די טהירען. טראַכטענבערגשע איז געקומען יאַקאָבי לײַען אַ שעריל, פרײַלין סמיק איז געקומען פרעגען וויפיעל איז דער זייגער, זייער זייגער האָט זיך יאַקבי געשטעלט, פון די חלאָמזיקעס איז מען דאָ געווען צוויי מאָל, אַלע ווילען איהם נאָר זעהען. מאַניטשקע, אַלע מיידלעך וועלען דיך מקנא זײַן און עס איז דאָ וואָס.

מאַניטשקע. ~~(פערשעהמט)~~. אוי, מאַמע, איך פערשטעה ניט וואָס דו מיינסט. זאָג בעסער, מיר פאַסט אָט די רויטע לענטע? אוי, ווער געהט? ~~(שטעמפּעל קומט אין אַ פערשבאָלצענעם ראָק)~~.

פראַדי. דו האָסט שוין פערשלאָסען די קלייט? קלאַפּ ניט מיט דײַנע טשאָבאַטעס.

שטעמפּעל. הײַנט האָב איך מיך אומיסטען פריהער אופראַוועט צו־

ליעב דעם גאסט. וואו איז דער בחור ? דארטען ? דריבֿנעט נאך, האַ ?

פֿראַדי. שאַ! ווארף אראפּ פֿון זיך דיין פֿערשמאָלצענעם פּאַל־מעריסטאָן, עס שמעקט פֿון דיר פֿיש, גלייך דו האסט מיט זיך געבראַכֿט דעם גאַנצען ריבנע ריאַד.

שטעמפּעל. ווי ? עס שמעקט ? איך האָב היינט אראָב־געשטופּט איין גאַנצע פּאַרטיע ניט קיין פֿרישען טשוכאָן. מאַניטשקע, גיב מיר מיין חאַלאַט. (זי נעהמט זיין ראָק מיט די שפּיץ פֿינגער און גיבט איהם דען חאַלאַט). ע, האָספּאָדין סקאַווראַדין! (עפֿענט די טהיר). מאַניטשקע, ער וועט זיך אַרויסחליופּען פֿון פֿענסטער. געה האַלט איהם צו פֿאַר די הינטערשטע פֿיס־נאָהעם.

מאַניטשקע. אוי, פּאַפּאַ, אַזוי צו רעדען! אוי, ער געהט, ראַכֿט זיך, אהער!

פֿראַדי. (שטיל). זאָג דעם אמת, ער האָט דיך שוין געקושט ?

מאַניטשקע. נאָר צוויי מאָל. (פֿערשעהמט). אוי, שאַ!

(אַפּאָלאָן קומט אריין פֿון זיין צימער).

שטעמפּעל. נו, האָסט דיך שוין אַ ביסעל אויסגעטשוכֿעט ? לאָז מען אונז געבען טהעע ? פֿון וועגן קומט מען שטענדיג מיט געבראָכֿענע ביינער.

פֿראַדי. איהר זועט טרינקען טהעע ? בין איך דאָך אַ חכמה, וואָס איך האָב געהייסען פֿריסקען שטעלען דעם סאַמאָוואַר. איך גיעב אייך שוין טהעע. אָה, הערר זאָננענשיין, צי ווי אַזוי זאָל איך אייך רופֿען ? האָב איך סובֿערלעך ! עס צוגעהט אין מויל. איהר וועט אומיסטען פֿערזוכֿען. (אב).

אַפּאָלאָן. מערקווירדיג, ווי אָדעם האָט זיך איבערגעביטען פֿאַר דער צייט. זי איז געוואָרען פֿיעל שעהנער. ניט אומזיסט רופֿט מען אָדעם „ווזשנאַיאַ קראַסאַוויצאַ”. פּושקינסקי נאַס קען מען גאָר ניט דער־קענען, דאָס האָט ראַלי אויסגעבויט. אַזאַ מויער ? אָה, וויפֿיעל עריבֿנע־רונגען אויף יעדען טריט און שריט וועגען די פֿערגאַנגענע גליקליבֿע קינדער יאָהרען! אויך איהר, מאַניטשקע, זייט פֿערענדערט געוואָרען... צום בעסערען...

מאַניטשקע. (פֿערשעהמט). איך ווייס ניט, איך זעה זיך אַלע טאָג בעמערק איך ניט.

שטעמפּעל. וואָס דען מיינסטו, ברודער ? פֿערגעס ניט, ביזט שוין אין אָדעס ניט געוועזען אַ האַלב צעהנדליג יאָהרען. אין דער צייט איז אַוועקגעשוואָומען אַ סך פֿיש.

אַפּאָלאָן. (~~גערט צור פּיאַנאָ~~). דאָס איז בײַ אײַך אַ נײַע פּיאַנאָ?
~~עהמט איין אקקארד~~). פּוי!

שטעמפּעל. פּוי, גאָר! פּונקט אַזאַ פּאָרטאָפּיאַן האָט דער וואָיעָנער
אָקטאָר ראָזען. ער איז אַ דיעסטווּיטעלני סטאַטסקי סאָוועטניק, אַגענעראַל
זיט רויטע פּאָדקלאַדקע. ברודער, האָסט זיך אַרײַנגעכאַפּט אין פּעסעל...

אַפּאָלאָן. מיט רויטע פּאָדקלאַדקע אַ גענעראַל? אָה! דאַרף עס
זײַן גוט. נו און איהר, מאַניטשקע, ווי ווײַט זײַט איהר מיט אײַער מוזיק?

שטעמפּעל. ע, זי האָט שוין לאַנג אָסטאַוועט. ווי זאָגט מען:
יט יערע פּיש איז אַ טאַראַן.

מאַניטשקאַ. די לעהרער האָבען געזאָגט איך האָב גוטע פינגער,
אָבער זעהר אַ שלעכט אויער. (~~שטעמבט זיך~~).

אַפּאָלאָן. הײַסט עס, איהר ווערט שוין געווים מיר קיין קאָנ־
קורענט זײַן?

מאַניטשקע. (~~שמײכעלט~~). איך פערשטעה ניט, וואָס איהר מײנט.

שטעמפּעל. וואָס פערשטעהסטו ניט? ער זאָגט דו ווערסט איהם
ניט זײַן קיין שונא.

אַפּאָלאָן. נו, און וואָס גיעבט עס זאָגסט נײַעס אין אָרעס? איז
דאָ דעם ווינטער בײַ אײַך געווען אַ גוטע איטאַליענישע אָפּערא. (~~פּראַדי
מיט טהיער~~).

מאַניטשקע. איך קען אײַך ניט זאָגען, איך האָב דעם ווינטער
אײן מאָל געזעהן „נאַטאַלקאַ פּאָלטאַווקאַ". אָט סאָפיע, זי ווײס אַלע
אָפּערעס און אַלע ליעדער, זי ווערט דאָ זײַן היינט, איך האָב זי געבעטען
זי זאָל קומען.

פראַדי. זי! אַ שלאַג האָט מיך געטראָפען!

אַפּאָלאָן. (שטעהט אויף ערשראָקען). וואָס איז געשעהן?

פראַדי. פערזוכט מײַנע סוכערלעך — אַנ'אַנטיקעל! (~~שטעלט צו מאַ
ניטשקען~~) ביזט אַראָפּ פון זינען? זי אײַנלאַדען, ווען אַזאַ גאַסט? אוי!...

מאַניטשקע. זי קען רעדען אַלע זאַכען בעסער פון אונז און עס
ווערט זי קרענקען אויך...

אַפּאָלאָן. סאָפיע? דאָס איז אײַער פּריינטיל? האַרט אויס, ווי אַזוי
הופּט מען איהר פאָטער? אַזאַ טשודאַק... לעבט ער נאָך מיט די באַקענ־
בערד און מיט דער גאַנצער לבנה אויף זײַן קאָפּ? (~~ערינערט טהער~~).

מאַניטשקע. זײַן נאָמען איז מאַטיוס פינגערהוט — סאָפיע איז זײַן
טאָכטער, ער איז מײַן אָנקעל.

אַפּאָלאָן. אַך, יאַ, מאַטיוס פינגערהוט! אַ פראַנט מיט אַ צילינדער,
פון פאָרענט די שטיוועל אויסגעפּוצט, פון הינטען אויסגעקריטמט. סאָפיע

איז זײַן טאָכטער? דאַכט זיך, אַמאָל געװען ניט קײן מיאוסע. װאָס־זשע, זי האָט נאָך ניט חתונה געהאַט? אַהאַ, איך מײן, זי דאַרף שױן זײַן אַ מאַמזעל אין יאָהרען.

פראַדי. יאָ, אין יאָהרען... אַ מאַמזעל אומשטײנס געזאָגט. מיט אַ יאָהר 5 צוריק האָט זי שיעור ניט חתונה געהאַט, אָבער עס האָט זיך געטראָפען אַ סיבה, ניט דאָ געדאַכט... אַזױ... װײס איך װאָס. אַ דרײַ יאָהר זענען מיר געװען מיט זײ אַלע פון דער װײַטען, אפילו ניט גערעדט... חלילה! איצט, אַז עס איז שטיל געװאָרען, קומען זײ אַמאָל, איהר מאַמע איז דאָך מלך׳ס שװעסטער. ~~(שטיל)~~. דו האָסט זי נעטהיג דאָ געדאַרפט! אַ שעהנער יחוס אין דער משפחה.

שטעמפעל. פרימערנאַ, װי זאָגט מען, אױף אײן קרױטשאָק חאַפט זיך אַרױף אַ שלײַען, אַנ׳אָקען, אַ ליאַשץ: ראַזנע פיש, ראַזנע מענשען.

מאַניטשקע. איהר צװײטע שװעסטער, ליזע, האָט חתונה געהאַט פאַר אַ פאָטאָגראַף, באַרים סטאַװראָפאָלסקי. איהר קענט איהם? געװען אַמאָל זעהר אַ שעהנער, איצט געפעהלט ער מיר ניט.

שטעמפעל. ער ליעגט איצט אין דער ערד מיט זײַן טיפּאָגראַפיע.

מאַניטשקע. פאָטאָגראַפיע מײנסטו.

שטעמפעל. יאָ, טיפּאָגראַפיע... און באַקט בײגעל. ער שזאַרעט זיך נעבאַך, װי אַ ביטשאָק אױף אַ סקאַװראָדע.

פראַדי. און זי נעבעך, זײַן װײַב די ליזע, זי האָט די טשאַ־כאָטקע, ניט פאַר מיר געדאַכט. ~~(פערטרוקענד)~~. איהר הערט? בײַ סאָפיען האָדעװעט זיך אַ מײדעלע, שױן דאָס פינפטע יאָהר, דאָס איז אַזױ צו זאָגען איהר שװעסטער ליזעס ערשטע קינד.

שטעמפעל. זי איז זעהר אַ בראָװע, אָט די סאָפיע. פון אָנפאַנג װען זי איז אַרום מיט דער ריבאָלאָװסטװע, איז איהר געװען זעהר שװער. זי האָט זיך געשלאָגען װי אַ פיש אין אײַז, געלאַכט האָבען פון איהר אי זשוק אי זשאַבאַ, יעדע זלידניא האָט זי געשטורכעט, — זי האָט זיך אָבער פאַרט אַרױסגעקאַראַבקעט. זי פערדיענט איצט ביז 75 רובעל אַ חדש, אַ בריה, אַ רוח אין איהר טאַטען׳ס פיסק אַרײַן.

אַפּאָלאָן. ~~(שטעהט אױף, אַהאַמיש)~~. זעהר, זעהר איטערעסאַנטע נײַעס, אָבער לײדער, איך מוז אײַך אױף אַ קורצע צײַט פערלאָזען, איך װעל מיך געהן אַביסעל איבערטהון. איך דאַרף הײַנט טאַכען אַ פּאָר װיזיטען. מאַדאַם שטעמפּעל, אײַערע ס׳כערלעך — אַ מײַסטערװערק, זײ זענען זעהר שטאָפּיג און איך מײן, זעהר גוט צו מאָגען־קאַטאַר.

פראַדי. זײ זענען גוט צו אַלע זאַכען. (אַפּאָלאָן געהט).

מאַניטשקע. (שטעהט אױף). אַך, איהר געהט אַװעק? סאָפיע

ווּעט קוּמען און אַנדערע. איך האָב סאָפיען צוגעזאָגט...

אַפּאָלאָן. זאָגאַר סאָפיען? ווי איך זעה, איז זי זעהר אַ גרויסע פּערזענליכקייט. הם! איך מוז אָבער נאָך היינט בעזוכען מיין אַלטען גוטען פריינד און טהייערען לעהרער פּעלדוי. איך האָב צו איהם וויכ־טיגע בריעף פון פּעטערסבורג. נישקשה, מאַניטשקע, איך וועל ניט פערשפּעטיגען צו בעקענען זיך מיט פריילין סאָפיע פינגערהוט, אויב איך וועל עס געפינען פאַר נעטהיג (אָב אין זיין צימער).

פּראַדי. (שטיל צו מאַניען). זאָל דיך גאָט היטען, פּלאַפּלען! אַ קליינינקייט, אַ קינד אָהן אַ טאַטען איז דאָך ערגער ווי אַ משומד אין דער משפּחה. האָסט בעסער געהערט, מלך? מען זאָגט פריעדמאַן דער ווייצהענדלער האָט צוויי סאָדערזשאַנקעס, איינע אַ ברונעטקע, און איינע אַ בלאָנדינקע. יאַ! הערסט!.. איז זונטאַג (שטיל) און מאָנטאַג... (זאָגט איהם אויפ׳ן אויער).

שטעמפּעל. מאַראַטשע מיך ניט! מאַניטשקע, דו האָסט סאָפיען ניט געדאַרפט איינלאַדען, זי איז ביי אונז ניט אַזאַ בעלאָריביצע אין דער משפּחה, און, „איבערן הויפּט" וואָס קען איהם אינטערעסירען אַזאַ אַסאָבע?. (זופּט טהעע. אַ גערויש). שאַ, ווער שווימט עס? טיו! סקומבריא! סקומבריא! (מעדכען קומען, מאַניטשקע לויפט זיי אַנטקעגען, קושען זיך, דאַן זעצען זיי זיך אַלע אָן אַ זייט).

אַלע. מיט ליעב אייך אייער גאַסט, מאַניטשקע.

איינע. ווען איז ער געקומען?

צווייטע. ער איז דאָ איצט?

דריטע. ווי זעהט ער אויס? איז ער אַ גרויסער? אַזוי אַ שטאַרקער?

ערשטע. ער ... (זאָגט מאַניטשקען אויפ׳ן אויער).

מאַניטשקע. משוגענע, די מאַמע קען דערהערען.

אַלע. איז ער שעהנער געוואָרען?

מאַניטשקע. איהר וועט איהם באַלד זעהן. ווי מיר ווייזט אויס, איז ער געוואָרען מיאוס. ער ווייזט שוין ניט אויס ווי אַ קאַוואַליער, ער ווייזט אויס ווי אַ מאַן.

פּראַדי. אָט דאָס איז אַ חסרון ביי דיר? אוי, דו נאַר. מאַמזעלען, וועט איהר טרינקען טהעע? (ניין, דאַנקע). איהר האָט געהערט? טייטעל־בוים׳ס שנור, אָט די קורנאָסע, זי האָט דאָך ... אוי, (דערצעהלט שטיל). שאַ, ווער געהט עס נאָך? (טשערנע און מאַטיוס קומען. פּראַדי ווינקט מיט איין אויג צו די מיידלאַך). איהר זעהט, פּאָרט אייגענע. זיי וואַרטען ניט, מען זאָל זיי בעטען. וואָס מאַכסטו, טשערנע? (קושען זיך).

שטעמפּעל. די פּאַהאַוואָרקע זאָגט, אַ ניט געבעטענער גאַסט איז

ערגער פון אַ טאַטער. נו, זיצט. דו רוֹיכערסט נאָך אַלץ פון נאַקומס פאַבריקע? נאַ, רויכער, חאַפּט דיך דער וואַטעלמאַכער...

מאַטיוס. (שמעקט). בײַ אײַך שמעקט מיט רויהע פיש. אײדער מען לאָזט איהם צווישען מענשען, דאַרף מען איהם גוט אױספּלאַשצען אין אַ מולטער מיט וואַסער, אַזוי ווי אַ קינד, מיט װעלכען עס טרעפט זיך אײַן אונגליק. (פערװיכערט, שטעקט אַרײַן די פּאַפּיראָס אין זײַן לאַנגען פּאַפּיראָסניק).

טשערנע. וואָס זאָגסטו פאָרט, איך האָב ווידער פערגעסען דעם קינד׳ס בילד — אַ קאָפּ, טפוי זאָל עס ווערען... אַזוי פיעל מאָל צוגעזאָגט...

פראַדי. דעם קינד׳ס בילד! אַך, שאַדע! הם, הם! (ווינקט צו די מאַמזעלען, זיי מאַכען אַלע גרימאַסען) נו, נישקשה, וועסט ברענגען אײַן אַנדער מאָל. ניט קײַן אונגליק...

טשערנע. וואָס האָט זי היינט עפּעס געזאָגט פאַר אַ חכמה? מיר האָבען אַזוי געלאַכט... ע, פערגעסען. אַ קאָפּ, טפוי זאָל עס ווערען!

פראַדי. (שטיל צו אַ מעדכען). נו, יאָ, זי האָט אַ ממזר׳שען קאָפּ אויף זיך...

מאַטיוס. וואָס איז בײַ דיר דאָס, אַ נײַער אינסטרומענט? ציינט אויף דער פּיאַנאָ).

שטעמפעל. אײַן אינסטרומענט גאָר? וואָס מײנסטו, איך בין אײַן סטאָליער? דאָס איז אײַן פאָרטאָפּיאַן... אַז ער האָט זיך שוין יאָ אויסגעקראַצט צו קומען, האָב איך שוין צוגעגרייט אַ נײַעם און אַ טײַערען, ווי דו זאָגסט, אַ ווערסטאַק. ברודער, מיר האָבען שוין געמײנט, אַז פון דער גאַנצער קאָמערציע וועט אַרויסקומען פוילע פיש, ערשט ויבא, ער איז דאָ. זײַן „קאָנסעמאַטאָרי״ האָט מיך גענוג געקאָסט... שאַ!.. (אַ געבוישט (אַפּאָלאָן פון זײַן צימער אין אַ שוואַרצען ראָק מיט נײַע האַנדשוה, נייגט זיך העפליך). אָט דאָס איז דער בחור, אַ קאַרפּ, האַ?

מאַטיוס. איך האָב די עהרע... איך האָב איהנען געקענט, ווען איהר האָט נאָך געקענט שפּאַצירען אונטער אַ ביליאַרד... מאַטיוס פינגערהוט, מאַדאַם פינגערהוט. (נייגט זיך קאָמיש).

אַפּאָלאָן. (האַלט זיך קוים אײַן פון לאַכען). עס פרעהט מיך זעהר. יאָ, איך ערינער מיך. דער זעלבער הערר מאַטיוס פינגערהוט. יאַ, יאַ.

מאַניטשקע. (געהט צו איהם). ערלויבט מיר צו רעקאָמענדירען: מאַשע טראַכטענבערג, בײלע הוזיק... פריילין סמיק...

אַפּאָלאָן. (פערבייסט אַ ליפּ). הוזיק? עס פרעהט מיך זעהר, פריילין סמיק — זעהר אַנגענעהם. (דריקט זיי די הענד).

פראַדי. (צו אַפּאָלאָן). זיצט אַביסעל מיט אונז, וואָס זאָלען מיך

טהון, אז מענשען זענען דאָך געקומען און ווילען זעהען אונזער חתן! זאָלען זיי זעהן, אַז עס איז, קיין עין הרע, דאָ וואָס צו זעהן.

שטעמפעל. זעה בעסער ווי אונזער מוזינקע שעהמט זיך. חי, חע, חע!

מאַטיוס. אַמאָל האָט דער „עפּיקעט" געפּאָדערט, מיידלעך זאָלען זיך שעהמען, היינט איז שעהמען אַרויס פון דער מאָדע. ווער שעהמט זיך אין אונזערע צייטען? (גלעט דעם פּליעך). זיצט מיט אונז, מוסיו.

אַפּאָלאָן. (זעצט זיך). איך קען לייִדער לאַנג מיט די געסט ניט זיצען. איך מוז היינט אונבעדינגט אַ פּאָר וויזיטען מאַכען. (ציהט אָן די האַנדשוה).

מלך. אוי, ברודער, דו נעהם בעסער און גיב אונז אַ שפּיעל אַביסעל — טראַך, טראַך!

אַפּאָלאָן. אַביסעל אַ שפּיעל. (ערנסט). ניין, ניין, היינט ניט. היינט געוויס ניט.

שטעמפעל. אַזוי, נאָר אַ פּאָר שטוקעס און נאָכדעם וועלען מיר עפּעס נעהמען אין מויל. איך האָב געבראַכט קעפּאַלנע איקרא און האָב אַ פלעשעל ראָם יאַמאַיסקי...

אַפּאָלאָן. ניין, דאַנקע, איך מוז געהן.

מאַטיוס. איך געדענק, מיט אַ יאָהר 15—20 צוריק האָט דאָ אין אָדעס געגעבען אַ קאָנצערט אַ בעריהמטער פּיאַניסט וועניאַווסקי. איך בין געוועזען אַ בעלן איהם צו הערען, דאָס קען זיך נאָר מאַטיוס פּינגערהוט ערלויבען. 5 קערבלעך פאַר אַ בילעט. אָבער עס איז געוועזען כדאי. איך זאָג איהנען, זאָ וואָס האָב איך „ניכט" געהערט.

אַפּאָלאָן. יאַ, ריכטיג, זאָ וואַס האָט איהר ניט געהערט. (לאַכט).

מאַטיוס. ווי מיינען זי? איך זאָג, דאָס דער־דיזער... דאָזיגער וועניאַווסקי האָט געשפּיעלט, פּס!

אַפּאָלאָן. יאַ, וועניאַווסקי האָט זעהר גוט געשפּיעלט, אָבער ער איז ניט געוועזען קיין פּיאַניסט, ער האָט געשפּיעלט פּידעל.

מאַטיוס. פּידעל, זאָגט איהר? הם! ווי קומט דאָס? איך וועל אייך זאָגען, אַזוי פיעל יאָהר צוריק, איך געדענק ניט, צו פּידעל צו פּיאַנאָ, אָבער ער האָט געשפּיעלט גרויסאַרטיג.

אַפּאָלאָן. אויסגעצייכענט! (שטעהט אויף, נעהמט זיין הוט). אַלזאָ!

שטעמפעל. ברודער מאָטיע, ביזט אין פּעסעל... חאַ! חאַ! חאַ!

מאַניטשקע. (געהט צו איהם, פערבשעמט). די מאַמזעלען ווילען אַזוי איהר זאָלט עטוואָס שפּיעלען.

אַפּאָלאָן. (ענטשלאָסען). ניין! היינט ניט! מיינט ניט, מאַניטשקע,

מען קען און מען דאַרף צו יעדער צייט פֿאַר יעדען אײנציגען שפּיעלען.
ענטשולדיגט, מײַנע הערשאַפֿטען. איך גײה!

מאַניטשקע. (ערשראָקען) סאָפֿיע וועט געוויס קומען, איך האָב זי אַזוי געבעטען. זי וועט בייז ווערען. זי איז זעהר אַ שטאָלצע.

אַפּאָלאָן. זעהר אַ שטאָלצע אויך! דאָך, איך האָף, שרעקליכעס וועט ניט פּאַסירען. און אויב זי וועט בייז ווערען, וועט איהר זי געוויס קענען איבערבעטען. אויפֿס ווידערזעהן! (בייגט זיך צו אַלע מיט רוקען צום טהיר).

(סאָפֿיע אַרײַן אין טיער. שעהן, ניט רײַך, אָבער זעהר עלעגאַנט געקליידעט).

מאַניטשקע. און אָט איז סאָפֿיע! (אַלע ציהען זיך פֿריינדליך צו איהר).

פּראַדי. שקאָצעל קומט, אויף דיר האָבען מיר זיך געוויס ניט געריכט. (אַפּאָלאָן קערט זיך אום צוריק, בלייבט שטעהן).

סאָפֿיע. איך בין געקומען, מומע פּראַדי, אויף איין מינוט. מאַניטשקע האָט מיך זעהר שטאַרק געבעטען. (נעהמט געגען שפּיעגעל איהר בונט אַראָב). אוי, איך בין מיעד! ערשט געענדיגט די אַרבײט... און דאָס איז דער בעריהמטער חתן פֿון דער „קאָנסעמאַטאָריע"? (אַפּאָלאָן נייגט זיך). וואָס-זשע, איהר האָט שוין אָפּגעגעסען פֿיש, און איהר געהט שוין? (מלך קומט אויס [illegible] אָב צו זיך אין [illegible]).

אַפּאָלאָן. פֿיש האָב איך נאָך ניט געגעסען, אָבער איך האָב געדענקט צו בעזוכען מײַן אַלטען גוטען לעהרער פֿעלדוי. איהר האָט געהערט דעם נאָמען?

סאָפֿיע. ווער האָט אין אָדעס ניט געהערט פֿון דיזען אַלטען גוטען בראַווען קינסטלער, וועלכער האָט פֿאַר די מוזיקאַלישע וועלט זאָ פֿיעל געלייסטעט און וועלכער האָט זאָ פֿיעל טאַלענטפֿאָלע שילער? איך ווייס, איהר זייט אויך זײַן שילער, איך האָב אָבער אײַך ניט געמיינט מיט'ן וואָרט „טאַלאַנטפֿאָלע". (ווענדט זיך).

אַפּאָלאָן. פֿיר אײַער גוטעס וואָרט וועגען מײַן לעהרער דאַנקע. פֿערלאַנגט איהר פֿיליײַכט איך זאָל בלייבען?

סאָפֿיע. אויב איך פֿערלאַנג? דאָס פֿעהלט מיר גאָר ניט איין. מומע פּראַדי, אַז איך בין שוין יאָ דאָ, נעהמט מיך צו פֿאַר אַ גאַסט און גיט מיר אַ גלאָז טהעע. העררר זאָנענשיין, אויב איהר ווילט בלייבען מיט אונז, האָב איך געוויס ניט דאַגעגען, נאָר אויב איהר דאַרפֿט געהן, וואַג איך אײַך ניט צוריק צו האַלטען... ([illegible]). מאַניטשקע, קום נאָר אַהער. זעהט נאָר ווי זי שיינט הײַנט! דאָ איז יעצט ווירקליך זאָנענשיין!.. ([illegible]).

מאַטיוס. חאַ! חאַ! חאַ! איהר הערט? זאָנעגשײַן! זי איז אַזאַ גנב ווי דער טאַטע איהרער. (גלעט בעם קאָפּ). (אַפּאָלאָן האָט ביתערנעלייגט זײַן הוט אויף די פּיאַנאָ, אַרונטערגענומען די האַנדשוה און האָט זיך געזעצט נעבען פּיאַנאָ מיט׳ן רוקען צו די קלאַווישען).

טשערנע. אַך, דו זאָלסט זײַן בעסער געראָטען אין איהר, וואָלט געווען אסך בעסער.

פּראַדי. (שטיל, צו אַפּאָלאָן), אויב איהר דאַרפט געהן, דאַרפט איהר זיך ניט מיט איהר „ושעמעניר׳ען״.

אַפּאָלאָן. עס מאַכט ניט אויס. (צו סאָפיען). מען זאָגט, אַז איהר זײַט זעהר אַ פלײַסיגע אָפּערא בעזוכערין.

סאָפיע. איך געה איין מאָל אין דער וואָך אין דער אָפּערא. דאַמיט געוואוּן איך צוויי זאַכען: איך הער גוטע מוזיק און ווען איך הער מוזיק, קען איך ניט הערען קײַן נאַרישקײַטען. דאָס אונגליק איז נאָר וואָס עס איז דאָ אַנטראַקטען.

אַפּאָלאָן. עס מוז זײַן איין אַנטראַקט... צווישען די אַקטען זאָל דאָס אויער אָברוהען. (מלך קומט צוריק מיט אַ פרישע גלאָז טהעע, זעצט זיך בײַ איין אַנדער טיש).

סאָפיע. אָנשטאָט אָבצורוהען, דאַרף מען הערען קריטיקען פון אונזערע מבינים... בײַ איינעם האָט דער טאַטע געשפּיעלט אויף אַ טראָמבאַן, רעכענט ער זיך פאַר אַ פאַך־מאַן אין מוזיק און מאַכט אַ תל פון וואַגנער מיט איין פערדישען הירושע, (ער לאַכט). דער אַנדערער איז אַ גרויסער מבין אויף מוזיק דערפאַר, וואָס זײַן באָבע קויפט אַלע ערב שבת פיש בײַ מײַן אָנקעל ר׳ מלך שטעמפעל! (אַלע לאַכען, מלך זופּט טהעע בײַז). איהר ווייסט דאָך ווי מײַן אָנקעל שטעהט איצט נאָהענט צו מוזיק.

אַפּאָלאָן, (שטיל) ער שטעהט פּיליַיכט נאָהענט צו מוזיק, אָבער איך ווײס ניט, אויף וויפיעל די מוזיק שטעהט נאָהענט צו איהם.

סאָפיע. בײַ אונז האָבען היינטיגען ווינטער קאָנצערטירט עטליכע גוטע פּיאַניסטען — איך האָב געהערט פאַכמאַנ׳ן.

מאַטיוס. זעה נאָר, סאָפיע, שפּיעלט ניט דײַן פּיאַניסט פיעדעל, אַזוי ווי מײַנער?

סאָפיע. פיעדעל גאָר? הם, ווי קומט עס? האָסט דיך שוין מסתמא אַרײַנגעחאַפּט דאָ, האַ?

שטעמפּעל. ברודער מאָטיע, ביזט אין פעסעל, האַ? חע! חע! (לאַכען).

סאָפיע. אינטערעסאַנט צו הערען אײַער מײנונג וועגען פאַכמאַנ׳ן.

אַפּאָלאָן. פֿאַכמאַן? ער איז אַ מערקווירדיגער שאָפּעניסט. איך האָב איהם זעהר ליעב צו הערען, ער איז אַ וואַהרער פּאָעט. אַמאָל לייגט ער אַ ביסעל און איז אַ ביסעל משוגע, אָבער דאָס מאַכט ניט אויס. דיעזע שוואַכהייטען האָבען אַלע פּאָעטען. (קעהרט זיך אום, פֿאַנגט אָן שפּיעלען. אַלע הערען געשפּאַנט, אויסער מלך, וועלכער טאָפּעט מיט די פּים, רייבט סירניקלעך און רויכט. ווען ער ענדיגט, אַפּלאָדירען אַלע אויסער סאָפיע. ער בלייבט ביי דער פּיאַנאָ און פֿאַנטאַזירט).

סאָפיע. (שטיל). מאַניטשקע, ער איז זעהר אַ גוטער פּיאַניסט, ביזט פֿערליעבט, האַ?

מאַניטשקע. איך וויים ניט. אפשר שפּעטער... איצט איז עפּעס אַזוי... איך האָב מורא...

סאָפיע. און וואָס הערט זיך מיט דיין ראָמאַן? דער פּריקאַשציק מיט די שוואַרצע אויגען?

מאַניטשקע. אַ יאָ, ער איז אַ קראַסאַוועץ. אַה, איהם זעהסטו... (פֿערהאַפּט זיך) אָבער וואָס קען מען העלפֿען, דער קאָסט שוין אַזוי פֿיעל געלד און עס איז מעהר יחוס. אַ ראָמאַן, אַ ליעבע איז אַזאַ זאַך וואָס אַז מען וויל איז יאָ, און אַז מען וויל, איז ניט. חתונה האָבען אָבער איז אַזאַ זאַך, וואָס מען דאַרף.

סאָפיע. דאָס איז זעהר אַ פּראַקטישע פֿילאָזאָפֿיע. חתונה האָבען, זאָגסטו, איז אַ זאַך וואָס מען דאַרף? הם, ווי קומט עס?

אַפּאָלאָן. פֿריילין סאָפיע, ווי געפֿעהלט אייך דאָס וואָס איך האָב געשפּיעלט? איז דאָס אייך בעקאַנט?

סאָפיע. ~~איהר האָט געשפּיעלט די צווייטע נאַקטורנאַ פֿון שאָפּען און עס איז געווים גוט. וועגען דעם ווי עס איז געשפּיעלט געוואָרען, וועל איך אייך זאָגען~~: ווילענדיג ניט ווילענדיג וועלען מיר זיין שטיקלעך קרובים... אייגענע... איך בעט אייך, לאָמער אָבמאַכען איין מאָל פֿאַר אַלע מאָל, מאַכט מיר ניט קיין קאָמפּלימענטען און איך וועל אייך ניט מאַכען קיין קאָמפּלימענטען...

פֿראַדי. (שטיל צו מלך) צוליעב איהר זיצט ער, צוליעב איהר שפּיעלט ער. אָרענטליכע קינדער שווייגען און „אַזאַ" רעדט.

שטעמפּעל. דו מיינסט זיי שווייגען ווייל זיי זענען אָרענטליך? זיי האָבען פּשוט ניט קיין שכל.

סאָפיע. מיין וויזיט האָט זיך צו לאַנג פֿערצויגען. מען דאַרף געהן, איך בין זעהר מיעד. (טהוט אָן איהר הוט). העררר זאָנענשיין? איך דאַנק אייך הערצליך. (דריקט זיין האַנד). איהר בלייבט נאָך דאָ;

מאָסיע און מאַדאַם פֿינגערהוט? האָט מיר אַלע אַ גוטע נאַכט. קושט מאַניטשקען. אַפּאָלאָן נעהמט זיין הוט).

אַפּאָלאָן. פֿרײַלין סאָפיע, איך געה אויך, איך געה אויך.

סאָפיע. ניין, דאַנקע, איך נעם באַלד די קאָנקע, איך בין זעהר מיעד.

אַפּאָלאָן. אָה, איך דאַרף אויך פֿאָהרען מיט'ן טראַמוויי, וועלען מיר פֿאָהרען צוזאַמען.

סאָפיע. צוזאַמען? ניין. מיר פֿאָהרען גאָר ניט מיט איין וועג. וואו אהין ווילט איהר דען פֿאָהרען?

אַפּאָלאָן. איך? ע, אייגענטלעך, איך דאַרף מיט דער פּרעאָבראַזשענסקע אַראָב.

מאַשענקע. זעה נאָר, טפּוי זאָל עס ווערען, מיט איין וועג טאַקע.

סאָפיע. (מאַכט זיך ניט הערענדיג). זעהט איהר, און איך פֿאָהר מיט דער טיראַספּאָלסקי אַרויף.

אַפּאָלאָן. וועל איך אייך בעגלייטען נאָר ביז'ן טראַמוויי... אויפֿס ווידערזעהן, איך קום באַלד צוריק.

סאָפיע. אַ גוטע נאַכט — גוטע נאַכט. (אַפּאָלאָן עפֿענט די טהיר העפֿליך, זי געהט, ער נאָך איהר. אַלע קוקען זיך פֿערוואונדערט אָן).

(אומוואנדלונג).

(אַ גאַס אין אָדעס. ביי אַ זייט אַ טויער מיט אַ הילצערנע באַנק, איבער דער באַנק דעם דוואָרניקס גלעקעל. עס איז נאַכט. די לבנה שיינט. ציינער, באָריס קומען).

ציינער. מוסיו סטאַוראָפּאָלסקי, מיר טהוט וועה דער קאָפּ.

באָריס. איהר האָט פֿאַר'ן ויין ניט געצאָהלט, אייך מעג וועה טהון דער קאָפּ. יעדער טראַקטירט דעם רייכען פּראַצענטניק ציינער, איהר האָט נאָך געוואונען געלד אויך און איך האָב פֿערשפּיעלט, איך גיעב אַ וואָרט ניט צו שפּיעלען און אַז מען בעט מיך, קען איך ניט אָפּזאָגען. (זוכט אין די טאַשען). צוויי מיט 80 פֿערשפּיעלט... אַ רציחה! ביי מיינע איצטיגע געשעפֿטען איז דאָס אַ פֿערמעגען. נו, גוטע נאַכט, איך דאַרף אַריינגעהן אין דעם הויז. (זעצט זיך). אַ שעהנע נאַכט. (ברומט פֿאַר זיך שטיל). „וויחאָזשו אָדין יאַ נאַ דאָראָגו".

ציינער. ע, זשוליק! איך וויים, וואָס פֿאַר אַ פֿויגעל איז דאָ אין שטייגעל. חע! חע! דיין אַלטע ליעבע, האַ?

באָריס. מוסיע ציינער, איך בעט אייך, רעדט ניט קיין דומהייטען.

ציינער. זיי אַ מענש און פֿערשטעה אַ געשעפֿט. אונזערע אַריס־טאָקראַטען לאַכען פֿון מיר. יעדער האָט לכל הפחות איין סאָדערזשאַנקע,

סאָפִיע. מיינט איהר נישט, אַז אַ מענש מיט אַ שטאַרקען חאַ־ראַקטער וואָלט אַנדערש געהאַנדעלט? איהר ווילט זיין אַ גוטער און אנ׳ אָרענטליכער מאַן? איך האָב מורא, עס וועט אייך ניט געלינגען. קיין גוטער וועט איהר ניט קענען זיין ווייל מאַניטשקע וועט זיין מיט אייך אונגליקליך. קיין ערליכער זייט איהר ניט, ווייל איהר פאַרמאַסקירט אייערע אמת׳ע געפיהלע און בעטריגט זי. אַזוי מיין איך — ענטשולדיגט, פֿילייכט איז דאָס ניט ריכטיג — און האָט אַ גוטע נאַכט. (וויל געהן).

אַפּאָלאָן. ניין, בלייבט! איהר האָט גענומען דאָס רעכט צו בע־ריהרען די וויכטיגסטע פראַגע אין מיין לעבען. מיין לאַגע איז מיר אַליין אונקלאַר, איך מוז מיר אַליין ערקלערען, איך האָב קיינע פריינדע דאָ, און איך האָב מיך ניט מיט וועמען צו בעראַטהען. אָה, פריילייין, גלויבט איהר מיר אַם ווענינגסטען, דאָס איך וויל האַנדלען אַלס אָרענטליכער מענש? (זיפצט) הערט, לאָמיר זיך זעצען דאָ. די נאַכט איז אַזוֹ שעהן, דער הימעל אַזוֹי בלוי און פאַנטאַסטיש. איהר הערט? מיר ווייזט זיך אויס, איך הער ווי דאָס שוואַרצע מעער רוישט. (זעצען זיך). איך וואָלט, דאַכט זיך, די גאַנצע נאַכט געזעסען דאָ, גערעדט, געהערט ווי איהר בעליידיגט מיך. איין ערליכער מענש קען ניט בעליידיגען מיט זיין ערליכע מיינונג... זיינע רעד זענען ווי מוזיק, האַרמאָניע! זאָגט, איהר האָט ביי אייך אין הויז אַ פיאַנאָ? מיר ווילט זיך יעצט שפּיעלען בעטהאָ־ווען׳ס מאָנדשיין טרוימעריי. יאָ, שפּיעלען, שפּיעלען... אָדער איהר ווייסט װאָס? איהר זאָלט ניט זיין מיעד, וואָלט איך אייך פאָרגעלעגט, מיר זאָלען זיך דורכגעהן אין אַלעקסאַנדראָווסקע פּאַרק. מען זאָגט, דער פּאַרק איז יעצט וואונדערבאַר שעהן...

סאָפיע. האַ? אַלעקסאַנדראָווסקע פּאַרק? איצט? ווען די בוימער שטעהן דאָרט פערטראַכט, בעגאָסען מיט זילבערנע שטראַהלען! איצט אַראָבקוקען פון בארג איבער׳ן קאַראַנטין אַראָב אויף׳ן מעער? אויף די שטערען און מאָנד. וועלכע זענען אָבגעשפּיעגעלט אין וואַסער, אויף די שיפען, וועלכע וואַרפען פון זיך גרויסע שוואַרצע שאָטענס, וויגען זיך שטיל און דרעמלען? קומט, די נאַכט איז ווירקליך שעהן, און איך האָב שוין לאַנג, לאַנג ניט געהאַט מיט וועמען צו שפּאַצירען און מיט וועמען צו רעדען... (דעקלאַמירט) „איך וואַנדער אַליין אין אַנ׳אײנזאַמע וויסטע, וואו דורך אַ נעבעל ציהט זיך דער גרויער וועג. די נאַכט איז שטיל, איבען וויספּערן די שטערן. די ערד שלאָפט, בעדעקט מיט די הימלען ־לויע”. עך. גוליאַט טאַק גוליאַט! גיט מיר אייער אַרם, מאַרשאָ! ־יע אָב).

(פֿערוואַנדלונג).

(אַ קליינע זאַאל. זעהר אָריגינעל מעבלירט, בילדער אויף די ווענד, בילדער אין יעדען ווינקעלע, זעהר פֿיעל בלומען. אויף אַ קליין טישעל אַ לאָמפּע מיט אַ ראָזאָווען אַבאַזשור. באָריס געהט אַריין אויף די שפּיץ פֿינגער און קוקט אַריין אין איינע פֿון די אינגערסטע טהירען).

באָריס, מיט אַ זיסען, רוהיגען, שטאַרקען שלאָף שלאָפֿט דאָס ליבע קינד. זשעניטשקע! ניין, מען דאַרף זי ניט וועקען. (זעצט זיך אויף אַ סאָפֿע, פֿערזאָרגט). וואו קען זי דאָס זיין? איך ווייס ניט, אייב איך וועל מיך קענען אויף איהר דערוואַרטען. אַמוועניגסטענס די אַלטע זאָלען קומען. וואוהין האָט עס זיי אַוועקגעטראָגען?... (פֿערדרייבערט אַ פּאַפּיראָס). אָה, ווען איך זאָל חאָטש האָבען דאָס רעכט, אָט דאָ עוויג צו זיצען און הערען, ווי זי און דאָס קינד אַטהעמען. (ווייט אַ גלעקיל). אַהאַ, דאָס געהט זי, דאַכט זיך. (הערט זיך צו). ניין, פֿיעלע טריט, ווער קען דאָס געהן אַזוי שפּעט?

(מאַטיוס, טשערנע, מאַניטשקע, פֿראַדי קומען אַריין).

טשערנע. אַה, באָריס איז דאָ? — דאָס קינד שלאָפֿט? מאַטיוס, וואָס זאָגסטו פֿאָרט? איך האָב דאָך פֿערגעסען דאָרט מיין זאָנטיק. טפֿו! זאָל עס ווערען, זיץ, פֿראַדי.

מאַטיוס. (ביין). צום צווייטען מאָל זאָלסטו דאָרט פֿערגעסען דיין קאָפּ. און אַז איך וועל געהן אָבנעהמען דיין קאָפּ, וועל איך שוין אָבנעהמען דיין זאָנטיק אויך. וואו איז דאָס סאָפֿיע?

מאַניטשקע. האָט מסתמא דער הערט, אַז מען געהט, איז זי שנעל אַריינגעלאָפֿען אין שלאָפֿצימער און באָריס'ן געלאָזט דאָ אַליין.

פֿראַדי. סאָפֿיע! וואו ביזט דו דאָרט? פֿאַר אונז דאַרפֿסטו דיך ניט בעהאַלטען. ביי אונז איז דאָס קיין נייעס ניט. מיר קענען דיך און קענען באָריסען.

באָריס. שרייט ניט, איך בעט אייך, דאָ פֿערקויפֿט מען ניט קיין פֿיש. דאָס קינד שלאָפֿט און סאָפֿיע איז ניטאָ אין דער היים. מאַשאַ זאָגט, זי איז נאָך היינט אין דער היים ניט געוועזען.

טשערנע. זי איז נאָך ניט געוועזען?... מאַטיוס, זעה נאָר.

מאַטיוס. וואָס דאַרפֿען מיר זעהן? זאָלען אַנדערע זעהן. זי מאַכט מכתמא פּראָמענאַד, אַזאַ שעהנע נאַכט. פֿאַר יונגע לייט איז דאָך יעצט אַלאַ גאַריבאַלדי דע פּאָמפּאַדור...

פֿראַדי. (שטיל צו מאַניטשקען) וואָס האָב איך דיר געזאָגט? זי איז מיט איהם. דאַרף אויף איהר ניט קומען די פּאָקלעפּסיע? קום אַהיים.

טשערנע. שוין! רוהט זיך אָב אַביסעל.

מאַניטשקע. מיר האָבען איַיך נאָר בעגליַיט אַביסעל. אַ שעהנע נאַכט האָבען מיר זיך מיט דער מאַמען געוואָלט אַביסעל דורכגעהן. אַ גוטע נאַכט.

פראַדי. (אַפּאַרט). פון די פּראָהולקעס דאַרף מען שוין מאַכען אַנ'עק... איהם מאַכען אַ שוואַרצען סוף און שוין חתונה. אַ גוטע נאַכט.

מאַניטשקע. איַיב סאָפּיע וועט ניט פערגעסען היַינט ביַי נאַכט צו קומען אַהיַים, וועט איהר זי לאָזען גריסען. אַ גוטע נאַכט.

פראַדי. אוי, דער דיכטעריק זאָל איַיך אַלע דאָ אויסדרישען. (לויט). אַ גוטע נאַכט איַיך אַלע. (ביַידע אָב).

טשערנע. וואָס האָב איך געוואָלט זאָגען? זיי מיַינען אַ פּנים, אַז סאָפּיע איז ערגעץ אַוועקגעגאַנגען מיט איהם. נו, יאָ, סאָפּיע דאַרף דאָס האָבען...

באָריס. מיט וועמען איז דאָס סאָפּיע אַוועקגעגאַנגען?

מאַטיוס. אַזעלכע־חזרים. קעפּאַלנע איקרא, זאָגט ער, און ראָם יאַמאיסקי. און וואָס? טהע מיט סוכערלעך. איך זאָג דיר, ער פּאַסט אַזוי צו מלך שטעמפּעל ווי אַ פינפטער ראָד פּאַסט צו אַ סאָוס מיט פלאַמען. גיב מיר אַ פּאַפּיראָס, דו.

באָריס. (גיעבט איהם). שוועָר, פון וועמען רעדט איהר דאָס?

טשערנע. וואָס הייסט, טאָמער איז אַ ביסעל שטיל געוואָרען — דאַרף זיין ניַיע סקאַנדאַלען, ניַיע לייטישע געלעכטער... טפו זאָל עס יוערען.

מאַטיוס. אויף איהר שריַי, ניט אויף מיר! איך בין מאַטיוס פינ-גערהוט און אויף מיר שריַיט מען ניט!

באָריס. שאַ! שוועָר, איהר האָט מאָרגען ניט וואָס צו טהון, וועט איהר איַיך מאָרגען קריגען. איהר וועט אויפוועקען ~~זשענטשקען~~. (אַ גלעקיל). דאָס איז סאָפּיע, איך דערקען ווי זי קלינגט.

טשערנע. איך וועל איהר אודאי אָבשפּילען אַ וויוואַט. וואָס הייסט? איַינגענע צי ניין? און פאַר וואָס? טפו זאָל עס ווערען. ~~(עפענט די טהיר, סאָפּיע קומט זעהר מיעב.)~~

סאָפּיע. אַ, אַזוי שפּעט זיצט מען נאָך ביַי אונז. וואָס טהוט איהר דאָ, באָריס? (לויפט צום טהיר), זשענטשקע שלאָפט? אַי, מיין טיַיערער ענגעל. (קומט צוריק). אוי, איך בין מיעד שרעקליך. ~~(טהוט איהם איבער הוט)~~.

טשערנע. וואָס הייסט אַזוי שפּעט? אַוועק מיט איהם, האַ? פראַדי מיט מאַניטשקען האָבען איהם דאָך שוין דאָ געזוכט: זעהר שעהן! טפו זאָלסטו ווערען!

באָריס. ווער איז דאָס, סאָפּיע? וועמען האָבען זיי געזוכט?

סאָפיע. דאָס איז זייער זאַך. מאַמע, דיר איז צייט צו געהן שלאָפען.

באָרים. איך מיין, מיט וועמען, סאָפיע, זענט איהר דאָס געגאַנגען?

סאָפיע. דאָס איז מיין זאַך! איך בין מיעד און וויל בלייבען אַליין. האָט אַ גוטע נאַכט אַלע. הם... זיי האָבען איהם שוין געזוכט גיך... יאָ, באָרים, וואָס מאַכט ליזע?

באָרים. איך דאַרף מיט אייך רעדען פּריוואַט.

מאַטיוס. סאָפיע, דו וועסט מאָרגען אַוועקגעהן פריה, און איך פיהל אַז איך וועל שלאָפען שפּעט, און איך וועל דיך ניט זעהן, האָב איך געוואָלט רעדען מיט דיר פון אַ קליין געשעפט...

סאָפיע. (~~נעהמט איהר בעטש~~). איך האָב דריי, פיער גריווינקעס. איז דאָס גענוג? נו, האָט אַ גוטע נאַכט.

טשערנע. פיער גריווינקעס, פיער טראַקטירען.

מאַטיוס. אַ גוטע נאַכט, איך געה שלאָפען. טשערנע, מיר ווילט זיך אַ טרונק. וועסט מיר דערלאַנגען אין בעט אַריין אַ גלאָז קאַלט וואַסער מיט אַביסעל קיזעלנע וואַרעניע. (ביידע אָב).

סאָפיע. עס איז שפּעט, און איך בין מיעד. וואָסווילט איהר זאָגען?

באָרים. מיין פאָטאָגראַפיע פאַלט מיט יעדען טאָג. אַמאָל איז מיר געווען אַנגענעהם צו זיצען אין מיין סטודיאָ...

סאָפיע. יאָ, יעצט איז אייך אַנגענעהם צו זיצען אין ווינקעלערס און קאַפעינעס. עס איז ניט מיין זאַך צו פּרעדיגען. עס איז אָבער אַ רחמנות נעבעך אויף ליזא'ן.

באָרים. אויב צייגער וועט מיר ניט לייען קיין געלד, וועל איך מוזען פערקויפען די פאָטאָגראַפיע.

סאָפיע. צייגער וועט אייך אויפעסען די פאָטאָגראַפיע מיט זיין פּראָצענט. איך האָב אייך שוין לאַנג געראַטהען צו פערקויפען די פאָטאָגראַפיע און אַרויס אין אַ קלענערע שטאָדט. דאָרטען וועט איהר אייך קענען פיהרען אַנשטענדיגער און ליזע וועט לעבען רוהיגער.

באָרים. ליזע? דער דאָקטאָר זאָגט, אויב זי וועט ניט אַרויספאָהרען וואָס גיכער קיין קרים, וועט זיין זעהר שלעכט.

סאָפיע. (~~ערשראַקען~~). אַזוי? באָרים, איהר ווייסט ווי מיר רעכנט אָן שווער יעדער רובל. איך האָב אויף מיין פעראַנטוואָרטליכקייט אַ גאַנצע פאַמיליע, אָבער איך פערשפּרעך יעדען מאָנאַט ליזען אַרויסשיקען 25 רובל. יעדען מאָנאַט! דאָס איז הייליג: איך וועל נעהמען ביי נאַכט אַהיים רעטושירען, איך וועל זעהן אָבצושפּאָרען... (~~[illegible]~~).

באָרים. איך ווייס, איהר זייט אַ וועלטענער מענש. סאָפיע, איך

האָב איך געוואָלט פרעגען, ווער איז דאָס געווען מיט איך? (בעמערקט איבער אוננעדולד) איהר ווייסט וואָס ציינער האָט היינט געוואגט צו זאָגען?

סאָפיע. איהר ווייסט דאָך, מיך אינטערעסירט זעהר וועניג, וואָס זאָגען אַלע ציינער מיט די ביינער. אַדיע.

באָרים. א גוטע נאַכט. יאָ, איך מיין, איך וועל ליזען אַוועקשיקען און אַליין וועל איך דאָ אַרבייטען און פערדינען. איך וועל זעהר ווייניג פערלעבען, איך מיין איך וועל קענען זיין דאָ די צייט...

סאָפיע. ניין, דאָס ניט! איהר פאָהרט בעסער מיט ליזען. דאָ וועט איהר אין יערען פאַל ניט זיין. דאָ ניט!

באָרים. וואָס איז, סאָפיע? איהר האָט מורא וואָס מען וועט רעדען!

סאָפיע. ע, וואָס הארט מיך וואָס זיי וועלען דאָרט רעדען? איך וויל ניט איהר זאָלט האָבען אַ מעגליכקייט נארישקייטען צו רעדען. מאַכט אייך ניט צום נאַרען און געהט אַ היים. עס איז צייט. אייער קראַנק ווייב איז דאָרט אַליין. אַ גוטע נאַכט. (וואַרט אויף די טהיר).

באָרים. (וויל עפּעס זאָגען, גיט אַ מאַך מיט דער האַנד, געהט צום טהיר, זאָגט שטיל און טרויריג). אַ גוטע נאַכט, סאָפיע. (אָב).

סאָפיע. (פערשליסט די טהיר). ער קען זיך ניט אַרויסשלאָגען פון קאָפּ. פוי! אוי, בין איך מיעד. (שטעלט זיך אונטער אַ שירמע, טהוט זיך איבער, ציהעט אָן אַ ווייסע בלוזע מיט ברייטע אַרבעל, קליינע טופלעס, און אין דער צייט רעדט זי) וואָס האָט ער געקענט מיינען? ער זאָגט, קיין קאָמפּלימענטען וועל איך אייך ניט מאַכען, אָבער אָנשטאָט סאָפיע וועל איך אייך רופען שטענדיג סאַפּפאָה. ער זאָגט, איך בין ענה־ליך צו דער קלאַסישער גריכישער סאַפּפאָה. ווי זאָגט מאָסיו מאַטיוס. הם! ווי קומט עס? איך האָב נאָך די וועלט־געשיכטע, פון וועלכע איך האָב אַמאָל שטודירט היסטאָריע. מען דאַרף אומיסטען זעהן, ווער איז דאָס די סאַפּפאָה? עס איז נאָך גוט אויב זי איז ניט מעהר ווי אַ משוגענע. (קומט פון אונטער דער שירמע). ער און מאַניטשקע? ווי געפעלט אייך אַזאַ פּאָר? מערקווירדיג, די בעשערטע שידוכים זענען שטענדיג אַזוי. אַנ׳ זעל מיט אַ טויב, אַנ׳ אָדלער מיט אַ בהמה, אַ קלאָץ מיט אַ בוירעם. (נעמט אַ בוך), לאָמיר אָקערשט זעהן, וואָס זאָגט מען דאָ וועגען די גריכישע סאַפּפאָ (זעצט זיך. מישט). אַהאַ, דאָס איז עס: סאַפּפאָה: זי איז געווען אַ זעלטענע שענהייט און אַ זעהר בעגאַבטע דיכטערין. ... געליעבט מוזיק, געזאַנג, ... יונגעניגען, זי האָט געלאַכט פון אַלע הטען איבער מיינונגען, איז געווען זעהר ... אָבהענגיג און האָט געלערנט ... זיין פריי, זעלבסטשטענדיג. וואָס לעבען ... וואָס איז היינטיגע צייטען אָצענטען? און ער? אַ פּיאַניסט.

דריִסיג, האט זי זיך פֿון אַ הויכען פֿעלז אַרונטערגעוואָרפֿען אין מעער און האט געזאָגט: איך ברענג מיך פֿאַר איין אָפּפֿער צום אַלמעכטיגען אַפּאָלאָן, דעם גאָט דער שענהייט און פּאָעזיע. (שליעסט דאָס בוך, טראַכט) הם! אנ'אָפּפֿער צו אַפּאָלאָן? אַפּאָלאָן. איך האָף, ניט אַפּאָלאָן זאָגענשיין. אוי, אַזוי פֿיעל יאָהר געוועזען אַ קלוגע אין פּלוצלינג זאָל זיך אָבריַיסען דער רוח ווייס פֿון וואַנען אַ מחותן און זאָל זאָגען: סאָפֿיע, זיי אַ נאַר... אוי, איך האָב מורא! ווער וועט זיין שול-דיג? מען בעגעגענט צווישען די מענער אַזוי זעלטען עטוואָס רעכטס, עטוואָס אָריגינעלעס. (אַ שוואַכער קלונג). האַ? מע קלינגט? ווער איז דאָס אַזוי שפּעט? (געהט צום טהיר). ווער זאָל דאָס זיין? געהט מען איהם דאָס ווידער זוכען דאָ? (עפֿענט). אַפּאָלאָן, איהר?! (בלייבט שטעהן ערשטוינט).

אַפּאָלאָן. יאָ, דאָס בין איך. ענטשולדיגט, איך האָב מיר ערלויבט... איך בין איצט געקומען צו אייך, ווי איך וואָלט געקומען צו מיינעם אַ גוטען קאַמעראַד, ווען איך וואָלט געפֿיהלט אַזוי ווי איך פֿיהל היינט. און איך זאָג צו אייך, אַזוי ווי איך וואָלט געזאָגט צו מיין קאַמעראַד: פֿריינד, איך בין יעצט זעהר וויַיט פֿון אַלעס, וואָס רופֿט זיך היים, עסען, שלאָפֿען, זאָרג, קלייניגקייטען, געוועהנליכע אינטערעסען. אין דיזע נאַכט וואָלט איך געוואָלט הערען מוזיק, רעדען פֿון דעם וואָס איז ערהאַבען און ריין און וויַיט פֿון דער שמוטציגער ווירקליכקייט, וויַיט פֿון אונזער מיזעראַבלען לעבען. איך וואָלט געוואָלט וויינען, קאַמעראַד, פֿריינד, טרייבט מיך ניט אַרויס פֿון דאַנען!...

סאָפֿיע. (פֿערדעקט איהרע נאַקעטע הענד, ציינט איהם ער זאָל זיך זעצען און זעצט זיך אַליין וויַיט פֿון איהם אין אַ ווינקעלע ערשראָקען און פֿערזאָרגט. זי זעצט זיך אַריין אַזוי טיעף אין דעם שטוהל, אַז זי ווייזט אויס קליין ווי אַ קינד. פּויזע. עס הערט אַזוי שטיל, אַז מען הערט דעם טיקטאַק פֿון אַ זייגער).

אַ קינד'ס שטימע. (פֿון אַנדערען צימער). טאַנטע סאָפֿיע, מיט וועמען ביזטו דאָרט? אוי! איך וויל ... קום אַ הער!

סאָפֿיע. (כאַפּט זיך אויף, שטיל). דאָס קינד!

פֿאָרהאַנג.

אין שו

פֿאַמיליע

יעדען מאָנאַט! די

רעטושירען, איך וועל זעין

באָרים. איך ווייס, איהר

דריטער אקט.

(א דאטשע אויפ'ן גרויסען פאנטאן. אין פאָרדערגרונד עטליכע בוימער און בלומען, אין הינטער גרונד א הויז מיט א גרויסען באלקאן. אויפ'ן באלקאן שטוהלען און א טיש. פון שטוב פיהרט א טהיר אויפ'ן באלקאן און צוויי גרויסע פענסטער. פון גארטען פיהרען אויפ'ן באלקאן טרעפ. טשערנע קומט פון שטוב מיט א ווייס טישטוך און פאנגט אן גרייטען צום טיש).

טשערנע. אונז האָט נאָר געפעהלט א דאטשע צום רומפעל! נו האָבען מיר א דאטשע אויפ'ן גרויסען פאנטאן ... אז עס געהט א רעגען, גיסט, אז עס איז א ווינד, בלאָזט פון אלע זייטען, אז עס איז הייס קען מען זיך קיין אָרט ניט געפינען. נאָר גאָר ניִשט! א דאטשע, טפוי זאָל עס ווערען! (ברענגט געשיר). באלד דריי א זייגער, זיי וועלען אלע קומען הונגעריגע ווי וועלף. איהרער וועט מסתמא אויך קומען היינט. אוי, עס איז א וועלטעל געוואָרען, טפוי זאָל עס ווערען! א מאמע דארף קוקען און שווייגען, חאָטש ווער צופלאצט שווייגענדיג. א ברירה האָט מען? מען שווייגט. אָבער די וועלט שווייגט ניט. דאָרט אין שטאָדט האָט זיך דאָס אזוי ניט אָנגעזעהן. דאָ האָבען זיי ניט וואָס צו טהון, רעדט מען: דאָס איז איהר טאטע, דאָס איז איהר מאמע, איהר קינד, איהר געליבטער. זיי נעהמען אלע געלד ביים פיאניסט. (קוקט). איך האָב גאָר ניט פערגעסען? זעה נאָר, ווען טאסקעט ער דאָס? (פינגערהוט און ציינער קומען פון גאָרטען). דער אלטער פראנט סמאַליעט דאָ א וועלט, א געבוירענער דאטשניק, טפוי זאָלען זיי אלע ווערען. ([illegible]).

ציינער. נו יאָ, דאָס זאָג איך דאָך, איהר זייט טאקע א קלוגער און אויפגעקלעהרטער מענש, מיט אייך קען מען רעדען אָפען. וואָס איז דער שכל, וואָס איז דער תכלית?

פינגערהוט. יאָ, איך בין ניט קיין פאנאטיקער, ווי אנדערע פאָטערס. מאטיוס פינגערהוט איז איין אדעסער פון נאָגעל פון פוס ביז די האָאָר פון קאָפּ. (גלעט דען פליעך). הערר ציינער, זיי האָבען רעכט: אז מען עסט שוין יאָ חזיר, זאָל זיין פעט און זאָל רינען איבער די מאָרדע. ביטע, זיצט. (ביידע זעצען זיך אויפ'ן באלקאָן).

ציינער. זי איז א זעלטענע שעהנהייט. דאָס איז היינטיגע צייטען א קאפיטאל וואָס קען געבען גוטע פראָצענטען? און ער? א פיאניסט,

אַנ׳ אַרטיִסט, אַ מוזיִקער, אַ קבצן, גיִט שטונדען און האָט נאָך אַ יונג ווײַב אויך. גאָר ניִט פראַקטיִש, הערר פיִנגערהוט, איִהר האָט, דאַכט זיִך, גענומען מײַן ציִגאַרענשפּיִץ? וואָס האָט ער און וואָס קען ער געבען?

מאַטיוס. וואָס ער האָט שוין? ענטשולדיִגט, אַ קיִנד אויך פון א 12 וואָכען. עס איז טאַקע גאָר ניִט פראַקטיִש. בײַ מיִר אײַער ציִגאַרענשפּיִץ, זאָגט איִהר? (זוכט איִן זײַן וועסטע און געפיִנט). הם, וויִ קומט עס?

ציינער. הײַנט זײַן שוועער מלך שטעמפּעל! וויִ קומט אַזאַ מענש צו פערשטעהן, וואָס איז אַ סאַדערזשאַנקע, אַ מעטרעסע? ער מײַנט דאָך געוויִס, אַז דאָס איז אַ שרעקליִכע עולה.

מאַטיוס. וויִ קומט ער צו פערשטעהן דער חאַם! אָט איז טאַקע אײַער ציִגאַרענשפּיִץ. איִהר ווייסט, ער מײַנט אַז קאָרטען זענען נאָר בעשאַפען געוואָרען צו שפּיִלען איִן פופיק און איִן 66. פרעגט איִהם בחרם וואָס איז „וויִסט", „שטאָס", „באַנק", „באַקאַראַ"? ער האָט דאָך איִן זײַן לעבען איִן ביִלאַרד ניִט געשפּיִעלט. אַ גראָבער יונג! וועלען זײַ געניִעסען אַ גלאָז טהעע? (שרײַט) ע, טשערנע, צוויי פּאַאַר טהעע.

טשערנע. (איִן פענסטער). וואָס שרײַסטו? מײַנסט ביִזט איִן א טראַקטיִר מיִט פײַנע זשוליִקעס? טפוי זאָלסטו ווערען. (אָב).

מאַטיוס. ענטשולדיִגט, זיִ איז מלך שטעמפּעל'ס שוועסטער. איִך שטאָלציִר צו זאָגען, סאָפיע איז צוויי טראָפּען וואַסער איִך... און אָט קומט טאַקע מײַן סאָפיע... שעהן, האַ? (סאָפיע און זשעניִטשקע פון גאָרטען, איִן שטראָה-היִטען).

זשעניִ. טאַנטע סאָפיע, איִך וויִל ניִט. קום צוריִק, איִך וועל בײַם וואַסער נאָך עטליִכע שטײַנדלעך געפיִנען. (שלעפּט זיִ צוריִק).

סאָפיע. נײַן, זשעניִטשקע. איִך קען ניִט. עס איז שוין שפּעט. אָנקעל אַפּאָלאָן וועט באַלד קומען.

זשעניִ. איִך האָב ניִט ליִעב אָנקעל אַפּאָלאָן. אַז ער קומט, ביִזטו גאָר אַנ׳ אַנדערע, עס וואָלט געווען אַ סך בעסער ער זאָל גאָר ניִט קומען אַהער.

סאָפיע. בעסער? יעדער מײַנט נאָר וויִ בעסער פאַר זיִך. און פון מיִר דענקט קײַנער ניִט. אַזאַ קלײַן סוויִנטוס איז שוין אויך אײַפערזיִכטיג און עגאָאיִסטיִש. קום, קום, זשעניִטשקע. (געהן אויפ׳ן באַלקאָן).

מאַטיוס. סאָפיע, איִך האָב דיִ עהרע פאָרצושטעלען, הערר סאַמועל פּאַוולאָוויִטש ציינער, האָט דאָ אַנ׳ אײַגענע דאַטשע, אַ וויִללע...

סאָפיע. וואָס מײַנסטו, מיִך פרעהט טאַקי זעהר וואָס הערר ציינער האָט אַנ׳ אײַגענע וויִללע.

מאַטיוס. דאָס איז מײַן נײַער בעקאַנטער. (גלעט רען פלעצך).
אַני עושר, סאָפיע, אָנגעשטאָפּט. די גאַנצע וועלט איז איהם שולדיג געלד...

סאָפיע. זעהר שעהן. ווענסט האָבען אַ נײַען פּאַרטנער מיט וועמען צו שפּיעלען „66".

צײַנער. איך האָב פון אײך זעהר פיעל געהערט, פרײַלין, און איך האָף, מיר וועלען אַ מאָל גוטע פרײַנד זײַן.

סאָפיע. איהר האָפט, ווײַל איהר האָט פיעל פון מיר געהערט? איהר זײַט אַ געשעפטסמאַן — האָפט ניט אומזאָנסט. דיזע האָפנונגען וועלען אײַך קײַן פּראָצענט ניט ברענגען.

צײַנער. חי! חי! אין דעם פאַל ערוואַרטע איך קײַן פּראָפיט... איך ערוואַרטע ניט מען זאָל מיר בעצאָהלען, פערקערט, איך בין אַלײַן אימשטאַנד צו בעצאָהלען ווען מען דאַרף.

מאַטיוס. חע! העררר צײַנער איז זעהר אַ בראַווער מאַן. סאָפיע, ער האָט צוויי הײַזער אויף דער מאַלע אַרנאַוטאָווסקע...

סאָפיע. ([illegible]). אויף דער מאַלע אַרנאַוטסקע? און איך האָב ניט געוואוסט. העררר צײַנער, איהר דאַרפט אונז ענטשולדיגען. מיר געהן באַלד מיטאָג עסען. ([illegible]).

צײַנער. אָה, איך וועל געוויס ניט שטערען. אַדיע, מאָסיו פינגערהוט, אויפס־ווידערזעהען, פרײַלין סאָפיע. ([illegible]) טהעע).

זשעני. טאָטע־סאָפיע, וואָס האָט ער דיר געזאָגט? עפּעס אַ שלעכטע זאַך? ([illegible]).

מאַטיוס. אָט דער יוד, ווי דו זעהסט, איז ווערט 250 מאָל טויזענד.

טשערנע. און וואָס האָסטו דערפון? האַ? נאַ דיר טהעע.

מאַטיוס. וואָס איך האָב דערפון? הם? ווען סאָפיע זאָל וועלען בערעכענען מיט די געהירען... בײַ לײַטען איז דאָ גליק, אַז מען לאָזט זיך שפּײַען אין פּנים אַרײַן, ווײַס מען פאַר וואָס... עס האָט זיך געטראָפען? נו, עס טרעפט זיך. אָבער וואָס הײַסט לײַדען אומזיסט? זעך פערשטעהע, ווען אַ מענש האָט 250 טויזענד, נו...

סאָפיע. ווען אַני אײגענער פאָטער קען דאָס זאָגען, וואָס קען איך ערוואַרטען פון פרעמדע מענשען? ווײַה, ווײַה, ווײַה! (פערדעקט איהר געזיכט).

טשערנע. מען קען לײַטען ניט פערשטאָפּען די מײַלער, עס

זאָל ניט זײַן קײַן פּריטשעפּקע, וואָלט מען ניט געערדט. און אַז מען קלינגט, איז אַ חנא.

זשעניע. זיידע, וואָס האָסטו געזאָגט? טיאָטע סאָפּיע, ער האָט דיך געשאָלטען?

מאַטיוס. (בעז). געה גיב צו פערשטעהן אַ פערד דעם טעם פון חרוסת. (געהט).

טשערנע. האָסט דאָך געהייסען געבען טהעע, טפוי זאָלסטו ווערען!

מאַטיוס. טהעע וועל איך טרינקען? שטעמפּעלם משפחה! איך טרינק ניט קײַן טהעע! (באַשאַ אַב דורבלי געבעטען, זשעניע שפּילט מיט אַ באַלל לעבען דר בוגמער).

טשערנע. איך ווייס ניט, סאָפּיע, וואָס האָט דיך בלינד און טויב געמאַכט? איך ווייס? מען טיוקעט דאָך ווען מען געהט אַרויס אין גאַס. איך בין נעכטען פערבײַגעגאַנגען, ווײַבער זענען געזעסען, איז געוואָרען אַ חוכא וטלולא. וואָס האָבען זיי מיר געשריען? אַ קאָפּ... פערגעסען!

סאָפּיע. (געהט צו דער מוטער). מאַמע, דאָס קינד איז דאָ, און איך בעט דיך, רעד ניט... שש!

טשערנע. רעד ניט? אַ גרינגע זאַך צו זאָגען „רעד ניט". (זשעניע לויפט אום אין גאָרטען, שפּילט זיך). מילא איך ווייס ניט, גאָט זאָל מיך ניט שטראָפען פאַר די רייד, דיר האָט אָנגעשפּאַרט דער משוגעת... אָבער וואָס=זשע, עס איז דאָ ווייניג? דוקא ער, דוקא אַ פערהייראַטהער, דוקא אַנ' אייגענער שוועסטערקינדס אַ מאַן? איך פער=שטעה ניט, עס איז נאָר דאָ איין נבה אין מאָסקווע? טפוי זאָל עס ווערען?

סאָפּיע. נו, וואָס זאָל איך טהון, מאַמע, אַז איך בין אַזאַ אונגליקליכע? מיר קומט אויס פערליבען זיך דוקא אין דעם, אין וועמען מען דאַרף ניט, אין וועמען מען טאָר זיך ניט פערליבען. (פינט זיך). ווער ווייס, אפשר איז ליבע נאָר דאַן אינטערעסאַנט, ווען מען טאָר ניט, ווען עס איז דאָ הינדערניסע, יסורים, צרות? מאַמע, איך האָב געננוג צרות, איך בעט דיך, לאָז דו מיך צורוה. (פערדעקט איבער [illegible] בלײַבט זיצען בײַם טיש).

טשערנע. איך ווייס? מען האָט חתונה, האָט מען צרות, אָבער האָבען צרות אָהן חתונה? נו, אַ וועלטעל געוואָרען. (האָט [illegible] די גלעזער. זשעניע קומט צוריק צו סאָפּיע).

זשעני. טיאָטע סאָפּיע, פאַר וואָס זענען אַלע שלעכט צו דיר?

סאָפּיע. איך ווייס ניט, קינד.

זשעני. דו ביזט גוט צו אַלע, און צו דיר זענען אַלע שלעכט. קיינער האָט דיך ניט ליעב, קיינער ניט!

סאָפיע. האָסטו דען מיך ניט ליעב, זשעניטשקע?

זשעני. יאָ, איך האָב דיך ליעב. אָנקעל באָריס זאָל דאָ זיין, וואָלט ער דיך אויך ליעב געהאַט. ער איז אַ גוטער. (פויזע). פאַר וואָס, אַז דו געהסט, קרימען זיך אַלע און מאַכען אָט אַזוי מיט די ליפּען? דו ביזט דאָך ניט ערגער פון זיי.

סאָפיע. ניין, זשעניטשקע, אַלס מענש און אַלס פרוי שטעה איך ניט נידעריגער פון יעדער איינציגער פון זיי. (פויזע).

זשעני. טיאָטע סאָפיע, פאַר וואָס ביזטו ניט מיין מאַמע?

סאָפיע. נאַרעלע, וואָס איז דען אַ מאַמע? די וואָס האָט ליעב אַ קינד, היט עס אָב, ערציעהט עס... בין איך דיר ניט אַזוי ווי אַ מאַמע?

זשעני. יאָ! אָבער וואו איז מיין מאַמע? טיאָטע ליזע איז אויך ניט מיין מאַמע?

סאָפיע. ניין.

זשעני. וואָס=זשע, אַ חוץ ליזען איז געוועזען אַנ' אַנדער טיאָטע, וועלכע איז געוועזען מיין מאַמע? [illegible] זאָגען, איך האָב ניט קיין טאַטע און ניט קיין מאַמע.

סאָפיע. (גערירהרט). ווער זאָגט? עס איז ניט וואַהר! קינד, איך בין דיין מאַמע, די מעכטיגע נאַטור האָט מיר ערלויבט דיין מוטער צו זיין... אָבער וואָס איז די גרויסע נאַטור אָהן אַ קאַזיאָנע ראַבין? אַ מאַמע אָהן אַ קאַזיאָנע פּעטשאַט איז קיין מאַמע ניט.

זשעני. טיאָטע סאָפיע, [illegible]

סאָפיע. וועסט אויסוואַקסען, זשעניטשקע, וועל איך דיר אַלעס ערצעהלען און אַלעס ערקלערען. (טרערען שטיקען זי). און דאַן, אויב דו וועסט וועלען, וועל איך זיין דיין מאַמע, און אויב דו וועסט זיך שעהמען ווי אַלע, וועסטו מיך אָבשטויסען פון זיך. (ווישט אָב אַ טרער). אָבער, קינד, וואָרום רעדסטו היינט דערפון?

זשעני. מען לאָזט ניט די קינדער שפּיעלען זיך מיט מיר. און דאָס שעהנע אינגעלע, וואָס וואָהנט דאָ אַקעגען, האָט מיר היינט געזאָגט, איך בין געבאָרען געוואָרען אונטער אַ פּלויט... זיין מאַמע האָט איהם דערצעהלט. וואָס הייסט אַ פּלויט? טיאָטע סאָפיע, איך בין דען ניט אַזוי געבוירען געוואָרען, ווי אַנדערע קינדער?

סאָפיע. יאָ! ביזט געבוירען געוואָרען ווי דאָס שעהנע יונגעלע אַקעגען, ווי אַלע קינדער... אָה, קינד, אָרמעס קינד. (דריקט זי צו

זיך, וויינט. אַפּאָלאָן קומט פון גאָרטען, טראָגט אַ שטראָה הוט און זומער פּאַלטאָ אין דער [redacted].

זשעני. אָנקעל אַפּאָלאָן געהט. (אַפּאַרט). איך ווייס, ער האָט מיך ניט ליעב און איך האָב איהם אויך ניט ליעב. (אָב אין הויז סאָפיע ווישט די אויגען).

סאָפיע. (לויפט ווי אַ משוגענע אַראָב די טרעפּ). ענדליך געקו= מען, געקומען, געקומען! (קושט איהם ליידענשאַפטליך).

אַפּאָלאָן. ליעבע סאַפּפאָה, זײַ ניט אַזוי וואַהנזיניג, האָב געדולט, מען קען זעהן פון די אַנדערע דאַטשעס. עס איז ניט שעהן, אַי! זײַ פאָרזיכטיג...

סאָפיע. עס איז אפשר ניט שעהן צו האָבען אַ געליבטען, אָבער אַז מען האָט שוין יאָ אַ געליבטען, איז זעהר שעהן איהם צו קושען. — שלעכטער, איך האָב דיך נעכטען אַ גאַנצען טאָג ערוואַרטעט. זונטאַג פלעגסט דו אַמאָל דעם גאַנצען טאָג שענקען מיר.

אַפּאָלאָן. נאַרעלע, זונטאַג זענען דאָ זעהר פיעל מענשען פון שטאָדט. און אויסער דעם, איך קען ניט אַוועק אויף אַ גאַנצען טאָג. פערשטעהסטו מיך? דאָרט אין דער היים — סקאַנדאַלען. איך האָב געמוזט פערשפּרעכען ניט פאָהרען צו דיר.

סאָפיע. און דו האָסט עס פערשפּראָכען?

אַפּאָלאָן. נאַר, איך האָב מורא, מײַן מאַדאַם קען קומען אַהער מיט איהר מאַמאַשאַ און פּאַפּאַשאַ. מען דאַרף זיך אָבהיטען פון אַנ= עפּפענטליכען סקאַנדאַל.

סאָפיע. יאַ, מורא האָבען און היטען, אָבהיטען, פערהיטען, — גענוג! איך וויל ניט וויסען פון קײַן זאַך. רעד ניט! (נעהמט זײַן הוט און דאָק, קושט זײַן האַנטשוה). ערשטענס, דער גרויסער אַפּאָלאָן וויל געוויס עסען. האַ? באַלד. (געהט צום פענסטער).

אַפּאָלאָן. איך האָב פײַנד צו עסען מיט זײַ אַלע צוזאַמען. מיר וועלען עסען ביידע, אַליין, שפּעטער. סאָפיע, דו ווערסט מאָגער און בלאַס. באָדסט זיך צופיעל?

סאָפיע. יאַ, איך באָד מיך צופיעל. ([redacted]). וויפיעל האָב איך נעכטען פערלוירען געזונד דיך ערוואַרטענדיג. און דו האָסט מורא פאַר מענשען, האַ?

אַפּאָלאָן. סאַפּפאָה, דו האָסט נישט מורא, ווײַל אפשר דו האָסט ווענינ צו פערליערען. מײַן נאָמען אָבער און מײַן רעפּוטאַציע איז אַלעס. דו ווייסט, איך גיעב קיינע שוין שטונדיען ביים באַנקיער האַים, זײַן מאַדאַם האָט מיך באַגעגענט אין פאָרדערצימער ווען איך האָב אַ קלונג

געטהון, האָט מיר געגעבען 5 רובל און געזאָגט: הערר פּראָפעסאָר, ניכט מעהר קאָמען.

סאָפּיע. ניכט מעהר קאָמען? פּע! דאָס איז זעהר מיאוס. ~~(לאַכט)~~ ווען איך זאָל זאָגען: הערר פּראָפעסאָר, ניכט מעהר קאָמען, וואָלט עס דיך זעהר געפרייט, וואָלסט פּטור געוואָרען פון אַ צרה, געפיהלט זיך פריי.

אַפּאָלאָן. סאָפּיע, ווען דו וועסט מיר זאָגען „ניכט מעהר קאָמען", וועל איך ניט האָבען אין דער גאַנצער וועלט צו וועמען צו קומען און מיט וועמען צו רעדען איין וואָרט. אַז איך וועל פּטור ווערען פון דער צרה, וועל איך ניט האָבען קיין פרייד מעהר. און אַז דו וועסט מיך בע־פרייען, בלייב איך אַנ'עווינער שקלאַף.

סאָפּיע. וואָרום זאָל איך דאָס טהון? איך האָב דען וואָס צו פער־ליערען? מיין רעפּוטאַציע איז דען אַ וויכטיגע זאַך? האַ! האַ! ביי מיר איז דאָך די גאַנצע וועלט טרין טראַוואַ. ע, קום אַהער צו מיר. רעד! דערציייל! זאָג מיר עטוואָס, איך האָב דאָך דיך ניט געזעהן אַ גאַנצע וואָך! זיעבען טעג געוועזען דאָ אַליין. זיעבען מאָל 24 שעה געוואַרט אויף דיר! דו ביזט געווען פערנומען, האָסט דיך אונטערהאַלטען מיט מאַדאַם זאָננשיין, האָסט געשמועס'ט מיט דיין קדיש, האָסט געשפּיעלט פּיאַנאָ, בעגעגענט זיך מיט פריינדע, און איך האָב שרעקליכע אונענד־ליכע לאַנגע זיעבען טעג געדענקט נאָר פון אַפּאָלאָן זאָנענשיין, ערוואַרטעט אַפּאָלאָן זאָנענשיין, געבענקט נאָך אַפּאָלאָן זאָנענשיין, געצעהלט די מינוטען ווען וועט קומען אַפּאָלאָן זאָנענשיין. ענדליך איז דער גרויסער אַפּאָלאָן זאָנענשיין דאָ, און ער זיצט מיט איינער „הערראָבגעלאָזענע נאַזע".

אַפּאָלאָן. יאָ, מיט איינער הערראַבגעלאַזענע נאַזע. עס איז וואַהר, קלוגע, ליעבע, גוטע סאָפּאָה! פערשטעהסט, אין מיר זיצען צוויי פער־שיעדענע פּערזאָנען, צוויי זאָנענשיינען, איינער ליעבט דיך ליידענשאַפט־ליך, שטרעבט צו דיר, שעצט דיין מוטה און ערגעבענהייט, דער צוויי־טער אָבער גריבעלט און רעכענט, שטעלט פראַגען, שרעקט מיך מיט דער צוקונפט, דראָהט מיר מיט ראַכע, פערשפּרעכט מיר שאַנדע און שמאַך. מערקווירדיג, פונקט דיעזער צווייטער זאָנענשיין ערוואַכט אין מיר, ווען איך קום צו דיר ווייניגסטענס אייניגע מינוטען גליקליך צו זיין.

סאָפּיע. אַפּאָלאָן, ווען דו פאָהרסט אַהער, נעהם ניט מיט די ביידע זאָנענשיינען. דו צאָהלסט דאָך נאָר פאַר איין בילעט, וואָרום זאָלסטו פיהרען צוויי פּאַסאַזשירען? דער ערשטער זאָנענשיין איז דאָ וויל־קאָמען, דער צווייטער האָט דאָ קיין פּלאַטץ. הער זאָנענשיין, נומר איינס, קום אַהער צו מיר. (געשעהט). שטעל דיך נעבען מיר אויף די קניע. (ער קניעט). קוק אויף מיר מיט דיינע שעהנע אויגען, ברען מיר

מײַן האַרץ מִיט דײַן לײַדענשאַפֿטליכֿען בליק! (נעמט אַרום זײַן קאָפּ).
אָה, מײַן שעהנער נאָבלער קאָפּ. (קושט זײַן שטערן).

אַפּאָלאָן. ווי גליקליך דאַרף זײַן דער, וואָס קען דיר זאָגען:
סאַפּפֿאָה, דו בּיזט מײַן.

סאָפֿיע. יאָ, דו קענסט עס זאָגען, דען איך געהער דיר. דײַן
סאַפּפֿאָה בין איך און דו בּיזט מײַן זאָנענשײַן, מײַן אַפּאָלאָן! ווי גרויס
עס זאָל ניט זײַן דער פֿעלז, וועלכֿער די אומשטענדען שטעלען צווישען
אונז, סאַפּפֿאָה וועט פֿון דיזען פֿעלז הערונטער שטירצען צו איהר
אַפּאָלאָן אין דעם רוישענדען מעער דעם לעבענס. עס גיבּט קײַן אָפּפֿער,
וועלכֿען סאַפּפֿאָה זאָל איהר אַפּאָלאָן ניט בּרענגען.

אַפּאָלאָן. איך פֿערדין ניט פֿון דיר אַזוי געליעבּט צו זײַן. דײַן
זעלעס-אויפֿאָפּפֿערונג שרעקט מיך. דו ליעבּסט ווי איין מעכֿטיגע געטין און
איך בּין איין שוואַכֿער, אויף צווייען צושפּאָלטענער מענש.

סאָפֿיע. אַפּאָלאָן, קום מיט מיר צום מעער. דאָס מעער גיט דיר
שטענדיג מוטה און קראַפֿט. קום, ליבּער.

אַפּאָלאָן. (אומאַרמט זי). יאָ, מײַן סאַפּפֿאָה, מײַן געטין, מײַן
געליעבּטע, קום! מיר וועלען זיך זעצען אויפֿ'ן בּאַרג נעבּען מעער, אויף
דײַן אויסערוועהלטען פּלאַטץ נעבּען לײַכֿטטהורם. מיר וועלען פֿון דאָרט
קוקען ווײַט אויף דעם גרויסען וואַסערפֿעלד. מיר וועלען זעהען ווי ווײַט
שווימט מאַיעסטעטיש אַ גרויסע דאַמפּפֿשיף, שנײַדט שטאָלץ די וועללען און
שיקט אַ שוואַרצען וואָלקען פֿון רויך צו די הימלען. מיר וועלען זעהן,
ווי אַ קלײַן שיפֿעלע שפּילט זיך מיט דעם מעכֿטיגען וואַסערטיטאַן און
זײַנע ווײַסע זעגלען פֿלימערן ווײַט, ווײַט...

סאָפֿיע. (שליעסט די אויגען). אָה, ווי שעהן, ווי גוט...

אַפּאָלאָן. מיר וועלען הערען, ווי די וועללען לויפֿען צו דער
מוטער ערד מיט אַ מוזיקאַלישע ריטמישע בּעוועגונג, קושען זי, לויפֿען
פֿאָרט און קומען ווידער. און די מוטער ערד וויגט זיך און טרוימט,
און מיר וועלען אויך טרוימען פֿון גליק, פֿון האַרמאָני, פֿון זעליגקײַט,
און אַלעס פֿערגעסען... אַלעס פֿערגעסען... אָה, סאַפּפֿאָה, ווי גליקליך
איך בּין, ווען איך האָבּ מיט וועמען צו טרוימען. — דו וויינסט גאָר?

סאָפֿיע. דאָס איז גוטע טרעהרען, אַזעלכֿע טרעהרען מאַכֿען
ניט וועה.

אַפּאָלאָן. (שטעלט זיך הינטער איהר). גיעבּ, איך וועל מיט מײַנע
ליפּען אויסזויגען דײַנע טרעהרען, איך וועל אויסטרינקען אַלעס וואָס
פֿערגיפֿטעט דײַן גוטעס הערץ און דײַן מוטהיגע זעעלע, דו זאָלסט קענען
נאָר לוסטיג, פֿרעהליך און מוטהיג זײַן. (קושט איהר).

סאָפיע. ליעבער, דו פערגיפטעסט מיך נאָך מעהר. קום, קום, סאַפּפּאָה וויל זעהן דאָס ווייטע מעער און שרייען און רופען איהר גליק. (האַפּט זיך אויף). קומ! (גערויש) אינ (מאַניטשקעס שטימע).

מאַניטשקע. אָט דאָ, זאָגט איהר, איז זייער דאַטשע זיי האָבען א טאָכטער...

שטימען, יאָ, יאָ, מיר ווייסען! דאָ איז עס! אַ טאָכטער... חאַ! חאַ! (געשריי).

סאָפיע. מאַניטשקעס שטימע! דיין פרוי!

אַפּאָלאָן. איך וויל זי ניט זעהן יעצט. (געהט). אָט דאָס איז די פּאָעזיע פון לעבען. אויף איין מינוט האָסטו דיך פערגעסען, קומט די שמוציגע ווירקליכקייט און פאָרדערט איהרע רעכטע. סאָפיע, איך בעט דיך, אָהן סקאַנדאַלען. שיק זי אַהיים. שאַ! איך בין דאָ ניטאָ. (אָב אין הויז).

סאָפיע. מיין גליק איז אַ געגנב׳עטעס, דערפאַר מעג יעדער קומען און צונעהמען עס. מיין גליק מעג יעדער צושטערען, דאָס וואָס איך רעכען הייליג מעג יעדער פערשפּאָטען. דאָס וואָס מיר איז טייער, דאַרף יעדער מאַכען ביליג און געמיין. אָה, אונגליקליכער מענש וואָס איך בין. (מאַניטשקע קומט פון גאָרטען, געקליידעט רייך, אָבער ניט שמאַק).

מאַניטשקע. (עבריגענס) יאָ, דאָ איז עס. (זעהט אונטער באַלקאָן). די פריילייבע מאַמזעל איז דאָ אַליין גאָר? וואו איז ער?

סאָפיע. ערשטענס, אַז מען קומט, דאַרף מען זאָגען: גוט מאָרגען; נאָכהער דאַרף מען זיך זעצען, נאָכהער אַז מען האָט וואָס צו זאָגען, זאָגט מען. מען דאַרף ניט זיין גראָב ווי אַ פערעקופּקע. מיר זענען ניט אונטער דער עשאָפּע, אויפ׳ן אַלטען מאַרק. זיץ.

מאַניטשקע. דער אָרט איז אַ סך ערגער פון אַ עשאָפּע און איך בין ניט געקומען אַהער לערנען זיך דרך ארץ ביי דיר. אַזאַ פרוי ווי דו איז אַ סך ערגער פון אַ פערעקופּקע, אַ סך ערגער...

סאָפיע. איך בין זעהר אַ שלעכטע פרוי?

מאַניטשקע. ניין, דו ביזט זעהר אַ פיינע פרוי! וואו איז מיין מאַן? איך בין געקומען נעהמען מיין מאַן אַהיים.

סאָפיע. וואָס הייסט נעהמען? וואָס איז ער אַ קליינינקער? אַז ער וועט וועלען, וועט ער געהן.

מאַניטשקע. ווען ער וועט ניט וועלען, וועט ער אויך געהן. ער איז מיר ניט קיין ליובאָווניק, ער איז מיין מאַן.

סאָפיע. (רוהיג) מאַניטשקע, וואָס שרייסטו אַזוי? ווילסט מיך איבערשרעקען?

מאַניטשקע. איך האָב דאָס רעכט דאָ צו שרײַען; אויב איך וויל, מעג איך דיך פּאַטשען אויך.

סאָפיע. אויב דו ווילסט? טאָמער וויל איך אָבער ניט?

מאַניטשקע. אַלע זאָגען, איך זאָל דיך אפילו שיסען, קומט מיר גאָר ניט דערפאַר, גלײַך איך זאָל דערשיסען אַ הונד, וואָרום איך בין זײַן געזעצליכע פרוי.

סאָפיע. אַ געזעצליכע פרוי! אוי, וואָס פאַר אַ שרעקליכע חיה דאָס איז. אָבער, מאַניטשקע, פאַר וואָס זאָלסטו מיך שיעסען? דײַן מאַן, וועלכער געהערט דיר פּאָ קאָנטראַקטו, געהט אַ הער? האַלט איהם בײַ דער פּאָלע. שטעל דיר פאָר, דו האָסט ליעב דײַן פריקאַשציק מיט די שוואַרצע אויגען, און דײַן מאַן קומט און שיעסט איהם ווי אַ הונד און דיך שלאָגט ער און בעפעהלט דיר, דו זאָלסט אונבעדינגט ליעבען נאָר איהם, וואָרום ער האָט דאַרויף אַ פּאַטענט פון ראַבינער.

מאַניטשקע. וואָס דאַרף איך איצט טראַכטען דערפון? אַז עס וואָלט זיך געטראָפען, וואָלט איך דאַמאָלס געזעהן וואָס איך האָב צו טהון. און ווײַטער אפשר וואָלט מײַן מאַן גאָר קײַן מאָל ניט געוואוסט דערפון? וואָס בין איך, אַ נאַר?

סאָפיע. קײַן מאָל ניט געוואוסט? יאָ! ביזט אַ געזעצליכעס ווײַב... זיי, מאַניטשקע, און מיר וועלען רעדען ווי מענשען. מײַנסטו, עס קען אויף דער וועלט זײַן אַזאַ געזעץ וואָס זאָל פערבאָטען אָדער צווינגען צו ליעבען?

מאַניטשקע. איך דאַרף ניט קײַן פילאָזאָפיע, און זיצען אין אַזאַ הויז פּאַסט מיר ניט. אַזוי זאָגען עלטערע און קליגערע מענשען פון אונז.

סאָפיע. אָה! איך ווייס, מען האָט דיך אָנגעלערנט, דו זאָלסט קומען אַהער, מאַכען אַ סקאַנדאַל, שלאָגען מיך, פּאַטשען מיך! אַה! דומהייטען! אויף דער וועלט איז נאָך ניט געבוירען דער מענש וואָס קען וואַגען מיך צו בעריהרען, ניט נאָר דו, דער שטאַרקסטער מענש וועט עס ניט דערלעבען. דו זעהסט דאָ אויפ'ן טיש מעסער, גאָבעל, טעלער! אָה, מען קען שטענדיג געפינען מיט וואָס זיך צו בעשיצען! (רוהיגער). אָבער זאָל זײַן, איך האָב מיך דערשראָקען פאַר אַזאַ שרעק=ליכע בעשעפעניש ווי אַ געזעצליכע פרוי, איך שטעה ווי אַ נאַר מיט צונויפגעלעגטע הענד און זאָג: מאַדאַם זאָנענשײַן, פּאַטשט! אײַער כתובה ניט אײַך רעכט צו פּאַטשען אַלע ווײַבער פון דער גאַנצער וועלט, וועלכע ליעבען ניט נאָך די דינים פון שלחן ערוך. נו, וואָס וועט דערפון אַרויס=קומען? מען זעהט ניט דו זאָלסט זיך זעהר אונגליקליך פיהלען, נאָר אויב דו ביזט אונגליקליך, וועט דיך אַ מיאוסער מאַרק=סקאַנדאַל גליקליך

מאַכֿען? ווערסטו ווערען געליעבט, אויב דו ביזט יעצט ניט געליעבט? וועט מען דיך אַכֿטען, אויב דו ביזט איצט ניט געאַכֿטעט?

מאַניטשקע. ווער איז ניט געאַכֿטעט? ווער איז ניט געליעבט? איך? האָסט שכל? ווער האָט עס דיר געזאָגט? ווען עס קומט אויף איהם אַ משוגעת, נעהמט ער דאָך איין די כפרה. ער קושט מיך! ער האַלזט מיך, ער קנייפּט מיך, ער געהט אוים נאָך מיר.

סאָפיע. (עס רייסט זיך אַרוים פון איהר ברוסט אַ פערשטיקטער געשריי). אוי!

מאַניטשקע. נאַכֿהער אָבער קומט אויף איהם אַ מעלאַנכֿאָליע און איהם ציעהט צו דער שעהנער מכשפה. דו זאָלסט אָבער ניט זיין, וואָלט ער קיין אַנדערע ברירה ניט געהאַט.

סאָפיע. (טרויריג). יאָ, איך זאָל ניט זיין, וואָס זאָל איך אָבער טהון, אַז איך בין יאָ דאָ?

מאַניטשקע. איך וויים, ער איז דיר געווען געפעלען נאָך פאַר מיין חתונה, דאַמאָלס האָסטו איהם געקענט צו נעמען, איצט איז ער מיין מאַן און איך וועל איהם נעמען אַהיים.

סאָפיע. אַ פרוי דאַרף ניט שלעפען איהר מאַן אַהיים — זי דאַרף זעהען אַז ער זאָל ניט וועלען פון דער היים אַוועקגעהן. מאַניטשקע, דו זאָגסט, מאַנכֿעס מאָל האָט ער דיך ליעב. (~~לאַכֿט און וויינט~~). יאָ, יאָ, איך גלויב דיר, דאָס זענען זיי די מענער... נו, דו זעהסט? ער האָט דיך ליעב, ער איז שטענדיג מיט דיר, דו ביזט זיין געזעצליכֿע פרוי, דו האָסט אַלע רעכֿטע, די גאַנצע וועלט איז מיט דיר און געגען מיר. אויף איין קאָנצערט, ווען מען אַפּלאָדירט איהם, זאָגט מען: און דאָס איז מאדאַם זאָנענשיין. מיר קומט גאָר ניט, איך בין אַ פרעמדע, איך בין נאָר אַ בעטלערקע, איך בעטעל אוים דאָס, אויף וואָס איך האָב קיינע רעכֿטע; נאָר אַמאָל, ווען ער, דער עגאָאיסט און גליקליכֿער מענש, ווען ער דערמאָנט זיך אָן דער אונגליקליכֿער סאָפיע... (~~וויינט, קען ניט רעדען~~). יאָ, עס איז וואַהר. איך האָב איהם ליעב געהאַט בעפאָר ער האָט חתונה געהאַט, פון איהם אָבער האָב איך דאָס אָבגעלייקענט! איך האָב דיך גערעכֿענט פאַר צו שוואַך איך זאָל קאָנקורירען מיט דיר, איך האָב מורא געהאַט דיין גליק צו רויבען. איך האָב גערענקט: זיי וועלען הייראַטען, זיין גליקליך, און ער וועט אין מיר פערגעסען. נאַכֿהער אָבער ווען ער פלעגט קומען איין אונגליקליכֿער, אַ פערצווייפעלטער, ווען ער פלעגט זיך מיר קלאָגען ווי שווער עס איז איהם צו לעבען מיט מענשען, וועלכֿע פערשטעהן איהם ניט, בעגרייפען ניט זיינע אַרטיסטישע שטרעבונגען — איך האָב איהם ליעב געהאַט און

האָב איהם געאָפּפּערט מײַן לעבען. איף מײַן אָרעמען קאָפּ האָב איך גענומען פלוך, שאַנדע 'און שפּאָט, און דיר האָב איך געלאָזט אַלע רעכטע, (פויזע. גערויש). זועה איז מיר, זועה נאָר, ווי קומט אַהער באָריס? עטוואָס איז געשעהן. (באָריס קומט פון גאָרטען, ער איז בלאַס און אַלט, טראָגט אַ רײַזע טאַש און אַײן קלײנעם טשעמאָדאַן). וואָס איז, באָריס? ווען זײַט איהר געקומען? וואו איז ליזע?

באָריס. (שטעלט די זאַכען איפּ'ן באַלקאָן). וואָס מאַכט איהר דאָ, סאָפיע? מאַניטשקע, איהר זײַט נאָך אַלץ גוטע פרײַנד מיט סאָפיען? און איך האָב געהערט... איך האָב געוואוסט עס איז אַ ליגען – איך בין הײַנט געקומען מיט קרימסקי פאַראַחאָד. איך האָב אײַך קיים געפונען.

סאָפיע. אַלײן? וואו איז ליזע? געבליעבען דאָרט?

באָריס. (טרויריג). יאָ, סאָפיע... זי איז געבליבען דאָרט.

בײדע. וואָס מײנט איהר? וואָס הײסט עס?

באָריס. סאָפיע, איך האָב אײַך געפאָלג, איהר האָט געהײסען איך זאָל זײַן מיט איהר, בין איך מיט איהר געפאָהרען קײן קרים. צוויי יאָהר בין איך געווען איהר דינסט, איהר פרײַנד, איהר קראַנקענוועכטער, איך האָב געטאָהן אַלעס וואָס עס וואַר נאָר מעגליך איהר לעבען צו פערלענגערן. אָבער, סאָפיע, אַלע מיה איז געווען אומזיסט. אונזער ליזע איז מאָנטאַג, דען צוועלפטען מאַי געשטאָרבען מיט אַ רוהיגען שטילען טויט. (פערדעקט זײַן געזיכט).

סאָפיע. געשטאָרבען? אָה! ליזע, ליזע, אָרעמע ליזע! וועה איז מיר! וועה! (בײדע פרויען וויינען). פאַר וואָס האָט איהר מיר ניט גע=שריעבען? טעלעגראַפירט? איך וואָלט געקומען.

באָריס. וואָס וואָלט איהר געהאָלפען. (ווישט די אויגען).

מאַניטשקע. אָרעמע ליזע! אַזאַ אונגליק! נו, איך מוז געהן! אַהער אויפ'ן גרויסען פאַנטאַן בין איך געקומען מיט'ן טאַטען און מיט דער מאַמען... איך וויל ניט, זײ זאָלען קומען אַהער. עס קען זײַן, דאָס וועט איהם זועהר בייז מאַכען. נאָך וועם דאַרף איך דאָס? אַ גוטען טאָג, באָריס. (געהט אַראָב פון די טרעפּ). נו, איהר גליק וואָס ליזע איז געשטאָרבען, איך וואָלט זי הײַנט גוט דורכגעפּאַטשט. (אָב).

זשעני. (גיט אַ קוק אין פענסטער). טאַנטע סאָפיע, די באָהנע וואַרט... אוי! אָנקעל באָריס, אָנקעל באָריס! (ער נעהמט זי אַרויס דורכ'ן פענסטער. איך האָב נאָך אײַך אַזוי געבענקט, איהר גוטער אָנקעל. (קושט זי). איהר זײַט קראַנק, אָנקעל באָריס?

באָריס. ניין, זשעניטשקע. איך בין נאָר אַן'אונגליקליכער. טיאָטע ליזע איז געשטאָרבען און איך בין יעצט געבליעבען אַלײן אויף דער וועלט (ווײנט).

סאָפיע. שאַ! זיי דאַרף מען עס ניט אָנזאָגען באַלד. די אַלטע אָרעמע מאַמע נעבעך. (ווישט די אויגען, געהט צו איהם). ווייַנט ניט, באָרים, און זייַט ניט אַזוי פערצווייפעלט. איהר זייַט ניט אַלייַן, איהר האָט פרייַנדע, איהר האָט גוטע פרייַנדע. איהר ווייסט ניט, וואָס פאַר אַ גוטער פרייַנד זשענטישקע איז אייַך. (די לעזט איין האַנד אויף באָרים'ס שולטער, די אַנדערע אויף זשעניטשקען. אפּאָלאָן קוקט אַרויס דורכ'ן-פענסטער און בעטראַכט זיי). אַ יאָ, זשעניטשקע?

זשעני. [illegible]: נאָר אָנקעל באָרים האָט מיך ליעב און האָט ליעב טיאָטע סאָפיע.

סאָפיע. נעהם אַזוי אָט, און וויש אויס אָנקעל באָרים זייַנע טרעהרען. (געבט זשעניטשקען איהר טיכעלע). אָט אַזוי, אָט אַזוי... מען דאַרף נאָר אַביסעלע ווייַנען, ניט קיין סך. (זי פיהרט זשעניטשקעס האַנד מיט'ן טיכעל איבער זייַן געזיכט. באָרים קושט סאָפיע'ס טיכעל און זשעניטשקעס האַנד).

אפּאָלאָן. (אַריין). זעהר איין שעהנעס פאַמיליענבילד! שטער איך פיעלייַכט?

סאָפיע. אַה, אַפּאָלאָן...

אפּאָלאָן. איז מאַניטשקע שוין פאָרטגעגאַנגען? איך שטעל מיר פאָר, ווי שווער עס איז איהר געוועזן. אַרמע יונגע פרוי!

באָרים. אָה, העדר זאָנעשייַן, איהר אויך דאָ? איך האָב ניט געוואוסט. ווי געהט עס? (גיט איהם די האַנד).

אפּאָלאָן. (גראָב). איהר האָט מיך ניט ערוואַרטעט דאָ צו זעהן? ליידער בין איך יעצט דאָ.

סאָפיע. זשעניטשקע, אָנקעל באָרים איז געוויס מיד פון וועג. פיהר איהם צו דער באָבע. דאָרט איז זייף. גיעב איהם וואַסער. זאָג דער באָבע, אפשר איז ער הונגעריג.

באָרים. ניין, ניין, דאַנקע. אָה, מיין זשעניטשקע. (נעהמט זי אויף די הענד, געהט אָב).

אפּאָלאָן. (ציינט מיט'ן קאָפּ). אונזער אַלטער בעקאַנטער. וואָס-זשע? געקומען צו גאַסט? האַ? יאָ, שוין לאַנג ניט געוועזן. אָה, איהר האָט געווייַנט? געוויס, מען זעהט זיך ניט אַזא צייַט. (נעהמט זייַן הוט און ראָק). זאָל איך אייַך פיליייַכט מיט מיין טיכעל די טרעהרען אָבווישען?

סאָפיע. אוי, רעד ניט קיין דומהייטען! (ער וויל געהן). וואוהין, וואוהין ווילסטו געהן?

אפּאָלאָן. וואוהין? איך פאָהר אַהיים.

סאָפיע. איהר ווילט פאָהרען אַהיים צוזאַמען מיט מאַדאַם זאָנענ-

שפּן? איהר ווערט נאך האבען די עהרע זי צו זעהען און צו טרייסטען.

אפּאלאן. עס איז אפשר ניט קיין עהרע צו זעהען מיין פרוי, אבער קיין שאנדע איז עס געוויס ניט. מאדאם, זי איז איין עהרליכע פרוי, און טרייסטען איין יונגע פרוי, וועלכע איז געצוואונגען צו זוכען איהר מאן, גאט ווייס וואו, איז אויך ניט קיין גרויס אונרעכט.

סאפיע. רעכט און אונרעכט! אוי, וויפיעל געמיינהייטען זענען מיט דיזע קלינגענדע ווערטער פערמאסקירט. אפּאלאן, דער מענש האט מיר ערשט א נאכריכט געבראכט.

אפּאלאן. רעד ניט. איך וויל פון איהם ניט הערען. איך האס רען מענשען און זיין קינד!

סאפיע. דו האסט קיין רעכט זיי צו האסען.

אפּאלאן. האסען איז קיין רעכט, עס איז א געפיהל. ווען איך עה איהם, דענק איך געגען מיין ווילען! ווי קען מען האבען צוטרויען נו א פרוי, וועלכע האט אין דער פערגאנגענהייט געהיימניסע? וואס פיר יין ווערטה האט איהר ליעבע, ווען זי האט שוין פון איין אנדערען מאן יין קינד געהאט? ווען זי האט שוין פריהער איינעם געליעבט? איינעם! ער ווייס, פיליייכט האט־רעכט מיין שוויגער־מוטער און עס זענען שוין א פיעלע געליבטע געווען.

סאפיע. וואהרע ליעבע קוקט ניט אין דער צוקונפט אריין און רעגט ניט וועגען דער פערגאנגענהייט. וואהרע ליעבע טרויט און פער־רויט. ביסט דו געווען ציכטיג, אונשולדיג, ווען דו האסט מיר דיין יעבע געבראכט? האב איך דיך געפרעגט, ווי פיעל געליעבטע דו האסט עהאט, בעפאר דו האסט מיר בעריהרט? ווארום זאלסטו אלס מאן האבען מעהר רעכט פון מיר אלס פרוי? אפּאלאן, מיך האט איינע אונגליקליכע יעבע צו מוטער געשאפען. עס וואהר איין פעהלער, אבער עס וואהר אך איין עהליכע, אויפריכטיגע געפיהל. וויפיעל פרויען אבער האסטו קענט ניט אלס מענש, נאר אלס ווילדעס טהיר, אהן ליעבע, אהן יינע עהרליכע געפיהלע, אהן אויפריכטיגקייט? דיין ליעבע צו מאדאם אנענשיין איז אויך ניט אזוי אידעאליסטיש ריין און דאך ביזטו דער אטער פון איהר קינד.

אפּאלאן. א, דאס איז מיין קינד. (שבעיט). מיין קינד!

סאפיע. שש! (ציגט אויף פענסטער). און דאס איז מיין קינד! אס איז דער אונטערשיעד, דו גרויסער ראדיקאל, פילאזאף און פריי־ענקער? — אבער אפּאלאן, איך בעט דיך, זאל זיין גענוג, איך בעט יך, האב דו אם ווייניגסטען מיטלייד מיט מיר, איך פערצייהע דיר לעס, וואס דו האסט געזאגט, דען איך האב דיך ליעב. נו, ערני־ערינ

מיך, שלאָג מיך, אויב דו ווילסט, פון דיר וועל איך אַלעס עֶרטראָגען, ווײַל איך ליעב דיך, איך קען דיך, און איך ווײס, ווען די שלעכטע לוינע וועט פאָראיבערגעהן, וועסטו אַליין בערייען דײַנע גרויזאַמע ווערטער.

(פינגערהוט קומט פון גאָרטען אונבעמערקט).

אַפּאָלאָן. ניע וועל איך בערייען דאָס, וואָס איך האָב דיר יעצט געזאָגט.

מאַטיוס. זעה נאָר, ער קאָמאַנדירט דאָ ווי בײַ זײַן טאַטען אין ווײַנגאָרטען.

אַפּאָלאָן. (איראָניש). אָה, אונזער האָכגעשעצטער הערר פינגער־הוט, ווי געהטס?

מאַטיוס. (גראָב). וואָס האָט עס צו אײַך ווי עס געהט? פינגערהוט מעג זײַן האָכגעעהרט אָבער ניט האָכגעהרט. ער קריכט ניט וואוהין מען דאַרף ניט! קריכען זאָלען זיי שוין ראַטשקעס די אַלע שאַר־לאַטאַנעס, אַ רוח אין זייער טאַטענס ערד אַרײַן!

אַפּאָלאָן. (אויסער זיך). וועמען מיינט איהר דאָס? איהר שאַראַ־מיזשניק! איהר אַלטער ליץ איהר! (גלעט דעם קאָפּ).

פינגערהוט. (קלאַפּט אָן טיש). ע, טשערנע, עסען! און דער־לאַנג דעם גראַפינטשיק בראַנפען. זעה נאָר ווי ער האָט זיך צופלאַקערט! מיליאָנער מײַנער! מײַן בלאַהאַדעטעל!

סאָפיע. (לאָזט ניט אַפּאָלאָן בײַדען). פּאַפּאַ, דו וועסט מעהר ניט רעדען! איין וואָרט ניט! אַ יאָ?! — מאַמע, גיעב זיי עסען. שענעטשקע, רוף מיקעל באָרים עסען. הערר זאָנענשײַן, איך דאַרף מיט אײַך רעדען, קומט אַרײַן אין שטוב אויף אַ מינוט. (שלעפּט איהם).

אַפּאָלאָן. אַזאַ אַלטער הינער פרעסער, אַזאַ אַלטער טויגעניכטס.

(סאָפיע פיהרט [illegible] זיהם פאָרט).

מאַטיוס. וואָס? (האַפּט זיך אויף) אָט וועל איך דיך באַלד! (ווערט זיך). האַר אויס, איך וועל דיך אָטוואַדיען פון דאַנען. גאָר ניט, אַזאַ קבצן זאָל זיך ערלויבען. און אַ מכה ווילסטו ניט? (טשערנע קומט מיט זופּ).

טשערנע. נאַ, נאַ, עסען. פערשטאָפּ די האַלאָטקע — ווילסט דעם בראַנפען, וואָס דו האָסט אויסגעטרונקען? קיין נײַעם בראָנפען האָט מען נאָך ניט צוגעגרייט, פּראַנט מײַנער!

מאַטיוס. איך האָב אויסגעטרונקען, זאָגסטו? הם, ווי קומט עס?

טשערנע. דו זעהסט ניט? באָרים איז דאָך געקומען. (באָרים, שענעטשקע זעצען זיך צום טיש).

מאַטיוס. וואָס מאַכט באָרים עפּעס? איך האָב געוואוסט, דו

וועסט קומען. לעבען קען מען נאָר אין אָדעס. עס איז אַ שטאָדט, וואָס דאָס אויג געלוסט. (עסט). נו, און וואו איז פּעפּער?

טשערנע. פּעפּער? פּערגעסען, אַ קאָפּ — טפוי זאָל עס ווערען!

זשעניע. באַלט [redacted]. (לויפט, ברענגט פּעפּער. אַלע עסען.

אַפּאָלאָן. (מען הערט זיין שטימע דורכ'ן פּענסטער). ניין, דאָס איז שוין צופיעל! וואָס? יעדער טויגעניכטס, יעדער געמיינער לומפּ זאָל מיך בעליידיגען אויך? ווענינ האָב איך צו ערטראָגען? (סאָפיע בערוהיגט איהם).

מאַטיוס. מיר דאַכט זיך, איך וועל געהן, איך וועל איך איהם!... עס איז אַ זופּ... אַ ציגיינערשע סאַליאַנקע. אָהן זאַלץ, און אָהן פּעפּער, אָהן טעם און אָהן ריח. (זאַלצט און פּעפּערט ביין).

טשערנע. שאַ! און אויף ליזען האָסטו פּערגעסען צו פּרעגען? אויך מיר אַ טאַטע, טפוי זאָלסטו ווערען!

מאַטיוס. יאָ, טאַקע, וואָס מאַכט ליזע? (שטימען). זעה נאָר בעסער. איך וועל שוין היינט פון עסען קיין הנאה ניט האָבען. (שטעמפּעל, פּראַדי, מאַנטשיקע קומען פון נארמען).

שטעמפּעל. (געהט גלייך אויף'ן באַלבאָן). אויב איהר ווילט, מעג זיין אַ גאָט העלף. (צו יששני). דו, בעלאַריביצע, דערלאַנג מיר אַ קענדעל וואַסער, איך האָב אויפגעגעסען אַ טאַראַנקע, ברענט מיר אויפ'ן האַרצען. (צו גיעבט איהם וואַסער). ברודער, איך האָב מורא ביי אונז וועט דאָ זיין אַ באַטאַליע. (טרינקט).

מאַטיוס. פּערגעס ניט, ביזט ביי מיר אויף מיין דאַטשע.

טשערנע. (צו די פּרויען). וואָס זייט איהר דאָרט געבליעבען שטעהן? אָהן אַ גוט מאָרגען, אָהן אַ גוט יאָהר. מענשען! טפוי זאָל עס ווערען!

פּראַדי. וואָס איז איצט פאַר אַ צוגאַסט? אַז מען וועט ביי אייך דאָ געלעגען ווערען, וועט איהר אונז איינלאַדען צום ברית.

שטעמפּעל. (שטעלט אַוועק דאָס קענדעל). מיר זענען גאָר פּשוט געקומען נאָך אונזער בחור. וואו איז ער דער אָקון? אַ פּנים אין די היצען האַלט איהר איהם דאָ אין אַ לאַחאַנקע מיט קאַלט וואַסער און ער צאַפּעלט זיך דאָ ביי אייך ווי אַ לעבעדיגער, האַ?

מאַטיוס. איהר מעגט איהם נעמען און איהר מעגט אייך מיט איהר וואַרגען.

באָריס. איך פּערשטעה ניט, וואָס קומט דאָ פאָר? שווער, איך בעט אייך, מאַכט ניט קיין סקאַנדאַלען. [redacted]. וואָס מיינט איהר, איהר קומט צו געזונד דערפון?

פּראַדי. (~~צו באָריס~~). דו זאָלסט ניט פֿערשטעהן וואָס דאָ קומט פאָר? עס איז דאָס זעלבע וואָס איז אַמאָל פֿאָרגעקומען און וואָס עס וועט נאָך איה"ש פֿיעל מאָל פֿאָרקומען.

מאַטיוס. האַלט דיין פּיסקז ביי מיר אויף מיין דאַטשע!

פּראַדי. איך וועל ביי דיר בעטען אַ ראַזרעשעניע צו רעדען, טראַקטירנע נאַדזיראַטעל מיינער!

שטעמפּעל. וואו איז מיין בחור? איך קען דיר אויף דיין דאַטשע געבען אַזאַ חליאַב, אַז עס וועט זיך איבערקעהרען דער גאַנצער טשיהונ-טשיק מיט די פֿיש! איהר האַלאַדראַנצעס! וואָס מיינט איהר? צונעמען ביי אַ ווייבעל איהר מאַן און מאַכען דאָ אַ גאַנצע ריבאַלאָוסטוואַ...

באָריס. הערט אויף, הערט אויף, איך בעט אייך.

מאַטיוס. דו בינדוזשניק! דו ווילסט דיך אָנהויבען מיט מיר, איך וועל דיך. (~~האַפּט זיך אויף, אַלע נאָך איהם~~).

זשעניע. (~~ערשראָקען. ווידע, ווידע! טאַטע, מאַמע!~~) (וויינט).

טשערנע. טפֿוי זאָלט איהר ווערען! די שכנים וועלען זיך דאָך צונויפֿלויפֿען אויף אייער בייזען וואונדער.

פּראַדי. פֿאַר אונז וועט זיך אָננעהמען גאָט, פֿאַר אונז וועלען זיך אָננעהמען מענשען! (~~באַטשעניקעס קומען פֿון אַלע זייטען און הערען זיך אין נייגיעריג~~). מיר זענען ניט געקומען גנב'ענען פֿרעמדעס, מיר פֿאָר-דערען אונזערעס.

מאַטיוס. דיינס! נעהם און הענג איהם אויף דיר אויפ'ן האַלז.

שטעמפּעל. איך האָב אַ חאַראַקטער, איך שווייג, איך שווייג, אָבער אַז מיין גאַל פּלאַצט, ווערט ביטער די גאַנצע פּיש, און, ברודער, עס קען דיר אַרויספּאַרען די נשמה! זשוליק דו, וואו איז מיין איידעם? (~~אַ בעוועגונג~~ [illegible]). אָט איז דער בחור! אַהיים, ברודער! גענוג שפּיעלען אויף אַ פֿרעמדען פֿאָרטעפּיאַן. האָסט אין דער היים אַן'אייגענעם. קאָנצערטען דאַרף מען געבען אין דערהיים.

מאַניטשקע. פּאַפּאַ, הער אויף, איך בעט דיך, מאַך ניט קיין סקאַנדאַל, אויב דו ווילסט מיך ניט אונגליקליך מאַכען. (~~צו אַפּאַלאָן~~). איך בין ניט שולדיג, זיי פֿיהרען מיך... איך ווייס ניט, וואָס זאָל איך טהון? (וויינט).

אַפּאָלאָן. יאָ. זעהר שעהן, זעהר שעהן, מען האָט עס געדאַרפֿט ערוואַרטען. מאַניטשקע, וויין ניט, איך בעט דיך, קום, דיר פּאַסט ניט דאָ צו זיין. (~~וויל געהן פֿון די טרעפּ, בעטראַכט די פֿרעמדע מענשען~~).

אוי, וועלכע שאַנדע! סקאַנדאַל!

סאָפיעָ. (לאָזט איהם ניט געהן). אַפּאָלאָן, ניט יעצט דאַרפסטו פאָרטגעהן, ניט אַזוי דאַרפסט מיך יעצט פערלאָזען. בערוהיג זי, שיק זי אַהיים, דו וועסט קומען אַהיים שפּעטער, וועסט קומען באַלד. זאָג איין וואָרט.

אַפּאָלאָן. זעה וויפיעל פרעמדע מענשען, איך קען ניט, לאָז מיך.

סאָפיעָ. פיהלסט דען ניט, דאָס אויב דו געהסט אַזוי אַוועק, צייגסטו אַליין אויך דאָס דו שעהמסט דיך מיט מיר, דאָס מיך רעכענסטו די נידריגסטע פון זיי? אָה, אַפּאָלאָן, זיי אַ מאַן! בערוהיג זי, און בלייב נאָר אייניגע מינוטען.

אַפּאָלאָן. (בייז) ע, אונזינן! די גאַנצע וועלט ווייסט, זי איז מיין געזעצליכע פרוי, ווי קען איך זי איצט שיקען אַהיים און אַליין בלייבען דאָ? (ראַש אַראָב פון די טרעפּ). קום אַהיים גיכער. (די אַרבעט איבּם, בגידע געהען).

פראַדי. אָט אַזוי, נעהם איהם ... עס טרעפט זיך מיט די מאַנסביל ... אָבער ווען דאָס אמת׳ע ווייב נעהמט — געהט מען. יאָ, אַנ׳אייגען ווייב איז ניט קיין פרעמדע. (אַפּאָלאָן גיט מיט זיין ווייב).

שטעמפּעל. און וו׳זנאַק פּאַמיאַטי, דו אַלטער ווערניק, וועל איך דיר מאַכען דאָ אַ לימינאַציע! איהר זאָלט דאָ וויסען און געדענקען, ווי צו חאַפּען אויפ׳ן קריוטשאָק פרעמדע פיש אין מוטנע וואַסער. נאַ דיר! (שלעפּט דעם פּיטשוב און וואַרפט אַליִם אַראָב פון טיש, ראַטשניקעס לאַכען), און דאָס נאַ דיר! (וויל שלאָגען פינגערהוט). איך וועל דיין פליעך ברייטער מאַכען און גלאַנציגער.

באָריס. איהר זענט היינט פון זינען אַראָב, צו דער רוח ווייס אייך! (ראַנגעלט זיך מיט שטעמפּעל, וויל איהם אומוואַרפען, מאַטיס לויפט אום, משוגע).

פראַדי. גיעב איהם! אָט לאָזט מיך צו׳ן איהר, צו דער ליובאָווניצע, וועל איך באַלד אויספּאַטשען די גאַנצע ליובאָוו פון איהר, לאָזט מיך אָקערשט! (לויפט צו סאָפיען, טשערנע לאָזט ניט. זי רייסט די טיכעל פון טשערנע׳ס קאָפּ, לויפט נאָך איבער מלך, די איבריגע יאָגען זיי נאָך, מען הערט אַ געפּילדער אויפ׳ן גאַס. סאָפיע מיט ושעניען בלייבען אַליין, סאָפיע געהט לאַנגזאַם צום קינד, פאַלט לעבען איהר אויף די קניע, דריקט זי צו זיך און וויינט ביטער. דאָס קינד וויינט אויך, באָריס [illegible] דער ווייט, רעם קאָפּ אַראָפּגעלאָזען).

סאָפיע. אָה, קינד, קינד, קינד!...

פאָרהאַנג.

ЭТА ПЬЕСА

פִיעֶרְטֶער אַקְט.

(סאָפִיע'ס צימֶער ווי אין צווייטען אַקט. אַ פיאַנאָ איז צוגעקומען, אויף דער פיאַנאָ נאָטען. אַלעס אין אונאָרדנונג, אָנגעוואָרפען פּאַפּיערען, קליידער, בילדער. סאָפיע פּאַקט פערשידענע זאַכען אין איין גרויסען קאַסטען, זשעניטשקע העלפט).

זשעני״ע. טיאָטיע סאָפיע, ווען וועלען מיר פאָהרען?

סאָפ״יע. היינט אָבענד, זשעניטשקע, 11 אַ זייגער געהט אָב דאָס שיף, צעהן וועלען מיר שוין דאָרט זיין.

זשעני״ע. ווי אַזוי, [redacted], רופט זיך די שטאָדט?

סאָפ״יע. סימפעראָפאָל. מיט'ן שיף וועלען מיר פאָהרען ביז אַ גרויסע שטאָדט, וועלכע רופט זיך סעוואַסטאָפּאָל, און פון דאָרט מיט'ן אייזענבאַהן. (פּאַקט).

זשעני״ע. מיר וועלען שוין קיין מאָל ניט קומען צוריק [redacted]?

סאָפ״יע. איך ווייס ניט, קינד, אפשר וועלען מיר שוין קיין מאָל ניט קומען צוריק.

זשעני״ע. און דער זיידע מיט דער באָבען וועלען אַלע מאָל דאָ זיין?

סאָפ״יע. ניין. זיי בלייבען דאָ דערוויַיל, אָבער שפּעטער ווען איך וועל האָבען געלד, וועל איך זיי אויך נעהמען צו אונז אַהין. (פּאַקט).

זשעני״ע. (פערטראַכט). און וואו וועט בלייבען אָנקעל באָריס?

סאָפ״יע. איך ווייס ניט. וואו ער וועט וועלען, דאָרט וועט ער זיין. זשעניטשקע, דו פרעגסט מיך צופיעל, איך קען איבער דיר גאָר נישט טהון. (פויזע).

זשעני״ע. פאַר וואָס? ... ע, ניין, ניין, גאָר ניט.

סאָפ״יע. וואָס נאָך האָסטו געוואָלט פרעגען, זשעניטשקע?

זשעני״ע. ניין, מען דאַרף ניט, איך וועל דיר ניט דולען דעם קאָפּ מעהר.

סאָפ״יע. וואָס האָסטו דען געוואָלט פרעגען?

זשעני״ע. פאַר וואָס זענען מיר אַזוי גיך אַוועק פון גרויסען פאָנטאַן? אַלע זענען דאָך נאָך דאָרט. (פויזע).

סאָפ״יע. אויף אַ דאַטשע וואוינט מען נאָר ביז עס קומט דער אונמוטהיגער הערבסט מיט די קאַלטע וואָלקענדיגע טעג. אונזער

הערבסט איז אַ ביסעל צו גיך געקומען און אונזער דאטשנע סעזאָן האָט זיך געענדיגט פֿאַר דער צייט. (קעהרט זיך אָב).

זשעניע. דו ווייִנסט, טיאָטיע סאָפיע?

סאָפיע. ניין, זשעניטשקע, הער. באַלד וועלען די אַרבייטער קומען נעהמען דאָס פּאָרטאָפּיאַנאָ, גיעה בעסער אַריין צו דער באָבע.

זשעניע. איך ווייס, דו ווילסט דאָ ווייִנען איך זאָל ניט זעהען. (קוקט סאָפיען אין די אויגען): דו ווייִנסט היינט צופיעל, טיאָטע סאָפיע. (אָב אין אינגערע טהיר).

סאָפיע. ניט צופיעל, קינד. טיאָטע סאָפיע וועט נאָך ווייִנען און ווייִנען. (געהט, בעטראַכט דאָס פּיאַנאָ) „מיין סאַפֿאָה", איך וויל ביי דיר זאָל דאָ שטעהן אַ פּיאַנאָ, מיין אמת'ע, ריכטיגע שפּראַכע וועסטו הערען נאָר דאַן, ווען איך וועל דיר מיט בעגײַסטערונג שפּיעלען". און די אָרמע סאָפיע האָט מיט צוויי שטונדען יעדען טאָג מעהר געאַרבייט און האָט געצאָהלט פֿאַר אַ פּיאַנאָ... עס איז געווען אַ פּרעמדע פּיאַנאָ, אַ געדונגענע, היינט וועט מען זי צונעהמען אַזוי ווי מען האָט ביי מיר אַלעס צוגענומען. אָה, וויפיעל גליקליכע מינוטען איך האָב דאָ איבערגעלעבט! וועלכע געפיהלע האָבען געשטורמט אין מיין הארץ, ווען ער האָט צו מיר גערעדט מיט זיין געטליכע שפּראַכע, אָט דאָ איז ער געזעסען, אָט איבער די קלאַווישען זענען זיינע פינגער אומגעלאָפען, ער וועט זיי מעהר ניט בעריהרען. (קושט די קלאַווישען קניענד). אַנטשוויגען געוואָרען אויף עוויג, איך וועל שוין די זיסע שפּראַך ניט הערען מעהר — געשטאָרבען. גלײַכגילטיגע מענשען וועלען באַלד קומען אַזוי ווי שמשים פֿון חברה קדישא און וועלען דיך אַרויסטראָגען ווי אַ טויטען. (ווייִנט, גערויש). אהאַ, מען געהט: זיינע נאָטען, דאָס לאָז איך מיר. (וויקעלט איין די נאָטען, ווישט אוים די אויגען. פינגערהוט, אַרבייטער קומען).

פינגערהוט. יאָ, דאָס איז מיין קוואַרטיר. איך בין דער הערר מאַטיוס פינגערהוט. דיעזע פּיאַנאָ, איך דאַרף זי ניט מעהר, איהר קענט זי נעמען. (אַרבייטער רוקען אָב די פּיאַנאָ פֿון וואַנד).

סאָפיע. איין מינוט! זאָל עס נאָך איין מינוט בלייבען אויפ'ן פּלאַטץ. אָט אַזוי. איין מינוט, און אַדיע. (פֿאַלט צו דער פּיאַנאָ און בלייבט שטיל. די אַרבייטער שטוינען).

אַרבייטער. (צו די קאָמעראַדען). קאָמעדיו לאָמאַיעט.

סאָפיע. (מאַכט צו דאָס דעקעל). יאָ, פֿיניטאַ לאַ קאָמעדיאַ, די קאָמעדיע האָט זיך געענדיגט. (לאַכט און ווייִנט). פֿריינדע, מיין פּאַפּאַ דאַרף ניט מעהר די פּיאַנאָ, טראָגט זי אַוועק, נעהמט זי צו.

(די אַרבײַטער טראָגנען אַרויס די פּיאַנאָ. סאָפֿיע קניעט נעבען קאַסטען און קוקט אויף די נאָטען). אַ לעבעדיגע שפּראַך איז דאָס געווען, איצט זענען געבליבען נאָר טוידטע נאָטען... (קושט די נאָטען, לעגט זיי אין קאַסטען. פֿינגערהוט האָט זיך געגען שפּיגעל פֿערקעמט).

מ אַ ט י ו ס. סאָפֿיע, דו ביזט זעהר ראַסטראָיעט? איך האָב געוואָלט רעדען מיט דיר פֿון געשעפֿט. (זי זוכט די בערזע). ניין, ניין, ניט קיין געלד. ~~(זי גיבט איהם אַ מטבע, ער נעמט צו)~~. ניט דאָס. איך האָב געוואָלט רעדען טאַקע פֿון אַ וויכטיגע זאַך. דו ביזט דאָך יאָ מײַן טאָכטער, ביזט אַ קלוגע, אַ געראָטענע, וואָס טהוסטו דאָס?

ס אָ פֿ י ע. איך פּאַק אײַן די זאַכען.

מ אַ ט י ו ס. איך פֿערשטעה, אָבער אַזוי אין אַלגעמײַן? דו מאַכסט פֿון דיר אַ תל. מאַטיוס וועט ניט קענען אויף דער עלטער ווערען אַ גראָבער יונג, אַ שטיוועל־פּוצער, איך בין דאָך געוואוינט צו לעבען ווי אַני' עדעלמאַן.

ס אָ פֿ י ע. אַי, דאַרפֿסט זיך ניט זאָרגען. פֿאַר דער קוואַרטיר איז ביז'ן ערשטען בעצאָהלט. איהר וועט דאָס אַלעס פֿערקויפֿען און מאַכען צו געלד. און איך האָף, זעהר גיך אײַך [illegible]קענען נעהמען צו זיך.

מ אַ ט י ו ס. איך וויים. אָבער דאָס הייסט געמוטשעט זיך, ניט געלעבט. אין אָדעס קען מען לעבען אַז מען וויל. פֿערשטעהסטו? הע! איינס, צוויי, און שוין געוואונען די פּאַרטיע. שאַראָם אָט בראָטאַ. זשאָלטי או סרעדינו. אויב עס האָט זיך שוין יע געטראָפֿען. (גלעט דען פֿלייגער). אַזאַ זאַך קען מען שוין ניט פֿערגלעטען. איצט איז דער עיקר געלד.

ס אָ פֿ י ע. דיך האָט געשיקט צײַנעף.

מ אַ ט י ו ס. וואָס איז דער אונטערשיעד? עס איז אַ געשעפֿט־זאַך און מע דאַרף זיך איבערלעגען.

ס אָ פֿ י ע. (בעז). דו האָסט מיר געשוואָרען קײַן מאָל ניט רעדען מיט מיר דערפֿון, דו האָסט געשוואָרען! האָסט שוין פֿערגעסען? האַ? דו ווילסט, עס זאָל געשעהן איין אונגליק?

מ אַ ט י ו ס. (ערשראָקען). איך האָב געשוואָרען, זאָגסטו? הם, ווי קומט עס? איך געדענק ניט. אויף מײַן וואָרט. אוי, סאָפֿיע, איך האָב דיך קיינמאָל ניט געקענט פֿערשטעהן. ביזט גאָר קיין מענש ניט.

ס אָ פֿ י ע. זאָ לאַנג איהר זײַט די מענשען, געוויס, בין איך קיין מענש ניט... אָי! הפּנים, ווען איך וועל אפילו שוין ליעגען אין דער ערד, וועט מען אויך קומען טרעטען מיך מיט די פֿיס און שפּײַען אויף מײַן קבר. (פֿוייזע).

ט ש ע ר נ ע. (עפֿענט [illegible]). סאָפֿיע, אוי וועה איז מיר

(ערשײַנט). זעה וואָס פֿון איהר איז געוואָרען? סאָפֿיעלע! וואָס האָב איך דיך געוואָלט פֿרעגען? איך האָב אַ קוק געטוהן אויף דיר און פֿערגעסען. (~~ווישט אַ טרער~~). נו, טפֿוי זאָל עס ווערען. — פֿראַנט מײַנער, דו ביזט דאָ? אפֿשר וואָלסטו עפּעס געהאָלפֿען? זעה, וואָס עס טהוט זיך אין שטוב.

מאַטיוס. איך קען ניט יעצט... אַ מענש וואַרט אויף מיר בײַ פֿאַנקאָני'ן. (~~אָב, באַלד צוריק אין טהיר~~). אָט געהט באָרים, ער וועט דיר העלפֿען, ער איז ניט חולה. איך האָב אַ געשעפֿט. אַ מענש וואַרט אויף מיר... טשערנע, דו האָסט מיר נאָך אַלץ ניט אויסגעפּרעסט מײַן ווײַסען זשילעט? אַ קאָפּ, טפֿוי זאָלסטו ווערען. (אָב).

טשערנע. דער ווײַסער זשילעט ליעגט איהם איצט אין זינען. אוי וואָסערע מענשען עס איז דאָ אויף דער וועלט. (~~באָרים קומט, געבעטענע שלאָגען און טרויעריג~~).

באָרים. גאָט העלף, סאָפֿיע, וואָס מאַכט איהר, שוויגער?

טשערנע. (~~וויינענד~~). וואָס זאָל איך מאַכען? אוי, פֿינסטער איז מיר. ווען איך גיעב אַ קוק אויף דיר, דערמאָן איך מיך אויף אונזערע אונגליקליכע ליזע נעבעך. אַזאַ יונג קינד דאַרף שטאַרבען. און איך מיט מײַן אַלטען צודולטען קאָפּ דאַרף מיך נאָך אומשלעפּען אויף דער וועלט. איך דאַרף נאָך פּרעסען ווײַסע זשילעטען... אוי, רבש"ע, מעגסט דיך איבערנעהמען. גוטע פּאַריאַדקעס בײַ דיר. טפֿוי זאָלסטו ווערען. (אָב).

באָרים. (~~טרויעריג~~). אַלזאָ, הײַסט עס, איהר פֿאָהרט טאַקע הײַנט?

סאָפֿיע. יאָ, אונבעדינגט. (~~פּאַקט~~).

באָרים. דער שווער האָט געזאָגט, מע דאַרף דאָ עטוואָס טהון. קען איך אײַך העלפֿען?

סאָפֿיע. נײַן, באָרים, דאַנקע. איך פּאַק נאָר אײַן דעם קאַסטען מיט זאַכען, איך נעהם נאָר וואָס עס איז נויטהיג פֿאַר מיר און פֿאַר ~~זשענישקען~~.

באָרים. (זיפֿצט). ווען ~~זשעניטשקע~~ וואָלט כאָטש דאָ געקענט בלײַבען.

סאָפֿיע. סך הכל? אוי וועה איז מיר! וואָס איז די אָרמע טיאָטיע סאָפֿיע אָהן זשעניטשקען?

באָרים. יאָ, עס איז וואַהר. איך ווייס, סאָפֿיע, אײַך איז יעצט זעהר שווער?

סאָפֿיע. איך האָב געוואוסט, איהר וועט הײַנט קומען רעדען מיט מיר. איך מוז דאָך אײַך אויסהערען — איך קען מיר ניט העלפֿען, אָבער דאָס דאַרף איך אײַך זאָגען, איך ווייס פֿון וואָס איהר ווילט רעדען. אײַערע אומזיסטע רייד וועלען מיר נאָר נאָך טיעפֿער מאַכען מײַנע שמערצען, און איך זאָג אײַך פֿריהער, מײַן ענטפֿער וועט זײַן: נײַן,

ניין, ניין! ווילט איהר דאָך רעדען?

באָריס. יאָ, סאָפיע, איך בעט איך, הערט מיך אויס.

סאָפיע. (זעצט זיך). רעדט, איך הער!

באָריס. דאָס וואָס איז געווען דאַרף אויסגעשטריכען ווערען, איך דאַרף עס ניט דערמאָנען.

סאָפיע. אָה, איהר ווילט זיין גרויסמוטהיג געגען מיינע פֿער־גאַנגענע זינד?

באָריס. געגען אייערע זינד? בעוואַהרע גאָט! ניט דאָס מיין איך. איך בין ניט קיין גרויסער פֿילאָזאָף, אָבער איך פֿערשטעה, ניט איהר האָט געזינדיגט, איהר האָט געליעבט מיט ריינע, כשר'ה געפֿיהלע. מען פֿערדיענט גאָר ניט אַזוי געליעבט צו זיין. ניט איהר, סאָפיע, האָט געזינדיגט, געזינדיגט שווער האָבען די, וועלכע האָבען אַזאַ עדלעס הערץ צערבראָכען, די וועלכע האָבען געקענט אַזאַ סאָפיע פֿערטוישען אויף אַ ליזע, אויף אַ מאַניטשקע. ~~ניין, איך זאָג~~, מיינע פֿערגאַנגענע זינד דאַרפֿען פֿערגעסען ווערען. איך בין געווען אונעהרליך, ווייל איך בין געווען לייכטזיניג. סאָפיע, איך האָב דיך שטענדיג געליעבט. מיר, מענער, קענען נאָר שעצען דאָס גליק, ווען מיר פֿערליערען עס. מען אָפּפֿערט אונז דאָס לעבען און מיר מיינען: עס דאַרף אַזוי זיין, עס קומט אונז... די צייט האָט מיך געלערנט. איך פֿערשטעה יעצט גאַנץ גוט, מיר קומט גאָר ניט, איך האָב קיינע רעכטע, איך וויל נאָר פֿערדיענען דיין פֿריינדשאַפֿט. דו ביזט איצט פֿערלאַסען, ערנידריגט, ניעדערגעשלאָגען, ערלויב מיר צו זיין דיין פֿריינד, דיין קנעכט, דיין דיענער.

סאָפיע. אונמעגליך! איך קען מיך ניט פֿערייניגען מיט אַ מענשען, וועלכען איך האָב ניט ליעב. דאָס איז מיין איבערצייגונג, וועלכע האָט מיך זעהר טייער געקאָסט.

באָריס. יאָ, איך ווייס, איהר קענט מיך יעצט ניט ליעב האָבען, אָבער איך האָב דיך ליעב, איך אַכטע דיך, איך פֿערגעטער דיך. עס קען זיין, ביזט גערעכט, מען דאַרף זיך פֿערייניגען נאָר דורך ליעבע, זעהסט דאָך אָבער... די נאַטור האָט דיר געשענקט אַ גאַנצען אוצר מיט ליעבע און דו האָסט עס פֿערשווענדעט אָהן גליק פֿאַר זיך. איך פֿאָרדער פֿון דיר קיינע ליעבע — איך בעט נאָר, ערלויב מיר דיך צו ליעבען, איך וועל זעהן אויסצוהיילען די וואונדען פֿון דיין האַרצען, בערוהיגען דיין קראַנקען גייסט, שטילען דיינע ביטערע געפֿיהלע. (~~לאָזט אַראָב דעם קאָפּ, שווייגט~~).

סאָפיע. אָה, באָריס, ווי פֿערענדערט איהר זייט געוואָרען.

באָריס. דער בעסטער רעפֿאָרמאַטאָר איז די צייט.

סאָפיע. לײַדער, יעצט איז שוין צו שפּעט.

באָריס. זאָל זײַן פון מיר רעדען און דענקען איז שוין צו שפּעט, אָבער דאָס קינד? פערגעסט ניט, דאָס קינד וואַקסט אָהן אַ טאַטען און אָהן אַ מאַמע. פאַר פרעמדע זינד ערוואַרטען זיי אין לעבען פערפאָלגונגען און בעליידיגונגען. איך, איך פערדיען ניט מען זאָל אויף מיר רחמנות האָבען, איף זיך ווילט איהר אויך קיין רחמנות ניט האָבען, אָבער זשעניטשקע?

סאָפיע. (רינגט די הענד). האַ? זשעניטשקע? זשעניטשקע! (זשעניטשקע לויפט אַרײַן).

זשעניע. טיאָטע סאָפיע, האָסט מיך גערופען? אָ, אָנקעל באָריס? (לויפט צו איהם). איהר ווייסט, מיר פאָהרען אוועק הײַנט. איהר וועט בענקען נאָך מיר?

באָריס, איך וועל זעהר בענקען, איך וועל דאָ בלייבען אַליין.

זשעניע. איהר קענט ניט פאָהרען אהין?

באָריס. ניין, טיאָטע סאָפיע ערלויבט ניט, ווען זי זאָל אויף אונז ביידע רחמנות האָבען, וואָלט איך אויך געפאָהרען. איך וואָלט אין סימפערעפאָל געעפענט א פאָטאָגראַפיע און מיר וואָלטען אַלע געאַרבײַט און געלעבט צוזאַמען.

זשעניע. איך, טיאָטע סאָפיע! (בעטראַכט איהר בעזיץ מיענע). וואָס האָסטו מיך גערופען?

סאָפיע. דו וועסט געהן מיט אָנקעל באָריס אויפ׳ן אַלעקסאַנדראָווסקי פּראָספעקט, איך האָב קיין צײַט ניט, איך דאַרף נאָך שרײַבען אַ פּאָר בריעף, אָנקעל באָריס וועט דיר קויפען אַ וואַרם מאַנטעלע, איך האָב מורא, אויפ׳ן שיף וועט זײַן קאַלט. (נעהמט געלד פון איהר בערזע).

באָריס. ערלויבט מיר ווענינגסטענס זשעניטשקען אַ מאַנטעלע קויפען. קום, זשעניטשקע. (ביידע אַב).

סאָפיע. דאָס קינד? עס וועט אויסוואַקסען אַ שעהן מיידעל אין אַ גרויסע שטאָדט, אַנ׳אונגעזעצליכעס קינד צווישען אַזעלכע געזעצליכע מענשען ווי מוסיו פינגערהוט און הערר ציינער. וואָס ערוואַרטעט זי?... אָבער ניין, ניין, איך קען יעצט דערפון ניט דענקען, איך וויל ניט און קען ניט דענקען דערפון איך בין יעצט אַליין, פיליי‌כט וועל איך איהם קענען יעצט אָנשרײַבען אַ בריעף; זאָגען איהם מײַן לעצטעס וואָרט, מײַן לעצטעס „לעבע וואָהל" און דאַן פערצײַהען און אַלס פאַרגעסען. ([redacted]). „מײַן ליעבער, ליעבער אַפּאָ=
[redacted] ([redacted]).

[redacted] מלך. ([redacted]). שווים, שווים אַרײַן! זיי וועלען דיך ניט [redacted]יפּעסען. נישקשה. ([redacted]). אַז מען זוכט גע=

פינט מען... ([redacted]).

סאָפּיע. ([redacted]). וואָס איז? וואָס דאַרפט איהר דאָ? ער איז ניטאָ דאָ! ניטאָ!

מלך. מיר ווייסען, אַז ער געהט ניט אַהער, מיר קוקען גוט, נישקשה. אָבער ווי זאָגט מען, אַז עס איז ניטאָ קיין פיש, איז אַ ראַק אויך אַ ריבע, און אַז עס איז ניטאָ קיין גוטע מיטלען, איז אַ באַבסקע זאַך אויך אַ רפואה. ([redacted]). סאָפּיע, מיר האָבען מיט׳ן בחור אַ גרויסע מאַראָקע...

מאַניטשקע. דו ביזט בייז אויף מיר, איך ווייס, אָבער וואָס בין איך שולדיג? מיינסט מיר איז גוט? ער געהט אום שוואַרץ ווי אַ כמאַרע, רעדט ניט, שפּיעלט ניט, קוקט ניט אויפ׳ן קינד, האָט פערנאַכלעסיגט זיינע אוראָקען. אַמאָל האָב איך געקענט ווערען גוט מיט איהם דורכ׳ן קינד. דו פערשטעהסט? דאָס קינד גיט אַ שמייכעלע — איצט איז דאָס קינד ביי איהם ווי אַ הינטעל, להבדיל. און מיט׳ן טאַטען וויל ער ניט רעדען.

מלך. יאָ, ער זאָגט, ער האָט ניט קיין אָסאָבענע סימפּאַטיעס צו טשוכאָן. זאָל זיין אַזוי... אָבער אַז מען איז שוין אין פּעסעל, וואָס העלפט דער צאַפּלען זיך, האַ?

מאַניטשקע. גאַנץ פריה געהט ער אַוועק און קומט שפּעט אין דער נאַכט, קעהרט זיך אום מיט׳ן פּנים צום וואַנד און רעדט ניט אַ וואָרט. אַזוי צוטראָגען, פערזאָרגט, איך ווייס ניט וואָס זאָל איך טהון? (וויינט).

מלך. איך גלויב ניט אין באַבסקע זאַכען, איך זאָגט דאָס איז אַזאַ וואָראַזשבאַ, אַ אָבגעטעאָהנע זאַך. איך ווייס, דו ביזט חלילה ניט קיין וועדמאַ, נאָר טאָמער האָסטו עפּעס אַ סרעדסטוואַ, זיי אַ גוטע און גיעב דאָס מאַניטשקען. אוי, איך האָב געוואָלט מיין מיזינקע געבען אַ מאַן, עס זאָל זיין אַ קאָרפּ נאַ אודיוולעניע, און וואָס האָט זי? זי האָט אַליין מורא געהאַט, אפשר דער גרויסער קאַפּאָדרין מיט׳ן פליעך, אָדער דו, חלילה, בין איך מיט איהר געקומען, איך בעט דיך, אויב דו האָסט טאַקע אַזאַ וואָלשעבסטוואַ, גיעב דאָס אָב.

סאָפּיע. איך האָב ליידער קיינע מיטלען. אָה, ווען איך זאָל וויסען וואו מען קען אַזאַ מיטעל קריגען, וואָלט איך אפשר אַליין געגאַנגען.

מאַניטשקע, די צייט איז דאָס איינציגע מיטעל. ([redacted]).

מאַניטשקע. אוי, סאָפּיע, מיר איז אַזוי שווער, דורך מיר איז דאָס קינד קראַנק געוואָרען. ([redacted]).

מלך. זי וויינט — אַ ווייבערישע ספּעציאַלנאָסט. יעדער חיה, יעדער פיש האָט איהרע ספּעציאַלנאָסט. פּרימערנאַ, אַ קאָרעס האָט ליעב מען זאָל איהם בראָטען אויף אַ סקאָווראָדע אין סמעטענע, אַ העכטעל האָט ליעב

מען זאָל איהם צושנײַדען און אָנפּיהלען, אַ אידענע האָט ליעב צו ווײנען.
סאָפּיע. איהר האָט ליעב געפּיהלטע העלט און געבראָטענע קאָרעס, זאָגט איהר, זײ האָבען דאָס ליעב... אַ קאָרעס וויל נעבען זײַן פרײַ, שווימען אין וואַסער, און איהר בראָט איהם און זאָגט ער האָט ליעב זיך צו בראָטען. איהר מײנט, מיר פרויען האָבען ליעב צו ווײנען? געוויס, אַז...
פראַדי. (דרויסען). וואָס זײַט איהר דאָרט פערפאַלען געוואָרען, וואָס איז די גדולה דאָרט אויף אײַך?
מלך. קום. דו ווײסט דאָך, אַז בײַ דײַן מאַמען פּלאַצט זיך די טערפּעניע. אַלזאָ, סאָפּיע, קענסט ניט געבען קײן סאָוועט, ווי אַזוי דעם בחור אַרויסנעמען צוריק פון דעם כשוף?
מאַניטשקע. סאָפּיע, דו קענסט מיר ניט העלפען?
סאָפּיע. איך? איך קען מיר אַלײן ניט העלפען.
מלך. זי האָט מורא, אפשר וועט ער מאַכען אַ ויברח צו דיר אַהין ... ע, איך גלויב ניט, אַ מוזשטשינע זאָל ניט קענען בערעכענען, אַז איבער אַ באַבע איז ניט כדאי אַזוי צו מאַראָטשען זיך! יע, עס איז אַנ׳אַזערע מיט ראַזנע פיש; איז ניטאָ קײן קערטשער הערינג, עסט מען אַ סקומבריא, אַ סקומבריא איז אויך ניט קײן שלעכטער הערינג.
פראַדי. (עפענט די טהיר). יאָ, יאָ, נײן, נײן! וואָס האָט איהר זיך דאָ אַניערערגעזעצט טענה׳ן מיט איהר? זעה נאָר וואָס דאָ אין שטוב טהוט זיך? אַזוי ווי איהר האָט צובראָכען פרעמדע הערצער, אַזוי האָט אײַך גאָט צובראָכען און צושטאָכען. אוי, אַז צובראָכען און צושטאָכען זאָלט איהר...
מלך. שאַ, שאַ, האַלט אײַן די מאַשין!
פראַדי. יאָ, איך ווײס, דו ביזט דאָך אימשטײנס געזאָגט אויך אַ מאַנסביל, איהר האַלט אַלע אָט מיט אַזעלכע, בעסער ווי מיט אונז. אַמאָל פלעגט מען אויסשמירען אַזאַ נקבה מיט פעך און מיט סמאָלע, בעוואַרפען מיט פעדערען און פיהרען מיט אַ באַראַבאַן איבער׳ן גאַס, און הײַנט ... (שטעלט זיך אַוועק פאַר די טהיר, ~~בײגט דעם קאָפּ~~).
מאַניטשקע. סאָפּיע, אויף מיר זײַ ניט בײז, איך האָב פריהער אויך ניט קײן סך פערשטאַנען, און איצט האָב איך גאָר קײן שכל ניט... אָבער איך ווײס ניט. אַ פּנים עס איז דאָך אַנ׳אָבגעמאַכטע זאַך... דוקא איצט האָב איך איהם אַזוי ליעב, איך שטאַרב ... ~~(זאָגט)~~.
סאָפּיע. (קוקט אויף די טהיר). נאָך אַ בעלײדיגונג פון דער מומע פראַדי. ער בענקט נאָך מיר! ער לײַדעט, ער קען מיך ניט פערגעסען. אָה, טײַערער! איך וועל איהם ערצעהלען אין מײַן בריעף וואָס איך פיהל יעצט, און וואָס איך האָב די לעצטע צײַט איבערגעלעבט. ~~(לעזט~~ ~~וואָס ער האָט געשריבען)~~. „מײַן ליבער, ליעבער אַפּאָלאָן". ~~(שרײַבט און~~

ליעט). „ווען דו, מײַן טײַערער, זאָלסט קענען זעהן יעצט מײַן הערץ״ — וואָרום שרײַב איך איהם? האָב איך מיך ניט בעשלאָסען הײַנט אַוועקצופֿאָהרען און אַלעם ענדיגען? איז דאָס עהרליך, איהם מיט אַזאַ בריעף צו קרענקען, ערוועקען זײַנע געפֿיהלען, מאַכֿען שטאַרקער זײַנע לײַדען? ניין, דאָס איז ניט עהרליך. אַזוי וועט ער זיך גיכֿער בערוהיגען און גיכֿער מיך פֿערגעסען. און איך? מיר איז דאָך שוין אַלעס אײנס. (געהט צוריק פּאַקען די זאַכֿען). אײַנפּאַקען גיכֿער די איבריגע זאַכֿען און מאַכֿען זיך פֿערטיג צום וועג. (פּאַקט אײַן פֿערשידענע קלײדער, פֿערטראַכֿט זיך און זינגט שטיל די מעלאָדיע פֿון „מאַטושקאַ האַלובושקאַ״ אָהן די ווערטער, רײַסט איבער, פֿאַלט צו מיט'ן קאָפּ צום קאַסטען, און בלײַבט זיצען אויף דער ערד. אַפּאָלאָן קומט שטיל).

אַפּאָלאָן. (שטיל). סאָפֿיע, איך בין געקומען צו דיר. איך ווײס, ווי נידריג, ווי געמײן איך האָב געגען דיר געהאַנדעלט. איך האָב מיך זעהר קלײנמוטהיג געגען דיר געצײַגט, דו האַסט מיך, דו פֿעראַכֿטעסט מיך, און איך בין דאָך געקומען. אָה, סאָפֿיע. ווען איך זאָל יעצט ניט קומען צו דיר, וואָלט איך פֿון זינען אַראָב. איך האָב לאַנג ניט געוואַגט, איך בין טויזענד מאָל געגאַנגען פֿערבײַ, איך האָב ניט געהאַט גענוג מוטה דײַן שוועל אַריבערצוטרעטען — וועסט מיר גלויבען? איך בין שטונדען לאַנג געשטאַנען נעבען דײַן הויז און האָב מיר ניט געקענט ערלויבען צו קומען צו דיר. אַלײן בין איך די טעג געזעסען בײַם מעער דאָרט, נעבען לײַכֿט־טהורם אויפֿ'ן גרויסען פֿאַנטאַן, דאָרט וואו מיר פֿלעגען בײדע צוזאַמען זיצען; איך בין אויך געוועזען דאָרט... אין יענעם הויז... די דאַטשע איז פֿערלאָזט, אַלעס איז דאָרט פּוסט און לעער ווי בײַ מיר אין הארצען — וואָס טהוט זיך דאָ? וואו איז די פּיאַנאָ?

סאָפֿיע. (צוביגט זיך צו זײַן הורבן). די פּיאַנאָ האָט מען צוגענומען. איך פֿאָהר הײַנט קײן סימפֿעראָפּאָל.

אַפּאָלאָן. איך האָב אַלעס דאָ אין דעם הערליכֿען נעסט צערבראָכֿען, צערשטערט, פֿערניכֿטעט. אָה, ווען איך דערמאָן מיך אָן יענע שענדליכֿע סצענע! אין דײַן הויז האָבען זיי אַ ווילדען פּאָגראָם געמאַכֿט, און איך האָב קײן מוטה געהאַט דיך צו בעשיצען. זיי האָבען דיך בעלײדיגט, ערנידריגט; און איך בין געלאָפֿען ווי אײן פֿײגלינג, ווי אַ פֿערברעכֿער.

סאָפֿיע. (שטעהט אויף). וואָס זאָל מען טהון? אין לעבען קומען פֿאָר פֿיעלע טרויעריגערע פּאָגראָמען, מען בעשמוצט און ערנידעריגט פֿיעלע הײליגערע זאַכֿען. וואָס עס איז געשעהן איז געשעהן, עס איז איבריג צו רעדען דערפֿון. איך פֿאָהר הײַנט און אַלעס איז געענדיגט.

אַפּאָלאָן. דו ועסט אַוועקפֿאָהרען, און וואָס וועט זײַן מיט מיר?

סאָפיע. דו ביזט איין ארטיסט, איין מאַן, איין פּאָעט, דו וועסט זעהן צו טהון דיינע פּפליכטע, בערוהיגען דיך און אַלעס פערגעסען.

אַפּאָלאָן. ניין. איך וועל ניט פערגעסען. מיין גליק, וועלכעס איך האָב אַליין פערניכטעט, איז געוועזען צו גרויס. איך וועל ניט פערגעסען. איך וועל בלייבען אַליין אין דער גרויסער שטאָדט ווי אין אַ וואַלד. אַ פרעמדער: צווישען פרעמדע, אַנ׳עלענדער... סאַפּפאָה, ווער וועט זיין יעצט מיין פריינד? צו וועמען וועל איך קומען מיט מיין טרויער? וועמען וועל איך ערצעהלען מיינע שמערצען? ווער וועט פערשטעהן מיינע שטרעבונגען? פאַר וועמען וועל איך קענען שפּיעלען מיט ליעבע און בעגייסטערונג? איך וועל דאָס ניט איבערלעבען.

סאָפּיע. (רוהיג). דומהייטען — איהר וועט אייך שפּעטער בערוהיגען.

אַפּאָלאָן. סאַפּפאָה, מיין סאַפּפאָה, פערלאָז מיך ניט...

סאָפּיע. עס איז בעשלאָסען — איך פאָהר היינט.

אַפּאָלאָן. דאַן נעהם מיך מיט. איך פערלאָז אַלעס! איך וויל געהן מיט דיר! מיך קען יעצט קיין זאַך צוריקהאַלטען, מיך שרעקען ניט די רעזולטאַטען, די צוקונפט.

סאָפּיע. (מיט אַ שמייכעל). ווען איהר זאָלט זאָגאַר האָבען די בעשלאָסענהייט צו געהן מיט מיר, וועלכען זין האָט אַזאַ שריט? איהר וועט מיט מיך בערייען. אייער גרויזאַמע האַנדלונג געגען אייער נעצליכע פרוי און קינד, וועט אייך פערגיפטען דאָס לעבען. איהר וועט ניט קענען גליקליך און רוהיג זיין. אַנשטאָט צו ליעבען, וועט איהר האַסען דיך וועלכע איז געוועזען די אורזאַכע פון אייער אונאָבענטליכע האַנדלונג — און איך? ווען איך זאָל זאָגאַר אייך ליעבען, וואָלט איך מיר ניט ערלויבט צו ליעבען מיין גליק רויבען ביי איין אונשולדיגע פרוי און ביי אַן אונשולדיגען קינד זייער מאַן און פאָטער. ניין, ווען זאָגאַר איך וואָלט אייך געליעבט, וואָלט איך אייך ניט ערלויבט צו געהן מיט מיר.

אַפּאָלאָן. אָה, איך פערשטעה. דו ליעבסט מיך ניט מעהר. (זעצט זיך צום טיש און זיפצט). נו, דאַן, דאַן איז געוויס איבריג צו רעדען דערפון. (בעמערקט דען בריעף). הא, דאָס האָסטו מיר געוואָלט שרייבען. מיר, מיר! (לעזט). „מיין ליעבער, ליעבער אַפּאָלאָן, ווען דו מיין טייערער" — איך ווייס, דו האָסט מיך ליעב! דו ווילסט מיט געוואַלד דיך שיידען פון מיר. ווילסט אַליין ליידען און ערטראָגען. ווילסט נאָך איין נאָבעלעס אָפּפער ברענגען! ניין, ניין! איך וועל דיך ניט לאָזען. (געהט צו איהר, זי טרעט אָב). דו וועסט בלייבען דאָ! דו וועסט בלייבען מיט מיר! (האַלט איהרע הענד). מיין געליעבטע! מיין סאַפּפאָה! מיין הייליגע מאַראָנאַ. (קושט איהרע הענד, [illegible]).

סאָפּיע. איך הער מען געהט. (גייט זיך בעפּרייען). עס קען זיין אייערע געהן אהער. זיי זענען שוין דא געוועזן.

אַפּאָלאָן. (לאָזט די נאָטע). עס מעג זיין ווער עס וויל, איך וועל מיך יעצט ניט איבערשרעקען, איך וועל מיך ניט שעמען מיט דיזע געפיהלע, וועלכע גיעבען גליק און פריידע. עס מעג יעצט קומען די גאנצע וועלט.

סאָפּיע. אָה, אַפּאָלאָן ווען דו זאָלסט דאַן זאָ וואָס זאָגען...

אַפּאָלאָן. איך זאָג עס יעצט און וועל עס ווידערהאָלען ביז מיין טויט.

סאָפּיע. ניין, אַפּאָלאָן, יעצט... יעצט איז שוין צו שפּעט.

אַפּאָלאָן. שפּעט? וואָרום? (זשעניטשקע מיט א נייעם מאַנטעלע און באָריס קומען). אָה, איך פערשטעה! ער, זיי!...

סאָפּיע. (דריקט מאַניטשקען צו זיך, ביידע מענער קוקען זיך אָן פיינדליך).

זשעניע. טיאָטע, טיאָטע סאָפּיע, אָנקעל באָריס האָט מיר געקויפט דאָס שעהנסטע מאַנטעלע וואָס איז געוועזן אין מאַגאַזין. און ווען ער האָט מיר אָנגעמאָסטען, האָט ער געוויינט.

באָריס. ווען, זשעניטשקע? דאָס איז ניט וואהר...

זשעניע. יאָ, אַלע האָבען געזעהען. איך האָב פיינד אָנקעל אַפּאָלאָן, ער האָט דיך געמאַכט אונגליקליך. האָסט אַזוי פיעל געוויינט, איז ער ניט געקומען, איצט איז ער דאָ.

סאָפּיע. זשעניטשקע, זשעניטשקע!

זשעניע. טיאָטע סאָפּיע, דו מיינסט איך ווייס ניט ווער מיין מאַמע איז און ווער מיין פּאַפּאַ איז? די קינדער האָבען מיר שוין לאַנג אַלעס ערצעהלט, איך האָב מיר נאָר געמאַכט ניט וויסענדיג, ווייל דו האָסט ניט געוואָלט. יאָ, איך ווייס שוין לאַנג פאַר וואָס מען רופט מיך ממזר.

סאָפּיע. אוי! קינד, קינד! (וויינט, דריקט זי צו זיך). מיין קינד!

מאַטיוס. (דרויסען). וואָסער קאַרפּ? וואָסער העכט? אַז מאַטיוס פינגערהוט זאָגט ניטאָ, איז ניטאָ. (ערשיינט). אָהא! ווי איך בין אַ יוד, דאָ איז דאָך ווידער אַלאַ גאַריבאַלדי דע פּאָמפּאַדור. (שטעמפעל, פראַדי, מאַניטשקע קומען).

אַפּאָלאָן. (ווענדעט זיך פון מיש און פערבערגט זיין געזיכט).

פראַדי. מאַשע הוזיק זאָגט מיר, אַז זי האָט איהם ערשט געזעהן מיט איהר אויגען געהענדיג אהער, וויל ער מיר איינרעדען פיינעלעך אין בוזים. זעהסטו, זיי זיצען ביידע אַזוי ווי במחילה... (טשערנע מיט א ווייסען זשילעט).

טשערנע. נאַ דיר דיין ווייסען זשילעט, פראַנט מיינער. א פּנים איך וועל דיר וואַשען און פרעסען ביז וואַנען איך וועל אַמאָל פאַלען פון די פיס און וועל שטאַרבען. אוי! ווידער די שעהנע געסט? נאָ! טפוי זאָל עס ווערען!

מלך. איך וואָלט געוואָלט וויסען איצט, וואָס איז דאָס ? איז דאָס פּרימערנאַ אַ נײַע ריבאַלאָווסטוואַ בײַ אײַך, אָדער אַן׳אַלטע פאָרלאָסט?

אַפּאָלאָן. (קלאַפּט אין טיש) ווער עס וועט וואַגען צו זאָגען דאָ איין גראָב וואָרט, דעם וועל איך מיט מײַנע הענד דערשטיקען ווי אַ הונד!

מאַניטשקע. אוי! סאָפּיע, זאָג דו מיר וואָס זאָל איך טהון? האָב אויף מיר רחמנות.

פראַדי. זעהסט אַ גזלנות אין איהם! איך פערשטעה, ער פאָהרט מיט זײַן ליובאָווניצע!

סאָפּיע. (שוואַך). זײַט רוהיג — ער קען ניט פאָהרען מיט מיר, ער איז אַ פאָטער פון זײַן קינד, ער האָט אַ פרוי... ער האָט געוויסע אויפגאַבען אין זײַן לעבען. און איך? עס איז קײַן סוד פאַר אײַך, איך האָב אויך אַ קינד, איך בין אַ מוטער און איך מוז זעהן דאָס קינד זאָל פאַר דער גאַנצער וועלט וויסען אָפען ווער איהר פאָטער איז. (גיבט באָריסען די האַנד, ער קושט זי מיט בעגײַסטערונג, זי לאַכט און וויינט). באַשערט דעם סימפּעראָפּאָלער ראַבינער פערדינען בײַ אונז אַ פאָר רובל פאַר אַ קאַוויאָנע פעטשאַט.

מאַטיוס. ער גאָר? עס איז ניט אויסצוהאַלטען פון די קבצנים, אַ רוח׳ן זייער טאַטענס ערד אַרײַן. (פראַדי רעדט צו מאַניטשקען און מאַכט מיט די הענד. מלך גיט באָריסען די האַנד).

טשערנע. (גערירהרט). מען קען ניט לעבעדיג מאַכען די וואָס ליגען נעבעך אין קבר, אָבער פאַר וואָס זאָלען ניט לעבען האָטש ווי אַזוי עס איז די, וואָס מוטשען זיך נאָך אויף דער וועלט? טפּוי זאָל עס ווערען! (ווישט מיט׳ן פאַרטוך די טרערען, קושט מאַניטשקען).

סאָפּיע. דו פרעגסט וואָס דו זאָלסט טהון? (לאַכט היסטעריש). האָב איהם ליעב, שטאַרק, שטאַרק, וועט ער דיך מוזען ליעב האָבען. און איצט ענטשולדיג מיר, איך וועל מיר ערלויבען דאָ פאַר אַלע מיט איהם אָבגעזעגענען זיך, פאַר אימער — און עוויג. (געהט צו איהם, קושט לאַנגזאַם זײַן שטערן, זאָגט פערשטיקט) לעב וואָהל, אַפּאָלאָן! זײַ געזונד! זײַ גליקליך!

אַפּאָלאָן. און דו, סאָפּיע?... (פאַלט צום טיש און וויינט פערצווייפעלט).

סאָפּיע. איך? פאַר מיר, ווי עס זעהט אויס, איז נאָך ניטאָ קײַן גליק... אָבער מײַן זשעניטשקע... דער, דאָ... (צייגט אויף באָריסען). דײַן מאַניטשקע... דײַן קינד... זײַט איהר אַלע גליקליך, דאָס וועט זײַן מײַן איינציגע טרויסט... (קעהרט זיך אָב און ווישט אָב איין טרער).

(פאָרהאַנג פאַלט לאַנגזאַם).

ЭТА ПЬЕСА
изъ библіотеки
В...

ЕВРЕЙСКАЯ
ОПЕРЕТТОЧНАЯ ТРУППА
М. [illegible]
— и —
Г. [illegible]